

### VSEBINA:

#### Občina Koper

- RESOLUCIJA o izvajanju družbenega plana obalnega območja za obdobje 1976—1980 v občini Koper v letu 1978
- ODLOK o proračunu občine Koper za leto 1978
- ODLOK o spremembi odloka o davkih občanov v občini Koper
- ODLOK o sprejetju zazidalnega načrta za območje Obalnega doma upokoencev

#### Občina Sežana

- STATUT občine Sežana

#### Vodnogospodarsko podjetje Hidro p. o. Koper

- ODLOČBA o nadomestilih za vzdrževanje melioracijskih objektov

## OBČINA KOPER

Na podlagi 92. člena zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije (Uradni list SFRJ, št. 6-76), 239. člena statuta občine Koper in ob upoštevanju družbenega plana obalnega območja za obdobje 1976—1980, resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana SR Sloveniji za obdobje od leta 1976—1980 v letu 1978 in analize izvajanja družbenega plana obalnega območja v letih 1976 in 1977 je skupščina občine Koper na seji zbornega dela, na seji zbornega krajevnih skupnosti in na seji družbenopolitičnega zbora dne 23. februarja 1978 sprejela

### RESOLUCIJO

O IZVAJANJU DRUŽBENEGA PLANA OBALNEGA OBMOČJA ZA OBDOBJE 1976—80 V OBČINI KOPER V LETU 1978

#### I. OCENA IZVAJANJA DRUŽBENEGA PLANA V LETU 1977

Gospodarska rast je bila v letu 1977 v občini Koper dokaj živahna, vendar pod pričakovano, kar je med drugim posledica preskromnega uvajanja kvalitetnih sprememb v gospodarsko strukturo. Doseženo intenziteto rasti je treba pripisati zastoju v letu 1976. Posebno v prvem delu leta 1977 je bila gospodarska konjunktura razmeroma ugodna. To je omogočilo razmeroma ugodno, vendar še ne optimalno izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti oziroma poslovno aktivnost.

Poslovanje gospodarstva je bilo obeleženo z odpravljanjem izgub iz predhodnega leta oziroma z izvajanjem sanacijskih ukrepov in programov v nekaterih pomembnejših delovnih organizacijah. V zadnjih mesecih leta je bila konjunktura dokaj umirjena, kar je skupaj z zastojem v razvoju Luke onemogočilo popolno doseganje predvidevanj v tem letu. Skupna gospodarska rast tako v prvih dveh letih še zaostaja za načrtovano v srednjeročnem družbenem planu.

Bolj kot gospodarska rast zaostaja rast reprodukcijske sposobnosti, kajti sredstva za osebno in skupno porabo v TOZD naraščajo brez usklajenosti z rezultati dela. Osnovni kazalci gospodarske rasti so prikazani v tabeli I.

Na področju delovanja družbenih dejavnosti je bilo v letu 1977 posebno pomembno sprejemanje samoupravnih sporazumov o temeljih srednjeročnih planov SIS. Te so izvajale svoje programe v skladu z materialnimi možnostmi in pri tem dosegle vidne uspehe. Velja prepričanje, da se z že izvedenimi in predvidenimi vlaganji ter vsebinskim napredkom zmanjšuje splošni razkorak med razvojno stopnjo gospodarstva in socialne sfere, pri čemer pa nekatere dejavnosti še zaostajajo (kultura).

### OSNOVNI KAZALCI DOSEDANJE RASTI V SREDNJEROČNEM PLANSKEM OBDOBJU

(družbeni sektor gospodarstva po organizacijskem principu — letna rast v odstotkih)

KAZALEC	Resolucija 1977	DOSEŽENO			Družbeni plan 1976—80
		1976	ocena	popreč. 76—77 ocena	
1. fizični obseg poslov. celot. gosp.	8,5	3,0	7,6	5,3	
2. industrijska proizvodnja	14,9	—5,4	31,7	11,6	
3. produktivnost v industriji	9,7	—4,3	25,8	9,7	
4. realni družbeni proizvod celotnega gospodarstva	11,3	4,7	8,2	6,4	9,9
5. realni družbeni proizvod na zaposlenega	7,4	2,7	4,9	3,8	6,6
6. zaposlenost	3,6	2,0	3,1	2,5	3,1
7. prihodki iz tujine	15,7	17,9	6,4	12,0	14,8
8. realni osebni dohodki na zaposlenega					
na zaposlenega	1,7	5,8	2,9	4,3	5,8

OPOMBA: V letu 1977 je fizični obseg poslovanja industrije porasel za 31,7% in trgovine za 3,3%, medtem ko je v prometu manjši za 5,3% in v gradbeništvu za 1,3%; v ostalih dejavnostih skupaj je za 0,8% večji. V malem gospodarstvu je za 11,5% večji.

Ob izgradnji infrastrukturnih objektov je potrebno opozoriti na podpis dogovora o desetletni izgradnji cest na obalnem območju, na izgradnjo ceste Koper — Šmarje, pričetek izgradnje izvenivojskega križišča na obalni cesti in na pospešeno graditev potniškega terminala. Žal pa zaradi počasnega dotoka sredstev kasni izgradnja višinskega vodovoda ter južno-primorske bolnišnice, kjer imajo svojo vlogo tudi težave pri projektiranju. Zelo pa je pereče vprašanje zamud pri izgradnji primarne kanalizacije.

Posebne pozornosti je potreben zaostanek v družbeni stanovanjski izgradnji, saj je bilo v prvih dveh letih izvajanja srednjeročnega plana v občini dokončanih 499 stanovanj, kar predstavlja le 83% predvidenega števila. Ta problem nekoliko ublaži izredno intenzivna zasebna gradnja (dokončanih 235 stanovanj), tako da znaša skupni zaostanek približno 4,5%. V letih 1976 in 1977 je bilo v občini Koper skupno dokončanih skoraj 54 tisoč kv. m stanovanjske površine.



Z vidnimi rezultati se je nadaljevala reorganizacija gospodarstva in družbenih dejavnosti v smislu uresničevanja načel Ustave in zakona o združenem delu. Poleg že izvedenih in še tekočih postopkov za oblikovanje nadaljnjih samoupravnih internih skupnosti za dejavnosti posebnega družbenega pomena (komunala, varstvo pred požari, za ceste, za preskrbo s prehrabnimi proizvodi) ter za preoblikovanje delovnih organizacij in njihovo medsebojno povezovanje (Agraria-Kras, Interevropa, Tomos, Adriacommerce, Embalažni servis, Trgoavto, Surovina, Jestvina in druge), velja posebej opozoriti na preoblikovanje Kreditne banke in Podružnice Ljubljanske banke v Splošno banko Koper, ki se kot temeljna banka povezuje v Združeno Ljubljansko banko. Proces preobrazbe bančnega sistema se bo vsebinsko nadaljeval; žal pa razbitost gospodarstva v občini ne ustvarja pogojev za uveljavitev internih bank, kot enega njegovih pomembnih elementov.

Ob teh ugotovitvah lahko opredelimo predvsem naslednje pomanjkljivosti, težave in zastoje v izvajanju srednjeročnega družbenega plana:

- delovanje samoupravnih interesnih skupnosti, nekaterih TOZD, krajevnih skupnosti ter drugih sredin brez samoupravno sprejetega srednjeročnega plana ter nezadostna medsebojna usklajenost obstoječih načrtov samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in TOZD ter delovnih organizacij posebnega družbenega pomena;

- še ne uveljavljena svobodna menjava dela, ne dovolj učinkoviti delegatski odnosi in ne dovolj smotrna in učinkovita organiziranost strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti;

- zastoji v procesih formiranja nekaterih samoupravnih interesnih skupnosti in poslovnih skupnosti;

- prepočasno povezovanje proizvodnih programov v industriji, neuresničene smernice za povezovanje trgovine, gostinske in pekarske dejavnosti oziroma prepočasno združevanje dela in sredstev na dohodkovni osnovi;

- prepočasno spreminjanje gospodarske strukture v korist primarnega in sekundarnega sektorja;

- zastoji v modernizaciji industrije in izgradnji infrastrukturnih objektov;

- nezadovoljivo vključevanje razvojnoraziskovalnega dela v reševanju problemov materialne proizvodnje oziroma tehnološke ravni;
- za uresničitev vseh ciljev družbenega plana prepočasno naraščanje sredstev za razširitev materialne osnove dela;

- s prepočasno rastjo produktivnosti neusklajena rast sredstev za osebno porabo v gospodarstvu, ob kršenju dogovorjenih smernic, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov;

- pretirano naraščanje odsotnosti z dela na račun bolniškega staleža ob še intenzivnem naraščanju zaposlenosti;

- premalo načrtno prizadevanje posameznih TOZD za zmanjšanje neracionalne porabe reprodukcijskega materiala;

- močan porast cen storitev;

- prepočasno izvajanje prednostnih nalog v socialni sferi (usmerjeno izobraževanje, osnovno zdravstvo, kadrovska politika, kultura);

- še ne opredeljen in zagotovljen obseg financiranja funkcionalne dejavnosti krajevnih skupnosti.

## II. TEMELJNE NALOGE, KLJUČNE USMERITVE IN MOŽNI OKVIRI RAZVOJA V LETU 1978

Dolgoročni koncept razvoja občine in obale, Družbeni plan ter analize dosedanjega družbenega razvoja terjajo v občini Koper krepitev pomorske usmerjenosti njenega gospodarstva ob povečani vlogi sekundarnega sektorja in zmanjšanje razkoraka med doseženima razvojnima stopnjama gospodarstva in socialne sfere. V sedanjem trenutku te zahteve postavljajo izgradnjo energetske cone, sanacijo poslovanja pomembnejših delovnih organizacij, zlasti Luke ter pospešitev razvoja družbenih dejavnosti v vlogo temeljnih nalog vseh dejavnikov družbenoekonomskega razvoja v občini. Pri tem je potrebno poudariti, da sanacija Luke ni interni problem, s katerim naj se spoprijema samo luški kolektiv in dejavniki v občini; gre za odnos in organiziranost celotnega zaledja Luke, zlasti dejavnikov v transportu, v prizadevanjih za uveljavitev pomorskega obeležja v slovenskem gospodarstvu. Izgradnja energetske cone je ključnega pomena za razvoj občine in širše regije v naslednjem srednjeročnem obdobju, istočasno pa zagotavlja tudi spremembo gospodarske strukture občine v korist sekundarnega sektorja, kar bo delno sicer tudi rezultat poslovne in tehnološke sanacije nekaterih pomembnih industrijskih organizacij (Tomos, Cimos).

Realizacija obeh, za dolgoročni gospodarski razvoj občine ključnih nalog, torej v veliki meri vključuje dejavnike v celotnem slovenskem prostoru; iniciativnost in vztrajnost občinske in obalne družbenopolitične skupnosti v teh prizadevanjih pa je neobhodni pogoj za ustanovitev ustreznih poslovnih skupnosti, ki bodo prevzele vlogo nosilcev, odgovornih za realizacijo teh nalog.

Ob tem ostaja temeljna naloga še pospešitev razvoja družbenih dejavnosti. Usklajenost razvoja gospodarstva in socialne sfere je potrebno doseči z nadaljnjim uveljavljanjem samoupravnega kontinuiranega planiranja kot nenehnega procesa, ki zajema vse dejavnike. Razvoj in uveljavitev sistema planiranja sedaj terja predvsem zavesten pristop k strokovni krepitvi planske dejavnosti v vseh sredinah ob istovremnem razvoju informativne dejavnosti, kot pogoja za uresničitev resnično samoupravnega nastajanja in sprejemanja ter spremljanja izvajanja planskih dokumentov.

Energetska cona, sanacija Luke in drugih delovnih organizacij ter razvoj družbenih dejavnosti ob istočasnem uveljavljanju samoupravnega kontinuiranega planiranja pa niso edine usmeritve, ki pri uresničevanju Družbenega plana terjajo aktivno angažiranje vseh dejavnikov družbenoekonomskega razvoja v občini. Njihova pozornost in delovanje bo usmerjeno še v odpravljanje vseh pomanjkljivosti in nedoslednosti iz prvih dveh let izvajanja Družbenega plana ter nalogam iz Resolucije o politiki izvajanja Družbenega plana SRS za obdobje od leta 1976 do 1980 v letu 1978, posebno pa:

- nadaljnjemu uveljavljanju socialističnih samoupravnih odnosov z uveljavljanjem zakona o združenem delu v praksi, predvsem dohodkovnih odnosov in svobodne menjave dela;

- dokončnemu formiranju in aktiviranju samoupravnih interesnih skupnosti na vseh področjih, kjer le-te še niso zaživele;

- spodbujanju združevanja sredstev za naložbe na podlagi dohodkovne povezanosti;

- uveljavljanju in nadaljnjemu razvijanju nagrajevanja po rezultatih živega in minulega dela glede na količino in kvaliteto dela, prispevek k ustvarjanju dohodka in rezultate pri upravljanju s sredstvi ob posebnem poudarku na spodbujanju novatorstva in drugih oblik inventivnega dela ter tehničnih izboljšav, ki vplivajo na izboljšanje poslovnega uspeha;

- z rastjo družbenega proizvoda usklajeni skupni rasti vseh treh oblik porabe na ravni občine; pri tem bo splošna poraba glede na večletno omejitve rasti ter nove obveznosti v tem letu porasla bolj kot osebna in splošna;

- večji vlogi raziskovalne dejavnosti in vključevanju Raziskovalne skupnosti v razvojna snovanja gospodarstva in družbenih dejavnosti;

- učinkovitejšemu oblikovanju sredstev za razširjeno reprodukcijo s povečano učinkovitostjo poslovanja in produktivnostjo ter primemejšo delitvijo družbenega proizvoda v korist gospodarstva ter zlasti z intencijami družbenega plana, usklajenim razporejanjem sredstev iz dohodka za osebno porabo;

- pravočasni izvedbi vseh naložb v gospodarstvo, družbene dejavnosti ter infrastrukturo;

- smotni politiki razpolaganja s prostorom;

- krepitvi vloge krajevnih skupnosti ter povezovanju interesov občanov v njih z združenim delom in delovanjem SIS;

- naporom za zmanjševanje razlik v življenjskih pogojih in ekonomski perspektivi med ožjim obalnim pasom ter podeželskim zaledjem občine ter

- nadaljnjemu razvoju občin, medobčinskemu sodelovanju, varovanju okolja in krepitvi struktur ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Citrane ključne usmeritve so pogoj za realizacijo družbenega plana v celoti in tudi v letu 1978. Realizacija teh ključnih usmeritev in drugih konkretnih nalog bo omogočila v letu 1978 razvoj, katerega možni okviri so sledeči:

### a) v gospodarstvu

Ob upoštevanju dosedanjih rezultatov v izvajanju družbenega plana, tendenc v razvoju, trenutne konjunktore in predvidevanj posameznih TOZD bo gospodarstvo občine v letu 1978 predvidoma doseglo stopnje rasti, prikazane v tabeli 2.

Pričakovana in možna dokaj intenzivna gospodarska rast v letu 1978 je pogojena z aktivizacijo novih investicij (AFRK, Luka, avtopark Interevropo), z boljšo izkoriščenostjo že sedaj razpoložljivih kapacitet ter intenzivnejšo vključitvijo v mednarodno menjavo in delitev dela. Vse to bo najbolj učinkovito delovalo v prometu in industriji, kjer bo



obseg poslovanja porasel za približno 16 %, kar je pogojeno z zaostanki v letih 1976 in 1977. Dokaj intenzivno rast bo zabeležilo še gradbeništvo (intenzivna izgradnja stanovanj, infrastrukturnih in gospodarskih objektov).

**GOSPODARSKI RAZVOJ V TOZD S SEDEŽEM V OBČINI  
KOPER V LETU 1978**  
(letna stopnja rasti v odstotkih)

KAZALEC	doseženo v po- prečju 76-77		po- prečno v ob- dobju 76-78	pred- videno po planu 76-80	pred- videno v SRS 1978
	ocena	1978	1978	76-80	1978
1. fizični obseg poslovanja celotnega gospodarstva	5,3	10,2	6,9		
2. industrijska proizvodnja	11,6	16,3	13,2		6,7
3. produktivnost v industriji	9,7	11,0	10,1		
4. realni družbeni proizvod celotnega gospodarstva	6,4	11,9	8,2	9,9	6,0
5. realni družbeni proizvod na zaposlenega	3,8	7,7	5,1	6,6	3,1
6. zaposlenost	2,5	3,9	3,9	3,1	2,8
7. prihodki iz tujine	12,0	34,8	19,2	14,8	12,7
8. realni osebni dohodki na zaposlenega	4,3	do 2,0	3,5	5,8	2,0

**OPOMBA:** V letu 1978 bo fizični obseg poslovanja industrije porasel za 16,3 %, prometa za 16 %, gradbeništva za 6,5 %, trgovine za 4,9 % in ostalih dejavnosti za 2 %; v malem gospodarstvu bo porast znašal 8,9 %.

Ob ugodni rasti obsega poslovanja in dohodka bodo TOZD težile za povečanjem akumulativnosti tudi z umirjenostjo stopnje rasti osebnih dohodkov. Težile bodo za odpravo neskladij v delitvi dohodka med osebno porabo in akumulacijo, nakopičenih v zadnjih letih.

Razmeroma intenzivni predvideni gospodarski razvoj je v razmeroma močni meri pogojen z rastjo produktivnosti. Ob tem se bo kvalifikacijska struktura še intenzivno izboljševala. Že v letu 1977 je število delavcev z višjo izobrazbo poraslo kar za 20 %, z visoko pa za 9 %, medtem ko bosta ti dve kategoriji v letu 1978 porasli za nadaljnjih 15 do 16 %, kar vodi v spremembe strukture zaposlenih kot so prikazane v tabeli 3.

Struktura delavcev po stopnji izobrazbe oziroma kvalifikacije v gospodarstvu občine Koper na dan 31. 12.

Stopnja dejanske izobrazbe — kvalifikacije	1976	1977	1978
<b>SKUPAJ</b>	100,0	100,0	100,0
visoka	2,0	2,1	2,4
višja	2,4	2,8	3,2
KV, VKV, srednja	51,3	51,3	51,9
PKV, NKV, nižja	44,3	43,8	42,6

Pogoj za dosego predvidene gospodarske rasti je še posebej zagotovitev tržišča. Zato bo posebna pozornost TOZD usmerjena na tuji trg.

b) v družbenih dejavnostih

Samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti bodo v letu 1978 začele uveljavljati načela o svobodni menjavi dela in nov sistem združevanja sredstev. Izvajale bodo tekoče naloge iz samoupravnih sporazumov o temeljnih plana ter v skladu z načelom selektivnega reševanja najbolj perečih problemov v letu 1978 načrtovale predvsem:

- na področju otroškega varstva — izgradnjo varstvenih ustanov na podlagi samoprispevka, urejanje otroških igrišč, razvijanje druž-

beno nadzorovanega varstva ter razvijanje oblik dela z otroci, ki niso vključeni v vzgojnovarstvene organizacije;

- na področju izobraževanja — gradnjo šol (samoprispevek), pravo načrta usmerjenega izobraževanja ter razvoj visokega šolstva, razvijanje celodnevnega šolstva in podaljšane bivanja ter racionalno organiziranje in integriranje izobraževalnih OZD;

- na področju kulture — zagotovitev množičnosti in pestrosti dejavnosti, večje strokovnosti in dostopnosti profesionalne kulture, nadaljevanje obnove kulturnih objektov zlasti Osrednje knjižnice ter reševanje prostorskih potreb Pokrajinskega arhiva;

- na področju telesne kulture — množično aktivno udejstvovanje ob hkratnem doseganju vrhunskih rezultatov;

- na področju socialnega skrbstva — izgradnjo doma upokojencev ter organizacijo službe za nego na domu;

- na področju zdravstva — nadaljevanje gradnje bolnišnice, usklajeno razvijanje vseh zdravstvenih dejavnosti, smotrno porabo sredstev za zdravstveno varstvo (bolniški stalež, neutemeljeno zdravljenje v organizacijah izven območja), integriranje zdravstvenih organizacij in reševanje stanovanjskih problemov zdravstvenih delavcev;

- na področju zaposlovanja in kadrovske politike — skrb za zaposlovanje v okvirih intencij družbenega plana in povečanje kadrovske usmerjenosti štipendij iz združenih sredstev;

- samoupravne interesne skupnosti SIS bodo posebno skrbele za nemoteno in racionalno sofinanciranje in izvajanje nalog na stičnih področjih delovanja. Financiranje programov SIS bo do uveljavitve svobodne menjave dela potekalo v okviru zneskov, ki jih določajo temeljni plani 1976—80 za leto 1978, valoriziranih na cene iz decembra 1977.

c) v krajevnih skupnostih

Krajevne skupnosti bodo v okviru trajnih prizadevanj za uveljavljanje samoupravnih odnosov posvečale posebno skrb dokončni uskladi-tvi srednjeročnih in letnih planov s plani TOZD in SIS ter drugih samoupravnih organizmov in skupnosti ter dopolnitvi statutih z določili zakona združenega dela ter drugih zakonov, ki posegajo v njihovo delovanje.

Nadaljnja organizacijska krepitev ob razvijanju oblik neposrednega samoupravljanja ter povezovanja s TOZD in samoupravnimi interesnimi skupnostmi so neposredne naloge, ki naj omogočijo občanu uveljavljanje njegovih interesov v okolju, v katerem živi.

Krajevne skupnosti si bodo letos posebej prizadevale za krepitev vloge svojih delegacij v zboru krajevnih skupnosti, ki naj postane mesto preverjanja dosežene stopnje razvoja samoupravnih odnosov v krajevni skupnosti ter v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti, družbenih dejavnosti ter komunalnih in podobnih dejavnosti, ki lahko odločilno prispevajo k razreševanju perečih problemov. Zato bodo krajevne skupnosti tudi posebno pozornost posvetile volitvam ter nadaljnjemu delovanju delegacij.

Zbor krajevnih skupnosti bo v okviru priprav za sprejem proračuna občine sprejel merila, po katerih naj se v letošnjem letu v okviru možnosti splošne porabe občine in v skladu s specifičnimi potrebami posamezne krajevne skupnosti v proračunu občine zagotovijo potrebna sredstva za izvajanje delegatskega sistema in za opravljanje vseh nalog, ki so v skladu z mestom in vlogo krajevne skupnosti v samoupravnem sistemu. Izjemno povečani obseg in zahtevana strokovnost nalog in pristojnosti krajevnih skupnosti terjajo namreč tudi bolj strokoven pristop k opravljanju, ta pa terja drugačen odnos družbenopolitične skupnosti ob financiranju njihovega delovanja.

**III. UKREPI ZA ZAGOTOVITEV  
IZVEDBE DRUŽBENEGA PLANA V LETU 1978  
IN NJIHOVI NOSILCI**

**1. Na področju samoupravne organiziranosti in uveljavljanja svobodne menjave dela**

1.1. V prizadevanjih za realizacijo temeljnih nalog družbenoekonomskega razvoja občine bo proučena možnost in podana iniciativa za ustanovitev slovenske Skupnosti za plansko in poslovno sodelovanje v pomorskem gospodarstvu, ki bo ob povezovanju in koordiniranju delovanja dejavnikov v vseh oblikah pomorskega gospodarstva, posebno pa transporta, skrbela za krepitev pomorske usmerjenosti slovenskega gospodarstva, spodbujala znanstveno raziskovalno delo na tem področju, predvsem pa dolgoročno usmerjala racionalni pretok blaga skozi Luko Koper.



Nosilec: Medobčinski odbor gospodarske zbornice SR Slovenije  
Luka, Interevropa

1.2. V interesu skladnosti razvoja vsega gospodarstva v občini, dviga produktivnosti v kmetijstvu, intenziviranja izkoriščanja kmetijskih zemljišč in s tem povečanja proizvodnje hrane, dviga življenjske ravni na vasi, zlasti na manj razvitih območjih občine in zagotavljanja pogojev za splošni ljudski orpor — bo sprejet samoupravni sporazum o ustanovitvi SIS za razvoj kmetijstva v občini, ki bo med drugim prevzela tudi dejavnost dosedanjega sklada za kmetijstvo.

Nosilec: Izvršni svet občinske skupščine

1.3. Ustanovljena bo samoupravna interesna skupnost za urejanje in oddajanje stavbnih zemljišč.

Nosilec: Izvršni svet občinske skupščine

1.4. Oblikovanje samoupravne interesne skupnosti za ceste predstavlja neodložljivo nalogo, ne glede na še ne sprejeta zakonska določila, ki naj bi urejala to področje.

Nosilec: Izvršni svet občinske skupščine

1.5. Akcija za ustanovitev samoupravne interesne skupnosti za varstvo okolja in samoupravne interesne skupnosti za varstvo zraka, bo pospešena.

Nosilec: Izvršni svet občinske skupščine in izvršni svet skupščine obalne skupnosti

1.6. Ustanovljena bo SIS za vodno preskrbo obalnega področja.

Nosilec: Izvršni svet skupščine obalne skupnosti

1.7. Pripravljen bo družbeni dogovor o načelih združevanja sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih.

Nosilec: Občinska konferenca SZDL

1.8. Ustanovljena bo obalna poslovna skupnost za preskrbo.

Nosilec: Izvršni svet skupščine obalne skupnosti

1.9. Akcija za formiranje svetov potrošnikov v krajevnih skupnostih se bo nadaljevala predvsem v smeri uveljavljanja te oblike samoupravnega odločanja in izražanja interesov delovnih ljudi.

Nosilec: Občinska konferenca SZDL

1.10. Ob že izvedenih postopkih za organizacijsko oziroma poslovno sodelovanje v trgovskih organizacijah, ki niso v skladu s smernicami družbenega plana in ob neizvršenih nalogah na področju gostinske in pekarske dejavnosti ter na drugih področjih je potrebno v interesu zadovoljitve zahtev Družbenega plana pospešiti akcijo za ustanovitev Regionalne skupnosti za plansko in poslovno sodelovanje za razvoj agroživilskega kompleksa.

Nosilec: Medobčinski odbor gospodarske zbornice SR Slovenije

1.11. Po izvedenih volitvah v skupščine družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti bo izvedena široka akcija izobraževanja oziroma usposabljanja novoizvoljenih delegatov.

Nosilec: Klub samoupravljalcev

1.12. Sprejet bo koncept integracije osnovnošolskih organizacij v občini, ki naj omogoči boljše izkoriščanje razpoložljivih objektov in razporeditev pedagoškega kadra ter njegovo razbremenitev od nepedagoških opravil, s tem večjo specializacijo ter strokovnost slednjih pa tudi uvedbo posameznih dejavnosti in služb, kar bi sedaj razbite organizacije preveč bremenilo; pravočasno sprejeti koncept bo lahko realiziran že v letu 1978.

Nosilec: Občinska izobraževalna skupnost

1.13. Nadaljevale se bodo priprave za integracijo vseh zdravstvenih organizacij v južno primorski regiji v eno delovno organizacijo. Ta reorganizacija je pogojena tako z načeli ustave in zakona o združenem delu, kot s potrebami samoupravne organiziranosti in racionalizacije poslovanja. Zagotoviti mora tudi vse strokovno medicinske kriterije in zlasti prinesiti prednosti občanu s skrajšanjem čakalne dobe, odpravo podvajanja raziskav in drugih storitev ter njihovo večjo strokovnostjo, odražati pa se mora tudi v zmanjšanih administrativno-upravnih stroških.

Nosilec: Zdravstvene skupnosti, Zdravstvene organizacije, skupna komisija

1.14. Po organiziranju občinskih SIS za področje družbenih dejavnosti bo potrebno proučiti in izvesti reorganizacijo njihovih strokovnih služb po načelih strokovnosti, racionalnosti in učinkovitosti.

Nosilec: Izvršni svet občinske skupščine, samoupravne interesne skupnosti s področja družbenih dejavnosti

## 2. Na področju uveljavljanja samoupravnega planiranja in zagotovitve kontinuitete razvoja

2.1. SIS s področja družbenih dejavnosti in TOZD, ki še niso sprejele srednjeročnega plana, bodo to storile v tem letu. Krajevne skupnosti bodo svoje plane uskladile s plani TOZD. Pri tem bo vprašanje odgovornosti poslovnih, izvršilnih, strokovnih in političnih organov in organizacij do uveljavljanja novega sistema družbenega planiranja zaostreno. Poslovanje TOZD in DO brez samoupravno sprejetega srednjeročnega plana namreč predstavlja eno temeljnih kršitev, s katerimi je ogrožena osnova samoupravnega položaja delavca v združenem delu. Upravljalci bank bodo tudi obstoj takega plana uvrščali med pogoje za koriščenje kreditov iz sredstev združenega dela.

Nosilec: Nosilci planiranja v vseh sredinah, družbeni pravobranilec samoupravljanja, splošna banka

2.2. V prizadevanjih za realizacijo temeljnih nalog družbenoekonomskega razvoja bodo pospešena prizadevanja za čimprejšnjo ustanovitev ustrezne poslovne skupnosti, ki bi prevzela nalogo za izgradnjo energetske cone v Kopru, saj zavlačevanje na tem področju utegne zavreti pričetek izgradnje cone. Strokovne službe v Serminu bodo v tem letu pripravile ustrezne predinvesticijske in investicijske študije kot osnovo za skupne naložbe v objekte v energetske coni.

Nosilec: Izvršni svet občinske skupščine, Sermin

2.3. Učinkovitost reševanja poslovnih težav Luke Koper je odvisna od doslednosti v izvajanju sanacijskega programa, sprejetega zaradi poslovanja z izgubo. Pozornost bo pri tem usmerjena zlasti:

— uveljavljanju skupnega in usklajenega nastopa vseh dejavnikov v transportu;

— pospešitvi dinamike modernizacije po programu v razvojnem načrtu ter istočasni izvedbi vseh ukrepov na področju organiziranosti delovne organizacije in organizacije dela po »Ukrepah in nalogah za sanacijo gospodarskega položaja Luke«;

— izboljšanju družbenega standarda delavcev s poudarkom na reševanju stanovanjske problematike in

— doslednem izvajanju že z ZZD usklajenih samoupravnih aktov.

Nosilec: Nosilci izvajanja »Ukrepov in nalog za sanacijo gospodarskega položaja Luke«

2.4. Po zagotovitvi mesta v razvoju slovenske motorne industrije z ustrežno opredelitvijo v Temeljnih družbenega plana SRS ter po prvih zadovoljivih rezultatih sanacijskega programa v Cimosu, bo pozornost te delovne organizacije usmerjena v pospešitev preorientacije proizvodnega programa TOZD Avtoproizvodnja v Kopru, ki terja znatno investicijsko in kadrovske angažiranost. Pomembno oviro v delu in razvoju delovne organizacije ter posebej TOZD Blagovni promet in DS Skupnih služb, predstavlja njuna prostorska razbitost. Zato je potrebno letos poiskati rešitev za ta problem.

Nosilec: Cimos, AR, izvršni svet občinske skupščine

2.5. Luka bo na podlagi določil Osimskega sporazuma, poglobljala sodelovanje z ostalimi severnojadranskimi lukami.

Nosilec: Luka

2.6. Izvršene bodo vse potrebne priprave, da bo lahko do pričetka realizacije projekta »sinteza oksoalkoholov« prišlo že v letu 1980; gre za doslej najpomembnejši projekt na področju petrokemije v Sloveniji.

Nosilec: Iplas

2.7. TOZD se bodo vključile v oblikovanje proste cone v Sežani, ki potencialno omogoča tudi pospešitev gospodarskega razvoja v naši občini, vendar to terja tesno poslovno in komunikacijsko povezavo občine z njo. V fazi študija programa razvoja proste cone in njene organiziranosti ter delovanja, se bodo posebej intenzivno vključile predelo-



valna industrija ter Luka, njenemu razvoju primerno pa bo potrebno prilagoditi tudi koncept energetske cone in obratno.

Nosilec: TOZD

2.8. Občinska raziskovalna skupnost bo izvedla akcijo za združevanje sredstev za financiranje temeljnih nalog iz svojega programa, zlasti za proučevanje vpliva obmorskega položaja Slovenije na njen razvoj, vključevanja energetske cone v obalni prostor in njenega vpliva na okolje ter demografskih gibanj na obali.

Nosilec: Občinska raziskovalna skupnost

2.9. TOZD, samoupravna interesna skupnost, organi družbenopolitičnih skupnosti, banke in drugi potencialni dejavniki bodo pristopili k že pripravljenemu samoupravnemu sporazumu o temeljnih smernicah za oblikovanje in izvajanje ciljev politike razvoja računalništva na obalno-kraškem območju. Ta samoupravni sporazum ureja pristop k izvajanju računalniške tehnike in informacijskega sistema v prakso.

Nosilec: Medobčinski odbor gospodarske zbornice SR Slovenije

2.10. Ustanovljena bo poslovna skupnost, katere naloga bo usposobitev Obalnega računskega centra; vanjo bodo poleg nosilcev vstopili tudi drugi koristniki računalniških storitev.

Nosilec: Splošna banka, Tomos, Luka, Stavbenik

2.11. V cilju zagotavljanja osnovnih pogojev za nastanek sodobnega sejemskega centra v Kopru, skladno z razvojnimi načrti sejemske dejavnosti v SR Sloveniji in z družbenim planom obalnega območja, bodo pričele intenzivne priprave na programsko verifikacijo sejma pomorskega gospodarstva v Kopru ter priprave na izgradnjo ustreznega objekta. V ta namen je potrebno še zagotoviti kontinuiteto obstoja sejma »Primorska razstavlja«.

Nosilec: Medobčinski odbor gospodarske zbornice SR Slovenije, Primorska razstavlja, izvršni svet občinske skupščine

2.12. Potrebno bo najti ustrezno kompleksno rešitev za primernejšo razporeditev delovnega časa javnih institucij, upravnih in pravosodnih organov, trgovine in storitvenih dejavnosti.

Nosilec: Občinski svet Zveze sindikatov Slovenije, medobčinski odbor gospodarske zbornice SR Slovenije, izvršni svet občinske skupščine

### 3. Na področju krepitve materialne osnove in zagotovitve večje reprodukcijske sposobnosti združenega dela

3.1. Težišče vlaganj v osnovna sredstva gospodarstva občine Koper bo na sledečih investitorjih in investicijah:

- Tomos — realizacija »plavega programa« (proizvodni prostori in oprema) ter posodobitev osnovnih sredstev po sanacijskem programu;
- Iplas — posodobitev in razširitev Termoplastika ter pričetek realizacije druge faze izgradnje obrata za proizvodnjo AFK;
- Luka — nadaljevanje usposobitve kontejnerskega terminala, sanacija in razširitev hladilnice, rezervoarji za lateks, nadaljevanje izkopa bazena III, razširitev manipulativnih površin, refulacija ankaranske depresije in izgradnja nadstrešnic;
- Cimos — izgradnja proizvodnih prostorov TOZD Avtoproizvodnja;
- TKG Šmarje — uvajanje proizvodnje avtomatskih varnostnih pasov;
- Interevropa — Transport — nabava vozil in prikolic ter usposobitev delavnice;
- Slavnik — nabava avtobusov in prva etapa izgradnje avtobusne postaje v sklopu potniškega terminala;
- Emona — Trgovski obrat Koper — Izgradnja trgovskega centra »Za gradom«;
- Nanos — Industrijsko blago — izgradnja trgovine z železnino;
- Lesnina — izgradnja trgovine s pohištvo;
- Istra-benz — pričetek izgradnje skladišča naftnih derivatov;
- Adriacommerce — izgradnja poslovnega centra;
- Triglav — adaptacija hotela;
- Rižanski vodovod — izgradnja vodovodnih objektov;
- Komunalni servis — primarna kanalizacija;
- Center — razširitev zmogljivosti in dopolnitev opreme

V našete investicijske programe bo samo v letu 1978 vloženi okoli 820 milijonov din, kar predstavlja približno 90 % vrednosti vseh pred-

videnih investicij v gospodarstvo na teritoriju občine. Poleg tega pa bodo TOZD iz občine Koper v drugih občinah investirale nad 140 milijonov din (Istra-benz, Rižanski vodovod, Interevropa-Špedicija in drugi).

Nosilec: Investitorji, splošna banka

3.2. Glede na počasnejši gospodarski razvoj od predvidenega v prvih letih izvajanja Družbenega plana ter na skromnejšo rast akumulativnosti od pričakovane, bodo investitorji pregledali svoje investicijske programe. Na tej osnovi se bodo v skladu s sistemom kontinuiranega planiranja odločili za preložitve oziroma podaljšanje tistih programov, za katere ni mogoče izdelati konstrukcije financiranja in združili razpoložljiva sredstva za izvajanje najbolj nujnih nalog z vidika prioritete, dogovorjenih z družbenim planom.

Nosilec: TOZD

3.3. TOZD s področja gospodarstva bodo pri razporejanju dohodka za osebne dohodke težile za realizacijo smernice družbenega plana, naj osebni dohodki naraščajo počasneje od rasti produktivnosti. Za konkretno merilo bodo uporabljale primerjavo indeksov izplačanih osebnih dohodkov in ustvarjenega bruto dohodka, izračunanih na bazo — leto 1975 je 100. Pri tem bodo težile za omejitvijo rasti osebnih dohodkov, tako da bo njihov indeks za 10 % nižji od indeksa ustvarjenega bruto dohodka. Ne glede na dosežena razmerja oziroma možno rast po tem merilu pa bodo TOZD pri razporejanju dohodka v letu 1978 dosledno upoštevale določila Resolucije o izvajanju Družbenega plana SRS v letu 1978, po katerem morajo v tem letu bruto osebni dohodki rasti za 10 % počasneje od rasti dohodka.

Nosilec: TOZD

### 4. V naporih za poživitev podeželja in manj razvitih področij v občini

4.1. Iz potrebe po kompleksnem pristopu k razvoju manj razvitih zalednih oziroma podeželskih območij na obali, bo sprejet Družbeni dogovor o pospešitvi razvoja manj razvitih področij na obali. Ta družbeni dogovor naj zagotovi usklajen pristop vseh dejavnikov k problematiki (infrastrukturni objekti in naprave, razvoj malega gospodarstva, industrije in kmetijstva, družbenih dejavnosti in njim potrebnih objektov), kar bo povečalo učinkovitost vseh akcij in hitreje privedlo do otipljivih rezultatov.

Nosilec: Izvršni svet skupščine obalne skupnosti, izvršni svet občinske skupščine, družbenopolitične organizacije, medobčinski odbor gospodarske zbornice SR Slovenije

4.2. V sodelovanju s kmetijskimi odbori oziroma komisijami v krajevnih skupnostih bodo pripravljene okvirni programi razvoja kmetijstva v KS Gradin, Gračišče, Črni kal, Marežige, Šmarje, Boršt, Škofije, Hrvatini in Dekani.

Nosilec: TOZD Kooperacija, Pospeševalna služba

4.3. Prek TOZD kooperacija in pospeševalne službe bo v razvoj zasebnega kmetijstva vloženi na razne načine (kredit, premije, vlaganja v poskuse, opazovanje bolezni, ipd.) nad 17 milijonov din. Od številnih zadanih nalog je potrebno posebej opozoriti na naslednje:

- v sadjarstvu bo na novo zasajenih 2 ha breskev, 5 ha oljk, 10 ha češenj in 1 ha jagod, precepljenih 1500 oljčnih dreves, organizirana bo drevesnica za češnje ter zasejana poskusna nasada aktinidij in mandarin;
- v vinogradništvu bo zasajenih 20 ha novih vinogradov v 3 do 4 vinogradniških skupnostih;
- v govedoreji bo usposobljenih 80 stojišč na osmih kmetijah, ustanovljena bo pašna skupnost Urbanci — Osp, zgrajene tri zbiralnice za mleko, v odkup mleka na novo vključenih 35 gospodinjev, povečano število krav v B kontroli na 1050, premiranih novih 170 telic in nabavljenih 50 plemenskih krav in telic;
- v poljedelstvu in vrtnarstvu bo zamenjanih ali posejanih semen v vrednosti nad 1,1 milijona din, pripravljen preusmeritveni program za proizvodnjo vrtnin na dveh kmetijah ter izvedeni sortni poskusi (pšenica, koruza, krompir, jagode, zelje);
- v nabavo mehanizacije v zasebni lasti bo vloženi nad 4 milijone kreditov (namakalne naprave, traktorji in freze s priključki, 5 kompletnih linij za strojne skupnosti, kosilnice), poleg tega pa bo TOZD



Kooperacija za potrebe storitev v zasebnem sektorju nabavila težko kmetijsko mehanizacijo v vrednosti 2,5 milijona din.

Nosilec: TOZD Kooperacija, Pospeševalna služba

4.4. V okviru izvajanja kmetijske zemljiške politike bo Kmetijska zemljiška skupnost pozornost posvetila predvsem:

— združenju zemljišč za potrebe družbene in kooperacijske proizvodnje (arondacija, zamenjave zemljišč, ureditev lastninsko-pravnih odnosov); za potrebe družbene proizvodnje bodo združena zemljišča na vinogradniških kompleksih Labor — Boršt (75 ha), Kavrljak (50 ha) ter za razširitev kompleksov Tomaž (20 ha) in Baredi — Sergaši (9 ha); za kooperacijsko proizvodnjo bo združenih 25 do 30 ha zemljišč v več vinogradniških kompleksih, 10 ha za sadjarstvo (češnje), 8 ha za vrtarstvo (Osapska dolina) in okoli 5 ha za nasade oljk;

— pripravi načrtov za izvedbo hidromelioracij v Vanganelški in Osapski dolini in

— izvedbi agromelioracije na 200 ha za potrebe proizvodnje krme za živinorejo ter poljščin.

Nosilec: Kmetijska zemljiška skupnost

4.5. Po nekajletni zamudi morajo biti letos sprejeti kriteriji in njihovi osnovni oblikovan odlok o zaščitene kmetijah.

Nosilec: Kmetijska zemljiška skupnost

4.6. Investicije v krepitev družbenega sektorja kmetijstva zajemajc letos le kompletiranje in dokončno usposobitev nasadov, zasajenih v zadnjih letih. V pripravi pa bodo programi, ki bodo realizirani v prihodnjem obdobju.

Nosilec: TOZD Proizvodnja

4.7. Razvoj infrastrukture na podeželju bo obsegal predvsem naslednje akcije:

— višinski vodovod bo povečan za razdelilno omrežje na področju Pridvora ter podaljšanje primarnega cevovoda v smeri proti Marezigam; začeta bodo tudi dela na šmarskem področju. V okviru skupne izgradnje vodovodnega omrežja z Istrskim vodovodom bo letos pripravljen glavni projekt, s tem pa omogočen pravočasen in z že začeto gradnjo na hrvaškem delu usklajen pričetek del na omrežju za področje KS Gradin;

— v telefonsko omrežje bo vključeno področje KS Boršt; podvzeti bodo tudi vsi napor za telefonsko povezavo drugih naselij po programu širjenja telefonskega omrežja za potrebe krajevne skupnosti na obali;

— sredstva, namenjena cestnemu omrežju, ne presegajo obsega iz leta 1977, kar bo omogočalo le vzdrževanje obstoječih prometnic;

— nadaljevala se bodo prizadevanja za zbiranje sredstev za postavitve TV pretvornika nad Movražem.

Nosilec: Izvršni svet skupščine obalne skupnosti, TOZD za PTT promet Koper, Cestni sklad, Rižanski vodovod, sveti krajevnih skupnosti

4.8. V tem letu bo Tomos izdelal idejni projekt in izvedel druge priprave, da bo lahko ob prehodu v leto 1979 pričel z izgradnjo obrata za proizvodnjo nekaterih polizdelkov na področju KS Gradin. Tudi vse druge DO in TOZD bodo pri snovanju in realizaciji razvojnih programov proučevale možnosti odpiranja svojih obratov na področju manj razvitih krajevnih skupnosti v občini Koper.

Nosilec: TOMOS, vse druge DO in TOZD

## 5. V prizadevanjih za zmanjšanje razkoraka med razvojnim stopnjama gospodarske in socialne sfere

5.1. Sredstva iz samoprispevka za izgradnjo objektov otroškega varstva in osnovnega izobraževanja bodo v letu 1978 koriščena za izgradnjo otroškega vrtca v Ankaranu in za pričetek gradnje I. faze osnovne šole »Za gradom«; v pripravi bo tudi gradnja vrtcev v Bertokih in Rižani.

Nosilec: Izobraževalna skupnost

5.2. Izgradnja južno-primorske bolnišnice se bo nadaljevala tako, da bo dokončanje I. faze mogoče v septembru 1979. Istočasno bodo tekle priprave za nadaljevanje izgradnje po letu 1979.

Nosilec: Upravni odbor sklada za izgradnjo bolnišnice

5.3. Gradnja Obalnega doma upokojencev v Semedeli se bo pričela v prvi polovici leta.

Nosilec: SIS za socialno skrbstvo, obalna samoupravna stanovanjska skupnost

5.4. Izgradnja športno rekreacijske cone se bo nadaljevala z usposobitvijo več igrišč, postavitev objekta za garderobe in sanitarije in nasipavanjem terena; pri delih bodo sodelovali občani v prostovoljni delovni akciji ter JLA.

Dogovorjen bo tudi način financiranja in izgradnje večnamenske dvorane za športne, kulturne, sejemske in druge prireditve.

Nosilec: Krajevna skupnost Koper, SIS za telesno kulturo, Kulturna skupnost, AR, Primorska razstavlja, medobčinski odbor gospodarske zbornice SR Slovenije

5.5. Dokončana bo adaptacija Osrednje knjižnice, s čimer bo tudi njen študijski oddelek postal odprtega tipa. Tako bo olajšan pristop bralca do knjige; istočasno se bo delovanje te ustanove vsebinsko lahko zelo obogatilo.

Nosilec: Kulturna skupnost

5.6. Ureditev upravnih in nekaterih skladiščnih prostorov bo predstavljal prvi korak k postopni ureditvi prostorske problematike Pokrajinskega arhiva.

Nosilec: Kulturna skupnost, obalna samoupravna stanovanjska skupnost

5.7. Pravočasno bo pripravljen načrt razvoja usmerjenega izobraževanja na obali, tako da bo vsaj delna realizacija možna že v šolskem letu 1978—79; poudarek bo dan oblikovanju centrov usmerjenega izobraževanja in povezavi obstoječih oddelkov visokošolskega študija z združenim delom. V zvezi s tem je ugotovljena tudi potreba po ustanovitvi posebne SIS za razvoj visokega šolstva na obali.

Nosilec: Izvršni svet skupščine obalne skupnosti

5.8. Zdravstvene skupnosti bodo posvetile posebno pozornost osnovni zdravstveni službi in to z ustreznim financiranjem dejavnosti in stimuliranjem kadrov ter doslednemu izvajanju sklepa skupščine občinske zdravstvene skupnosti o racionalni porabi sredstev, ki ga je sprejela v težnji po skrajšanju bolniškega staleža, racionalnejšem predpisovanju in trošenju zdravil, skrajšanju čakalne dobe in odpravi nepotrebne zdravljenja izven zdravstvenih organizacij v regiji.

Nosilec: Zdravstvene organizacije, občinska, obalna in regionalna zdravstvena skupnost

5.9. V okviru širjenja zdravstvene mreže bo proučena in realizirana možnost izgradnje prizidka pri Zdravstvenem domu v Kopru za potrebe služb, ki trenutno delujejo v najtežjih pogojih (dispanzer za diabetike, preventivno zdravstveno varstvo otrok), kar bo istočasno izboljšalo pogoje delovanja laboratorijske in drugih medicinskih služb, poleg tega pa bo v prvi polovici leta organiziran dispanzer za zdravstveno varstvo udeležencev NOB.

Nosilec: Obalni zdravstveni dom, občinska, obalna in regionalna zdravstvena skupnost

5.10. V sodelovanju z delovnimi organizacijami bo služba medicine dela izpopolnjevala s širjenjem mreže in krepitvijo obstoječih obratnih ambulant.

Nosilec: Obalni zdravstveni dom, OZD

5.11. Programsko bodo načrtani in uvedeni potrebni ukrepi za načrtno reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev v zdravstveni dejavnosti.

Nosilec: Zdravstvene organizacije, občinska in obalna zdravstvena skupnost

5.12. Pričela se bodo dela za adaptacijo Pokrajinskega muzeja.

Nosilec: Kulturna skupnost

## 6. Na področju razpolaganja s prostorom, gradnje stanovanj, prometnic ter drugih infrastrukturnih objektov

6.1. Sprejet bo družbeni dogovor o temeljih prostorskega plana kot I. faza sprejemanja prostorskega plana.



Nosilec: Izvršni svet skupčine obalne skupnosti

6.2. Potekal bo postopek za uskladitev urbanističnega reda.

Nosilec: Sveti krajevnih skupnosti, izvršni svet občinske skupščine

6.3. V interesu zagotovitve usmerjenega dolgoročnega širjenja mesta bo do maja 1978 izpeljan javni natečaj za zazidavo obsežnega, približno 100 ha velikega območja med sedanjim naseljem Za gradom in novo bolnišnico. Tu je predvidena usmerjena izgradnja stanovanj ter vseh objektov družbenega standarda in drugih spremljajočih objektov. V letu 1978 bodo tudi izvedene priprave, ki bodo omogočile pričetek I. faze izgradnje na tem območju v letu 1979.

Nosilec: Obalna samoupravna stanovanjska skupnost

6.4. Načelno je potrebno rešiti vprašanje načina pristopa k dokončnem kompletiranju posameznih zazidav (Semedela, Prade, Ankaran, Prisoje) z infrastrukturo, objekti družbenega standarda in drugimi spremljajočimi objekti, ki lahko dajo posameznim mestnim področjem podobo zaokroženih sosesk.

Nosilec: AR, SIS družbenih dejavnosti, SIS dejavnosti posebnega družbenega pomena

6.5. V družbeni stanovanjski izgradnji bo dokončanih 430 stanovanj s skupno površino nad 26,7 tisoč kv. m (Stavbenik 128, Gorica 249 in Primorje 53 stanovanj).

Nosilec: TOZD GE Obala-Stavbenik, TOZD GE Koper-Gorica, TOZD GE Koper-Primorje

6.6. Pričela se bodo pospešena dela za revitalizacijo starega mestnega jedra in sicer s preseljevanjem stanovalcev, rušenjem objektov in pripravo terena za sodobno zazidavo v kareju VII; v pripravi bodo tudi načrti za revitalizacijo drugih mestnih območij, poleg tega pa bodo izvršena obnovitvena dela na posameznih objektih.

Nosilec: Obalna samoupravna stanovanjska skupnost

6.7. Nadaljevala se bo izgradnja poslovnih objektov (Adriacommerce, Splošna banka) v kareju JLA ter I. etapa rušenja stavb na tem območju; pričela se bo tudi izgradnja preostalega dela mestne ogrlice (od Stadionu do blagovnice Soče).

Nosilec: AR, investitorji

6.8. Dokončana bo izgradnja I. faze potniškega terminala (dovozna cesta z mostom, komunalna oprema, položitev tirov in usposobitev železniške in avtobusne postaje za potniški promet v prvi fazi), poleg tega pa bo pripravljena vsa tehnična dokumentacija za pričetek gradnje poštnega centra.

Nosilec: AR, Železniško gospodarstvo, Slavnik, Podjetje za PTT promet

6.9. Dokončno so zagotovljeni vsi pogoji (izdano gradbeno dovoljenje, zbrana sredstva) za dokončanje izgradnje primarne kanalizacije do izliva v Rižano, vključno z izgradnjo črpališča C-III.

Nosilec: Izvršni svet občinske skupščine, Samoupravna, komunalna interesna skupnost, Komunalni servis

6.10. Izgradnja izvennivojskega križišča na obalni cesti pri Škocjanu bo potekala z dinamiko, ki zagotavlja dokončanje prve faze projekta v sredini leta 1979. V letu 1978 bo izvedena akcija za zbiranje sredstev za sofinanciranje izgradnje obalne ceste.

Nosilec: Republiška skupnost za ceste, izvršni svet občinske skupščine

6.11. Po izvršenih geoloških raziskavah bo v letu 1978 zaključen glavni projekt in pridobljeno gradbeno dovoljenje, s tem pa ustvarjeni pogoji za pričetek gradnje semedelske vpadnice.

Nosilec: AR, republiška skupnost za ceste, izvršni svet občinske skupščine

6.12. Širjenje in krepitev vodovodnega omrežja bo v občini Koper — ne upošteva objektov višinskega vodovoda — slonelo predvsem na izgradnji rezervoarjev v Ankaranu, dovodnega cevovoda za Koper, primarnega in razdelilnega omrežja v Pradah ter dokončanju izgradnje objektov za oskrbo industrijske cone pri križišču Ankaran. Za dolgoročno reševanje oskrbe z vodo je pomembna tudi izgradnja II. etape čiš-

tilne naprave v Gradolah in I. etape vzporednega cevovoda Valeta — Izola.

Nosilec: Rižanski vodovod

6.13. Krepitev PTT omrežja bo slortela na:

- montaži avtomatske telefonske centrale v Ankaranu (ob povečanju kapacitete od 100 na 600 priključkov);
- polaganju kabla v predelu Olmo — Prisoje;
- usposobitvi glavne ATC Koper za mednarodni avtomatski promet; istočasno bodo za to usposobljene tudi javne govornice, katerih število se bo povečalo;
- povečanju števila telefonskih naročnikov v mestu za 300, s čemer bo kapaciteta centrale izkoriščena.

Nosilec: TOZD za PTT promet Koper

6.14. Sprejeta bo vodnogospodarska osnova Kopra.

Nosilec: Območna vodna skupnost

6.15. Izvršene bodo vse priprave, zlasti pa zagotovljena finančna sredstva za pravočasno prestavitev toka Badaševice, za kar bo potrebno namensko povečati vodni prispevek.

Nosilec: Območna vodna skupnost

## 7. Na področju varnosti, družbene samozaščite ter splošnega ljudskega odpora

7.1. Delovni ljudje in občani v združenem delu, krajevnih skupnostih ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih bodo na podlagi že izdelanih varnostnih ocen, programov in načrtov, posvečali posebno pozornost organiziranju in izvajanju nalog narodne zaščite ter vzgoji in usposabljanju njenih pripadnikov.

Nosilec: Odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito

7.2. V letu 1978 se bo nadaljeval proces podružbljanja in krepitve ljudske obrambe s še večjim vključevanjem delovnih ljudi in občanov pri določanju in dograjevanju obrambnih priprav, zlasti v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih. Programsko se bodo izvajale vse temeljne naloge s področja ljudske obrambe. Posebna skrb bo posvečena obrambni vzgoji in urjenju teritorialne obrambe in civilne zaščite ter organiziranju službe za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje. Dosežena mora biti planirana materializacija obrambnih priprav in ustvarjeni pogoji za njihovo višjo raven.

Nosilec: Odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito

## 8. V pravosodju

V okviru ustavne preobrazbe pravosodja bodo opravljene priprave za začetek dela novih pravosodnih organov. V občini Koper bo pri tem dan poseben poudarek pristopu k urejanju prostorskih pogojev za delovanje pravosodja, zagotoviti pa bo potrebno še kadrovske, organizacijske in druge pogoje. Sočasno z reorganizacijo rednih sodišč bo v organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih ter v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih potekal proces ustanavljanja samoupravnih sodišč.

Nosilec: Pravosodne organizacije, izvršni svet občinske skupščine, OZD in samoupravne interesne skupnosti

Št.: 30-3-77

Koper, 23. februarja 1978

Predsednik  
MARIO ABRAM, l. r.

Na podlagi 23. člena zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Uradni list SRS, št. 49-74) in 240. člena statuta občine Koper je skupščina občine Koper na seji zbora združenega dela in na seji zbora krajevnih skupnosti dne 23. marca 1978 sprejela

ODLOK  
O PRORAČUNU OBČINE KOPER  
ZA LETO 1978



## 1. člen

Skupni prihodki proračuna občine Koper za leto 1978 znašajo 68.870.000 dinarjev

Prihodki proračuna se razporedijo:	dinarjev
1. v posebnem delu proračuna	68.446.200
2. v tekočo proračunsko rezervo	423.800

## 2. člen

V rezervni sklad občine Koper se izloča 1 % vseh prihodkov proračuna.

Poleg sredstev iz prejšnjega odstavka se v rezervni sklad izloči še znesek proračunskega primanjkljaja, izkazanega v zaključnem računu proračuna za leto 1977.

S sredstvi rezervnega sklada razpolaga izvršni svet. O porabi teh sredstev poroča izvršni svet občinski skupščini hkrati z zaključnim računom proračuna.

## 3. člen

Vsi dohodki upravnih organov, ki jih pridobijo z lastno dejavnostjo in ki se po predpisih o vplačevanju prihodkov družbenopolitičnih skupnosti vplačujejo na posebnem računu, so prihodek proračuna.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka pripadajo upravnim organom naslednji prihodki:

1. prihodki iz naslova refundacije osebnih dohodkov,
2. razlika v ceni za prodane plačljive tiskovine.

Sredstva, ki jih na podlagi zakonov in pogodb ustvarja davčna uprava, se bodo porabila za financiranje raznih negospodarskih investicij v namenu 04.

## 4. člen

Sredstva za opremo državnih organov se odvedejo v sklade opreme, sredstva za skupno porabo pa v sklade skupne porabe teh organov.

## 5. člen

Sredstva za delo skupščine obalne skupnosti, izvršnega sveta in upravnih organov razporedi ta skupščina, s proračunom, ki ga sprejme v skladu z določbami 1., 16. in 23. člena zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih.

Dokler skupščina obalne skupnosti ne bo sprejela proračuna v smislu prejšnjega odstavka, se iz proračuna občine Koper nakazujejo mesečne akontacije do višine ene dvanajstine sredstev, določenih s tem proračunom.

## 6. člen

S sredstvi za nagrade »15. maj« razpolaga odbor za nagrade.

## 7. člen

Neporabljena sredstva za posebne namene iz leta 1977 prenesejo državni organi kot dohodek za leto 1978.

## 8. člen

Sredstva za krajevne skupnosti, izkazana v namenu 11, razporedi na posamezne krajevne skupnosti zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine v skladu z njihovim namenom ter po kriterijih in merilih, ki jih sam sprejme.

## 9. člen

Izvršni svet je pooblaščen razpolagati s sredstvi tekoče proračunske rezerve. Ta sredstva lahko koristi za nepredvidene in premalo predvidene proračunske izdatke, o čemer mora naknadno poročati občinski skupščini.

## 10. člen

Sredstva, predvidena v namenu 01 — za financiranje novih opravil in nalog, odobrava posameznim organom izvršni svet.

Sredstva, ki jih organ prihrani med letom zaradi prenehanja delovnega razmerja delavcev, se lahko uporabijo samo za financiranje tistih opravil in nalog, ki so jih opravljali delavci, ki jim je prenehalo delovno razmerje.

## 11. člen

Sredstva v namenu 16 — intervencije v gospodarstvu, predvidene za sofinanciranje razvoja kmetijstva v višini 1.200.000 dinarjev, predstavljajo odstopljeni davek od osebnega dohodka iz kmetijske dejavnosti v višini 100 % in del posebnega občinskega davka od prometa alkoholnih pijač v višini 3 % od dotoka v smislu določb odloka o ustanovitvi občinske samoupravne interesne skupnosti za razvoj kmetijstva.

Iz sredstev v prejšnjem odstavku se izloči 150.000 dinarjev za sofinanciranje ureditve poslovnih prostorov kmetijske zemljiške skupnosti.

Dokončni izračun odstopljenih sredstev iz prejšnjega odstavka se izvrši z zaključnim računom proračuna za leto 1978.

## 12. člen

Pregled prihodkov proračuna in njihova razporeditev sta zajeta v bilanci proračuna za leto 1978, ki je sestavni del tega odloka.

## 13. člen

Odredbodajalec za izvrševanje proračuna je predsednik izvršnega sveta.

## 14. člen

V posebni prilogi proračuna so razporejena sredstva za odškodnino nacionalizirane imovine za leto 1978, ki izkazuje 1.536.252,45 dinarjev prihodkov in 1.536.252,45 dinarjev odhodkov.

## 15. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah, uporablja pa se od 1. januarja 1978.

Št.: 400-1-78

Koper, 23. marca 1978

Predsednik  
MARIO ABRAM, l. r.

### P R E G L E D PRIHODKOV PRORAČUNA OBČINE KOPER IN NJHOVA RAZPOREDITEV ZA LETO 1978

## I. PRIHODKI

Oblika	Prihodki	din
1. Davek na dohodek in davki od osebnih dohodkov		22,130.000
2. Prometni davek, davek na premoženje in dohodke od premoženja		34,620.000
3. Takse		7,300.000
4. Prihodki po posebnih predpisih		520.000
5. Drugi prihodki		4,300.000
<b>VSEGA SKUPAJ</b>		<b>68,870.000</b>

## II. ODHODKI

Glavni namen	Razporeditev prihodkov	
01 Dejavnost organov družbenopolitičnih skupnosti		43,106.500
02 Dejavnost ljudske obrambe		4,241.400
03 Dejavnost družbenopolitičnih organizacij in društev		3,832.800
04 Negospodarske investicije		5,727.000
08 Socialno skrbstvo		5,315.200
09 Zdravstveno varstvo		104.000
10 Komunalna dejavnost		1,282.000
11 Dejavnost krajevnih skupnosti		1,800.000
16 Intervencija v gospodarstvu		1,894.300
17 Tekoča proračunska rezerva in obveznosti iz prejšnjih let		766.800
18 Izločena sredstva rezerv		800.000
<b>VSEGA SKUPAJ</b>		<b>68,870.000</b>

Na podlagi 6. člena zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 21-74, 39-74, 5-76 in 31-76) in 240. člena statuta občine Koper je skupščina občine Koper na seji zbora združenega dela in na seji zbora krajevnih skupnosti dne 23. marca 1978 sprejela

**ODLOK  
O SPREMEMBI ODLOKA O DAVKIH OBČANOV  
V OBČINI KOPER**



## 1. člen

V drugem odstavku 6. člena odloka o davkih občanov (Uradne objave, št. 9-74, 2-75, 3-75, 2-76, 2-77 in 18-77) se stopnja 17 % nadomesti s stopnjo 3 %, stopnja 11 % pa s stopnjo 2 %.

V tretjem odstavku istega člena se stopnja 24 % nadomesti s stopnjo 5 %.

## 2. člen

V 8. členu se znesek »2500 dinarjev« nadomesti z zneskom »15.000 dinarjev«.

## 3. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah, uporablja pa se od 1. januarja 1978.

Št.: 422-12-77

Koper, 23. marca 1978

Predsednik  
MARIO ABRAM, l. r.

Na podlagi 12. in 15. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16-67 in 27-72) in 240. člena statuta občine Koper je skupščina občine Koper na seji zboru združenega dela in na seji zboru krajevnih skupnosti dne 23. marca 1978 sprejela

## ODLOK

O SPREJETJU ZAZIDALNEGA NAČRTA ZA OBMOČJE  
OBALNEGA DOMA UPOKOJENCEV

## 1. člen

Sprejme se zazidalni načrt območja Obalnega doma upokojencev kot je podan v elaboratu, ki ga je izdelal Invest biro Koper pod št. 77-21-182 v oktobru 1977.

## 2. člen

Zazidalni načrt vsebuje:

## A. Programski del s prilogama:

- a) teritorialni okvir
- b) geodetska podloga

## B. Tehnični del s prilogami:

- a) tehnično poročilo
- b) geodetsko zazidalno situacijo
- c) arhitektonsko zazidalno situacijo
- d) zbirno kanto komunalnih naprav

Zazidalni načrt iz prejšnjega odstavka je sestavni del tega odloka.

## 3. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah.

Št.: 350-4-78

Koper, 23. marca 1978

Predsednik  
Mario Abram, l. r.

## OBČINA SEŽANA

Uspehi, ki so jih dosegli delovni ljudje in občani občine Sežana pred vojno z odločnim bojem za narodnostne in druge pravice, med vojno s številnimi žrtvami za osvoboditev in nov družbenopolitični sistem in po vojni pri socialistični preobrazbi v smislu samoupravnih socialističnih odnosov ter težnje po odločilni vlogi delovnih ljudi in občanov v sistemu samoupravljanja v občini, z namenom ustvariti osnove za hitrejši in vsestranski razvoj ter zagotavljanje pogojev za čim širše sodelovanje delovnih ljudi in občanov pri odločanju v zadevah splošnega interesa in težnje, da se v skladu z novo Ustavo Socialistične federativne republike Jugoslavije Ustavo Socialistične republike Slovenije in drugih sprejetih dokumentov v okviru zveze komunistov in socialistične zveze delovnega ljudstva ter doseženo stopnjo družbenoekonomskih, družbenopolitičnih in samoupravnih odnosov, zagotovi v občini kot samoupravni in družbenopolitični skupnosti:

- nadaljnji razvoj in napredek na vseh področjih,
- pravica delovnih ljudi in občanov, da uživajo rezultate svojega sedanjega in minulega dela in pridobitve splošnega materialnega in družbenega napredka,

— pravica delovnih ljudi do samoupravljanja in do čim neposrednejšega odločanja o vseh družbenih zadevah,

— skladno delovanje občanov, organizacij združenega dela, drugih organizacij in skupnosti in čimvečja družbena solidarnost,

so omogočili in spodbudili občinsko skupščino Sežana, da je na podlagi 185. člena Ustave Socialistične republike Slovenije in po razpravi v Socialistični zvezi delovnega ljudstva na seji zboru združenega dela, na seji zboru krajevnih skupnosti in na seji družbenopolitičnega zbora dne 2. marca 1978 spremenila in dopolnila statut občine Sežana tako, da se v prečiščenem besedilu glasi:

STATUT  
OBČINE SEŽANA

## I. TEMELJNA NAČELA

## I.

Samoupravni položaj delovnih ljudi in občanov občine Sežana, ki temelji na ustavno opredeljenem družbenoekonomskem in političnem sistemu, je njihova neodtujljiva pravica in dolžnost.

Nihče ne more in ne sme delovnim ljudem in občanom kratiti svoboščin, pravic in dolžnosti, ki jih zagotavlja Ustava socialistične federativne republike Jugoslavije, Ustava socialistične republike Slovenije in ta statut.

Delovni ljudje in občani uresničujejo in zavarujejo te svoboščine, pravice in dolžnosti neposredno, v socialistični zvezi delovnega ljudstva, v zvezi sindikatov, v zvezi socialistične mladine in v zvezi združenj borcev NOV ter družbenih organizacij, društev in združenjih, katerih idejna vodilna in politična sila je zveza komunistov. Tu se dogovarjajo za politično in akcijsko enotnost socialističnih sil v usmerjanju družbenega razvoja.

## II.

Delovni ljudje in občani negujejo, razvijajo in poglobljajo vrednote narodnoosvobodilnega boja, ljudske revolucije in socialistične izgradnje ter s tem ustvarjajo idejno-politične pogoje za vsestranski razvoj socialistične samoupravne družbe.

Delovni ljudje in občani neposredno in v samoupravnih organih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, društvih in združenjih ter državnih organih so dolžni s svojo dejavnostjo:

— širiti in krepiti materialno osnovo družbe in življenja posameznikov s tem, da razvijajo proizvodilne sile, večajo materialno osnovo in produktivnost dela ter nenehno razvijajo socialistične samoupravne odnose,

— ustvariti pogoje, v katerih se bodo odpravljale razlike med umskim in fizičnim delom in v katerih bo postajalo človekovo okolje čedalje popolnejši izraz ustvarjalnosti in človekove osebnosti,

— širiti in razvijati vse oblike samoupravljanja zlasti na področjih, kjer prevladujejo funkcije politične oblasti, ter graditi med ljudmi odnose, ki bodo temeljili na zavesti o skupnih interesih, na socialistični morali in na svobodni dejavnosti človeka,

— krepiti in razvijati bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije,

— prispevati k uresničevanju človekovih svoboščin in pravic, k humanizaciji družbenega okolja in človekove osebnosti med ljudmi ter k spoštovanju človekovega dostojanstva,

— razvijati vsestransko sodelovanje z vsemi narodi v skladu z načeli neuvrščene politike naše države in solidarnosti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Delavci, delovni ljudje in občani občine Sežana neposredno in v samoupravnih organih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, društvih in združenjih in v občinski skupščini organizirajo in izvajajo priprave za splošni ljudski odpor ter organizirajo družbeno samozaščito in s tem zagotavljajo osnovne pogoje zavarovanja svobode, neodvisnosti in suverenosti narodov in narodnosti Jugoslavije ter samoupravne socialistične družbe.

## III.

Delovni ljudje in občani v občini odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov in temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih



samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, društvih ter združenjih, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter po delegatih v občinski skupščini in v drugih organih samoupravljanja.

Delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanih svojega družbenega ekonomskega položaja v temeljnih organizacijah združenega dela.

Vsakemu delavcu v združenem delu s sredstvi, ki so družbena lastnina, je zajamčeno, da pri uresničevanju pravice dela z družbenimi sredstvi v temeljnih organizacijah združenega dela, v katerih dela, in v vseh drugih oblikah združenega dela in sredstev, skupno in enakopravno z drugimi delavci odloča o delu in poslovanju organizacije združenega dela ter o zadevah in sredstvih v vseh odnosih družbene reprodukcije, da uvaja medsebojna razmerja pri delu, odloča o dohodku, ki ga doseže v različnih oblikah združevanja dela in sredstev ter si pridobiva osebni dohodek.

Delavci v združenem delu, tudi zunaj temeljne organizacije združenega dela, v okviru družbenopolitične skupnosti preko delegatskega sistema neposredno odločajo in enakopravno uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice o svojem položaju v družbi, in o zadovoljevanju splošnih družbenih, osebnih in skupnih potreb.

V krajevni skupnosti delovni ljudje in občani odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov in o solidarnem zadovoljevanju skupnih potreb na področju urejanja naselij, komunalnih dejavnosti, otroškega in socialnega varstva, izobraževanja, kulture, telesne kulture, zaščite potrošnikov, varstva in izboljševanja človekovega okolja, ljudske obrambe, družbene samozaščite in na drugih področjih življenja in dela. S samoupravnim sporazumevanjem in na drug način se povezujejo za uresničevanje teh in drugih interesov z organiziranjem združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi na območju krajevene skupnosti in zunaj nje.

#### IV.

Za organizirano zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb na področju vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, telesne kulture, socialnega varstva ter socialnega skrbstva, zdravstva, varstva človekovega okolja, komunalnega, cestnega in stanovanjskega gospodarstva, ustanovljajo delavci in drugi delovni ljudje neposredno in po svojih organizacijah združenega dela ter po drugih organizacijah in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, samoupravne interesne skupnosti.

Delavci in drugi delovni ljudje, ki skupaj z delavci v organizacijah združenega dela, katere jim nudijo storitve, ustanovijo samoupravno interesno skupnost, urejajo z njimi na načelih enakopravnosti medsebojna razmerja, pravice, obveznosti in odgovornosti s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi, z njenim statutom in pogodbo. Z ureditvijo teh razmerij, pravic, obveznosti in odgovornosti mora biti delavcem in drugim delovnim ljudem, ki dajejo sredstva za uresničevanje ciljev samoupravne interesne skupnosti, zagotovljena pravica, da odločajo o teh sredstvih in delavcem v organizacijah združenega dela, ki nudijo storitve, pravico, da jim gre enak družbenoekonomski položaj kot delavcem v drugih organizacijah združenega dela.

#### V.

Delavci in drugi delovni ljudje ter občani, samoupravno povezani in organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v delovno skupnost, v družbeno političnih in družbenih organizacijah, v društvih in združenjih in v krajevni skupnosti, uresničujejo svoje pravice in dolžnosti tudi v občinski skupščini. Temeljno izhodišče za organiziranje in delovanje delegatskega sistema je, da se v občinski skupščini zagotovi zastopnost interesov delavcev, delovnih ljudi in občanov.

#### VI.

Zveza komunistov v občini, kot del Zveze komunistov Jugoslavije in Slovenije, je s svojim usmerjevalnim idejnim in političnim delom, v pogojih socialistične demokracije in družbenega samoupravljanja, glavni pobudnik in nosilec politike za varstvo in za nadaljnji razvoj pridobitev socialistične revolucije in socialističnih samoupravnih družbenih odnosov, posebno pa za krepitev socialistične družbene in demokratične zavesti.

V socialistični zvezi delovnega ljudstva občine delovni ljudje in občani, družbenopolitične in družbene organizacije, društva ter združe-

nja in vse organizirane socialistične sile na čelu z zvezo komunistov uresničujejo politično in akcijsko enotnost socialističnih sil pri usmerjanju družbenega razvoja na temeljih oblasti in samoupravljanja delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. V ta namen zlasti:

- obravnavajo družbena vprašanja in dajejo politične pobude na vseh področjih družbenega življenja, vsklajujejo mnenja, zavzemajo politična stališča glede reševanja teh vprašanj in predlagajo možne rešitve.

- določajo program politične aktivnosti, družbena merila za volitve delegacij in delegatov, zagotavljajo demokratično predlaganje in določanje kandidatov za člane delegacij in za opravljanje drugih javnih in družbenih funkcij,

- obravnavajo splošna vprašanja kadrovske politike in vzgoje kadrov,

- spremljajo delo organov oblasti in samoupravljanja ter nosilcev javnih in drugih družbenih funkcij ter izražajo svoja mnenja in ocene,

- ustvarjajo pogoje za vsestransko udeležbo mladine in njenih organizacij v družbenem in političnem življenju.

Zveza socialistične mladine in druge organizacije, ki združujejo mlade, se zavežejo, da postanejo marksistični svetovni nazor, programski cilji in opredeljenost ter naloge zveze komunistov Jugoslavije opredelitev ter osnova za družbeno aktivnost mlade generacije. Zveza socialistične mladine in druge družbene organizacije in društva, ki združujejo mlade ljudi, se zavzemajo za nadaljnji razvoj samoupravnega socializma, ki temelji na idejnih in političnih ciljih naše revolucije.

Druge družbene organizacije, društva in združenja v občini delujejo pri uresničevanju ciljev revolucije, samoupravnega razvoja naše družbe v okviru svojih programov dela.

Zveza združenj borcev narodnoosvobodilne vojne kot družbenopolitična organizacija aktivnih borcev NOB deluje v okviru enotne fronte organiziranih socialističnih sil. Zavzema se za večje in intenzivnejše angažiranje vseh borcev iz narodnoosvobodilne borbe in njihovih organizacij skupaj z mladimi generacijami v boju delavskega razreda, delovnih ljudi za utrjevanje in nadaljnje bogatenje pridobitev socialistične revolucije in socialistične samoupravne graditve. Zavzema se za čim hitrejšo in čimboljše reševanje materialnih in drugih vprašanj borcev, kar je tudi pomembna dolžnost vseh družbenih in državnih organov in organizacij.

Delavci, prostovoljno organizirani v sindikatu, se zavzemajo za tak družbenoekonomski položaj in za tako svojo vlogo v družbi in političnem sistemu, ki ustrežata interesom in težnjam delavskega razreda, še zlasti pa za uresničevanje samoupravnih in drugih pravic in interesov delavcev, za samoupravno usklajevanje posamičnih in skupnih interesov s splošnimi interesi, za usposabljanje delavcev za opravljanje samoupravnih in drugih družbenih funkcij, za demokratično določanje kandidatov za člane delegacije, za najširšo udeležbo delavcev pri izvrševanju funkcije oblasti in pri opravljanju družbenih zadev, za zagotavljanje socialne varnosti ter za razvijanje in krepitev njihove solidarnosti. Pri uresničevanju teh ciljev daje sindikat pobudo za sprejemanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov ter sodeluje pri samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju.

Občina je dolžna v okviru svojih pravic in dolžnosti zagotavljati socialistični zvezi delovnega ljudstva in drugim organiziranim socialističnim silam v občini materialne in druge pogoje za uresničevanje njihovih funkcij, določenih z ustavo in tem statutom. Družbene organizacije, društva in združenja se financirajo praviloma iz svojih sredstev in v okviru samoupravnih interesnih skupnosti.

#### VII.

Občinska skupščina uresničuje sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami v občini tudi s sodelovanjem predstavnikov družbenopolitičnih organizacij na sejah njenih zborov in delovnih teles in predstavnikov skupščine v organih in oblikah dela družbenopolitičnih organizacij, z izmenjavo informativnih in dokumentacijskih gradiv, z organiziranjem skupnih sestankov, z usklajevanjem programov dela in akcij in z drugimi oblikami medsebojnega sodelovanja.

#### VIII.

Zaradi izmenjave mnenj in izkušenj pri razvijanju medsebojnih samoupravnih socialističnih družbenih odnosov ter zaradi pospeševanja usklajenega gospodarskega in družbenega razvoja se občina povezuje z drugimi občinami v regiji in SR Sloveniji in z njimi skupno zagotavlja najugodnejše pogoje za zadovoljevanje potreb delovnih ljudi in občanov.



Občina Sežana sodeluje z drugimi občinami v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji, pospešuje vse oblike medsebojnega sodelovanja ter s tem prispeva k utrjevanju bratstva narodov in narodnosti Jugoslavije, skovanega v narodnoosvobodilni vojni in socialistični revoluciji.

## IX.

Ta temeljna načela so sestavni del statuta občine Sežana in so podlaga za tolmačenje njegovih določb.

Iz temeljnih načel morajo izhajati vsi splošni akti, ki določajo politiko samoupravnega razvoja v občini.

## II. OBČINA SEŽANA

## 1. člen

Občina Sežana je samoupravna in temeljna družbenopolitična skupnost, ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

V občini delovni ljudje in občani uresničujejo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, uresničujejo in usklajujejo svoje interese, zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcijo oblasti in upravljajo druge družbene zadeve.

O uresničevanju svojih skupnih interesov, pravic in dolžnosti v občini odločajo delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih in v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbeno političnih organizacijah, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem v delegacijah in po delegatih v občinski skupščini in v drugih organih samoupravljanja.

## 2. člen

Občina Sežana je pravna oseba.  
Sedež občine je v Sežani.

## 3. člen

Območje občine Sežana je določeno z zakonom.  
Zakon določa tudi pogoje in postopek za spremembo meja ali za združitve z drugo občino.

## 4. člen

Občina Sežana ima svoj pečat v obliki kroga, ki ima v sredini grb Socialistične republike Slovenije, ob krožnici v prvi vrsti »Socialistična republika Slovenija«, v drugi pa »Skupščina občine«, pod grbom pa napis »Sežana«.

## 5. člen

Občina Sežana daje priznanja delovnim ljudem in organizacijam ter skupnostim za posebne dosežke na raznih področjih družbenega življenja in sicer:

1. podelitev domicila v občini,
2. imenovanje za častnega občana občine,
3. podelitev plakete občine,
4. podelitev denarne nagrade,
5. sprejetje pokroviteljstva prireditve,
6. druga priznanja, ki jih s sklepom ali odlokom določi občinska skupščina.

Pogoji in merila za podeljevanje priznanj se določijo s posebnim odlokom.

## 6. člen

Praznik občine Sežana je 28. avgust kot spomin na prihod prve skupine partizanov na območje občine.

Krajevne skupnosti lahko določijo v svojih statutih krajevne praznike.

III. SAMOUPRAVLJANJE  
IN NJEGOVE OBLIKE V OBČINI

## 7. člen

Delovni ljudje izvršujejo funkcije oblasti in uresničujejo vse družbene zadeve z:

- odločanjem na zborih, z referendumom in drugimi oblikami osebne izjavljanja v temeljnih organizacijah združenega dela, kra-

jevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnosti,

- po delegatih v organih upravljanja v organizacijah in skupnostih iz prve alineje,

- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem,

- po delegacijah in delegatih v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti,

- z usmerjanjem in nadzorstvom dela organov, odgovornih skupščinam.

## 8. člen

Delovni ljudje se organizirajo na samoupravni podlagi v organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti in določajo, katere skupne interese, pravice in dolžnosti v njih uresničujejo.

## 1. Samoupravljanje v združenem delu

## 9. člen

Delavci, samoupravno organizirani v organizacijah združenega dela oziroma drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ali drugih oblikah združevanja dela in sredstev upravljajo družbene zadeve, usklajujejo skupne interese ter na način, določen v samoupravnih sporazumih in statutih odločajo:

- o neodtujljivih pravicah z referendumom, na svojih zborih, s podpisovanjem oziroma s posebnimi pismenimi izjavami in z drugimi oblikami osebne izjavljanja, ki jih določa zakon, statut ali samoupravni sporazum,

- po delegacijah in delegatih v organih upravljanja v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v drugih oblikah združevanja dela in sredstev,

- po delegatih v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti v skladu s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi teh skupnosti,

- po delegatih v organih upravljanja krajevnih skupnosti v skladu s statutom krajevne skupnosti.

## 10. člen

V organizaciji združenega dela, ki na podlagi zakona ali odloka občinske skupščine opravlja dejavnost, ali zadeve posebnega družbenega pomena, sodelujejo pri odločanju o zadevah, za katere tako določa zakon, odlok in samoupravni splošni akt, organizacije združenega dela, delegati uporabnikov, delegati ustanovitelja, organov občine, krajevne skupnosti in drugih zainteresiranih organizacij in skupnosti.

2. Samoupravljanje v samoupravnih  
interesnih skupnostih

## 11. člen

Delavci, delovni ljudje in občani, samoupravno organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih sodelujejo pri upravljanju družbenih zadev, odločajo o vprašanih skupnega pomena ter uresničujejo upravne pravice:

- v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti,
- s odločajo o zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih določa ta statut,

- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem.

## 12. člen

Samoupravno interesno skupnost upravlja skupščina.

Skupščino sestavljajo delegati, ki jih volijo in odpokličejo delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti.

Skupščina samoupravne interesne skupnosti, ki jo ustanovljajo delovni ljudje ter njihove organizacije in skupnosti za zadovoljevanje svojih potreb in interesov in delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost na področju, za katero je skupnost ustanovljena, sestavljajo:

- zbor uporabnikov, ki ga sestavljajo delegati delavcev v združenem delu ter delegati delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih,

- zbor izvajalcev, ki ga sestavljajo delegati delavcev organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost na področju, za katero je ustanovljena interesna skupnost.

Sestavo skupščine in način delegiranja delegatov v skupščino skupnosti določa samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti.



## 13. člen

Delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih delegirajo delegate v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti iz svojih izvoljenih delegacij.

Samoupravni splošni akti organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti in statuti krajevnih skupnosti določajo v skladu z zakonom način oblikovanja in sestavo splošne in posebne delegacije za delegiranje delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, razmerja delegacij do organov upravljanja temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ter druga vprašanja pomembna za delo delegacij in njihovega povezovanja med delovnimi ljudmi in občani, ki so jih izvolili.

## 14. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, socialnega varstva, zdravstva in raziskovalne dejavnosti odločajo enakopravno z zborom združenega dela, zborom krajevnih skupnosti in družbenopolitičnim zborom, kadar občinska skupščina odloča o vprašanih s teh področij, ki jih določa ta statut.

## 15. člen

Da bi uresničila svoje programske naloge samoupravna interesna skupnost, ki se ustanovi za posamezno področje v občini, lahko povezuje z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi v občini, kakor tudi z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi izven občine ali za področje regije. V ta namen sklepa ustrezne samoupravne sporazume.

### 3. Samoupravljanje v krajevnih skupnostih

## 16. člen

Delovni ljudje in občani v naselju, delu naselja ali več povezanih naselij imajo pravico in dolžnost, da se samoupravno organizirajo v krajevno skupnost in v njej ter v sodelovanju z drugimi samoupravnimi skupnostmi in organizacijami neposredno zadovoljujejo svoje osebne in splošne potrebe in interese.

Delovni ljudje in občani, organizirani v krajevni skupnosti se s samoupravnim sporazumevanjem in na druge načine povezujejo s temeljnimi organizacijami združenega dela, s samoupravnimi interesnimi skupnostmi, krajevnimi skupnostmi in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, ki so zainteresirane za sodelovanje in so dolžne sodelovati pri zadovoljevanju določenih skupnih interesov, potreb in opravljanju nalog.

V krajevni skupnosti se povezujejo tudi delovni ljudje in občani združeni v družbenih organizacijah in društvih, v katerih uresničujejo posamične in skupne interese.

Delovni ljudje in občani, organizirani v krajevni skupnosti sodelujejo pri upravljanju družbenih zadev in odločanju o vprašanih skupnega pomena v občini in širši družbenopolitični skupnosti.

## 17. člen

Svoje skupne interese in potrebe delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti zadovoljujejo in uresničujejo na svojih zborih, v krajevnih organizacijah Socialistične zveze delovnega ljudstva in drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v društvih, v skupnostih potrošnikov, na zborih stanovalcev hiše, hišnih svetih, z referendumom, s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, po delegatih v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dejavnost ali zadeve posebnega družbenega pomena, po delegacijah in delegatih v SIS, po delegacijah in delegatih v občinski skupščini ter po delegatih v širši DPS. Izvrševanje določenih skupnih potreb in interesov poverjajo organom in delovnim telesom krajevne skupnosti.

## 18. člen

Delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih določajo vsebino in način zadovoljevanja svojih skupnih potreb, interesov in uresničujejo svoje naloge zlasti s tem da:

- urejajo naselja,
- skrbijo za razvoj socialnega in zdravstvenega varstva,
- določajo način in vsebino zadovoljevanja potreb na področju izobraževanja, kulture, telesne kulture, rekreacije in javnega obveščanja,

- skrbijo za graditev in vzdrževanje manjših komunalnih objektov, vzdrževanje cest, poti in priključkov,

- sodelujejo pri organizaciji ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite,

- sodelujejo pri oblikovanju stanovanjske politike in uporabljanju stanovanj,

- sodelujejo pri organizaciji ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite,

- skrbijo za varstvo interesov potrošnikov,

- sprejemajo programe razvoja in v te namene združujejo sredstva za delo,

- upravljajo družbeno premoženje, ki jim je dano v uporabo ali gospodarjenje,

- skrbijo za varstvo okolja, kulturnih in zgodovinskih spomenikov,

- dajejo mnenja, predloge in stališča občinski skupščini in njenim organom ter interesnim skupnostim o posameznih vprašanih,

- opravljajo druge naloge kot to določajo zakoni ali občinski predpisi.

## 19. člen

Krajevno skupnost ustanovijo ali spremenijo njeno območje delovni ljudje in občani na svojem zboru ali z referendumom. Zbor skliče predsednik krajevnega odbora socialistične zveze delovnega ljudstva.

Delovni ljudje in občani upoštevajo pri odločitvi o ustanovitvi ali spremembi območja krajevne skupnosti naslednja načela:

- geografsko zaokroženost območja,

- število prebivalcev,

- ekonomsko utemeljenost,

- možnost za razvijanje kulture, telesne kulturne in vzgojnoizobraževalne dejavnosti,

- sodelovanje pri oblikovanju občinske politike na posameznih področjih,

- organiziranje ljudske obrambe, civilne zaščite, narodne zaščite in drugih varnostnih teles.

## 20. člen

Pobudo za ustanovitev krajevne skupnosti ali spremembo njenega območja lahko dajo krajevni organizaciji SZDL:

- zbori delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti,

- zbori delegatov krajevne skupnosti,

- krajevne organizacije SZDL,

- zbor delavcev posamezne OZD s tega območja.

## 21. člen

Pobudo za spremembo krajevne skupnosti (združitve dveh ali več krajevnih skupnosti, razdružitve krajevnih skupnosti) morajo podati delovni ljudje in občani z območja vsake krajevne skupnosti, ki se želi združiti ali razdružiti, pobudo za priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti pa morajo podpreti tudi delovni ljudje in občani iz tiste krajevne skupnosti, h kateri se namerava priključiti del območja druge krajevne skupnosti.

Krajevne organizacije socialistične zveze delovnega ljudstva morajo o pobudi za ustanovitev, združitve ali razdružitve krajevnih skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti, izvesti na teh območjih javno razpravo.

Po zaključku javne razprave sprejme krajevna organizacija socialistične zveze delovnega ljudstva dokončna stališča o pobudi in prepusti odločitev o ustanovitvi ali združitvi krajevnih skupnosti zboru delovnih ljudi in občanov.

## 22. člen

Če o ustanovitvi ali spremembi območja krajevne skupnosti odloča več zborov delovnih ljudi in občanov, morajo sklep sprejeti vsi zbori delovnih ljudi in občanov v enakem besedilu.

## 23. člen

Delovni ljudje in občani na svojem zboru veljavno sklepajo o ustanovitvi krajevne skupnosti ali spremembi njenega območja, če je na zboru navzočih vsaj deset odstotkov delovnih ljudi in občanov, ki živijo na območju za katero je zbor sklican in po en delegat najmanj ene tretjine delovnih skupnosti temeljnih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih skupnosti, ki delujejo na tistem območju ter družbenih organizacij društev.

## 24. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut, ki ureja organizacijo in delo krajevne skupnosti zlasti pa:



- pravice in dolžnosti krajevne skupnosti ter način njihovega uresničevanja,
- območje, organizacijo in organe krajevne skupnosti,
- naloge in način dela organov krajevne skupnosti,
- način urejanja odnosov z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi,
- način oblikovanja in sprejemanja programov in planov razvoja krajevne skupnosti,
- oblike in nosilce samoupravnega sporazumevanja,
- vprašanja, o katerih odločajo na referendumu,
- način zagotavljanja javnosti, dela in obveščanja,
- druga temeljna vprašanja, ki so pomembna za delovanje krajevne skupnosti in življenje delovnih ljudi in občanov v njej.

## 25. člen

Statut krajevne skupnosti sprejmejo delovni ljudje in občani na svojem zboru v enaki sestavi in z enako večino kot pri sklepanju za ustanovitev krajevne skupnosti ali spremembe njenega območja.

## 26. člen

Osnutek statuta, ki ga pripravi svet krajevne skupnosti, se predloži v razpravo zboru delovnih ljudi in občanov šele po razpravi v krajevni organizaciji socialistične zveze delovnega ljudstva.

Na podlagi pripomb in predlogov danih v javni razpravi pripravi svet krajevne skupnosti predlog statuta.

## 27. člen

Zaradi ustvarjanja in zagotavljanja materialnih in drugih pogojev za svoje življenje in delo se lahko delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih neposredno povezujejo v skupnost krajevnih skupnosti, v kateri na samoupravni podlagi usklajujejo in uresničujejo interese skupnega pomena.

## 28. člen

V skupnost krajevnih skupnosti se lahko povezujejo tudi krajevne skupnosti z območij več občin.

## 29. člen

Krajevne skupnosti so dolžne sprejeti letne in srednjeročne plane razvoja krajevne skupnosti, ki so hkrati temelj za združevanje sredstev za krajevne skupnosti. Plani krajevnih skupnosti so izdelani na podlagi samoupravnih sporazumov, ki jih sklenejo organizacije združenega dela in samoupravne interesne skupnosti na območju krajevne skupnosti.

Letne in srednjeročne plane sprejemajo delovni ljudje in občani na zborih delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti.

Plani krajevnih skupnosti morajo biti vsklajeni s plani samoupravnih interesnih skupnosti in temeljnih organizacij združenega dela.

## 30. člen

Za zadovoljevanje in uresničevanje skupnih potreb, interesov in opravljanje nalog, delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti s samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom na podlagi programa in plana združujejo sredstva, ki jih namenijo s samoprispevkom, z delom ali pridobijo na drug način in to:

- z delom dohodka, ki ga za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skupnosti namenijo delavci temeljnih organizacij združenega dela,
- s sredstvi, ki se na podlagi družbenega plana občine, planov samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela, določijo za uresničevanje programa krajevne skupnosti in za zadovoljevanje komunalnih, socialnih in drugih potreb delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti,
- z delom prihodka občinskega proračuna in drugih prihodkov v občini, ki jih občina nameni krajevni skupnosti za uresničevanje njenih nalog skladno s planom in programom razvoja krajevne skupnosti,
- s prostovoljno združenimi sredstvi družbenopolitičnih in drugih organizacij ter društev v krajevni skupnosti,
- s sredstvi za delovanje samoupravnih organov in delegatskega sistema, ki jih zagotavlja občinska skupščina v okviru splošne porabe,
- s sredstvi iz drugih virov.

## 31. člen

Vzdrževanje objektov ali zadovoljevanje določenih skupnih potreb občanov, ki so sicer v pristojnosti občine, se lahko prepusti krajevni skupnosti s posebno pogodbo. V pogodbi se med drugim določi način financiranja dogovorjenih zadev.

#### 4. Družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje

## 32. člen

Z družbenimi dogovori delovni ljudje zagotavljajo in usklajujejo samoupravno urejanje družbenoekonomskih in drugih odnosov, ki so širšega skupnega pomena za udeležence dogovora ali splošnega družbenega pomena.

Družbene dogovore sklenejo občinska skupščina in zainteresirane organizacije združenega dela, zbornice in druga splošna združenja, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti, sindikati in druge družbenopolitične organizacije in družbene organizacije.

Za reševanje regionalnih in drugih skupnih problemov, sklepa občinska skupščina družbene dogovore tudi z drugimi občinami.

## 33. člen

Družbeni dogovor sklenejo v imenu udeležencev njihovi pooblašteni organi.

Udeleženci družbenega dogovora sporazumno določijo postopek za sklenitev družbenega dogovora.

## 34. člen

Družbeni dogovor zavezuje udeležence, ki so ga sklenili, ali k njemu pristopili, da ukrenejo, kar je potrebno za njegovo izvajanje.

Udeleženec družbenega dogovora je družbeno in politično odgovoren, če se ne ravna po obveznostih iz sklenjenega dogovora.

## 35. člen

Družbeni dogovor neha veljati z dnem, ki ga soglasno določijo vsi udeleženci.

## 36. člen

S samoupravnimi sporazumi se urejajo in usklajujejo družbenoekonomski in drugi samoupravni odnosi ter interesi v družbeni reprodukciji in v drugih oblikah uresničevanja družbenoekonomskega položaja delavcev in drugih delovnih ljudi ter njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Samoupravni sporazum sklenejo med seboj delavci v temeljnih organizacijah združenega dela, organizacijah združenega dela, banke in druge finančne organizacije, skupnosti premoženjskega in osebnega zavarovanja, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, gospodarska zbornica in druga splošna združenja samoupravnih organizacij in skupnosti ter sindikata.

## 37. člen

Udeleženci samoupravnega sporazuma so lahko poleg sindikata tudi druge družbenopolitične organizacije, kadar se določijo odnosi, ki so pomembni za uresničevanje njihovih ciljev in nalog, določenih v njihovem statutu.

## 38. člen

Občina, njeni organi in organizacije so lahko udeleženci samoupravnega sporazuma, kadar združujejo sredstva, s katerimi razpolagajo po načelu enakopravnosti med seboj ali s temeljnimi organizacijami ali drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

## 39. člen

Udeleženec je lahko tudi delovni človek, ki opravlja obrtno ali drugo dejavnost, oziroma delovni človek, ki samostojno opravlja poklicno dejavnost, če združuje svoje delo in sredstva z delom delavcev in sredstvi družbene reprodukcije v temeljni organizaciji, oziroma če združuje svoje delo in sredstva v druge oblike združenega dela in sredstev.

## 40. člen

Pobudo za sklenitev samoupravnega sporazuma dajejo delavci oziroma drugi delovni ljudje neposredno ali po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih, kakor tudi po sindikatu, drugi družbenopolitični organizaciji, organih občine ali gospodarski zbornici.

## 41. člen

Sindikati imajo pravico dajati predloge za sklenitev samoupravnih sporazumov.

Sindikati sodelujejo pri sklenitvi samoupravnih sporazumov, s katerimi se ureja delovno razmerje delavcev v združenem delu ali določajo osnove in merila za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev.



Če sindikat ne podpiše sporazuma iz drugega odstavka tega člena, ga organizacija združenega dela lahko uporablja, sindikat pa lahko sproži spor pred sodiščem združenega dela, če ni za spor pristojno ustavno sodišče.

#### 42. člen

Če občinska skupščina predpiše, da so posamezne samoupravne organizacije dolžne izvesti postopek za samoupravno sporazumevanje, lahko da predlog za sklenitev samoupravnega sporazuma vsaka samoupravna organizacija ali skupnost, na katero se ta obveznost nanaša.

Če v predpisanem roku nobena od samoupravnih organizacij ali skupnosti ne da predloga za sklenitev samoupravnega sporazuma, ga lahko da sindikat ali izvršni svet občinske skupščine.

#### 43. člen

Udeleženci samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja so enakopravni.

Samoupravni sporazum in družbeni dogovor se skleneta svobodno in v skladu z izraženo voljo udeležencev.

#### 44. člen

Pravice, obveznosti in odgovornosti udeležencev samoupravnega sporazuma nastanejo z dnem njegove sklenitve, če ni v samoupravnem sporazumu določeno drugače.

#### 45. člen

S samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom se lahko predvidi arbitraža ali kakšen drug način reševanja sporov, ki nastanejo pri izvajanju sporazuma oziroma dogovora.

Če družbeni dogovor oziroma samoupravni sporazum ne predvideva arbitraže ali kakšnega drugega načina za reševanje sporov, ki nastanejo pri izvajanju dogovora oziroma sporazuma, rešuje te spore sodišče združenega dela.

#### 46. člen

Strokovna služba skupščine občine vodi register družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov.

Pobudnik za sklenitev družbenega dogovora ali samoupravnega sporazuma je dolžan predložiti strokovni službi iz prvega odstavka tega člena sklenjeni družbeni dogovor ali samoupravni sporazum zaradi evidence.

## 5. Skupščinski sistem

#### 47. člen

Zaradi neposrednega uresničevanja svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti in zaradi organizirane udeležbe pri opravljanju funkcije občinske skupščine, oblikujejo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbenopolitičnih organizacijah svoje delegacije.

#### 48. člen

V temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih oblikujejo delegacije:

1. delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih, ki opravljajo dela skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela.

2. delovni ljudje, ki delajo v kmetijstvu, obrtnih in podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike združevanja,

3. delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi oboroženih sil SFRJ, na način, določen z ustavo in zakonom.

4. delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih.

Pri oblikovanju delegacij v organizacijah združenega dela na področju izobraževanja, sodelujejo študenti in učenci srednjih šol pod pogoji in na način, ki jih določa zakon.

Delegacije oblikujejo tudi delovni ljudje, ki trajno delajo v delu temeljne organizacije združenega dela, ki ni na območju občine na katerem je sedež te organizacije.

V temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti z majhnim številom delovnih ljudi opravljajo funkcijo delegacije in delovni ljudje.

V družbenopolitičnih organizacijah opravljajo funkcijo delegacij njihova izvoljena telesa, določena z njihovimi statuti oziroma drugimi sklepi.

Dve ali več delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kakor tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi oboroženih sil SFRJ, lahko v skladu z zakonom oziroma odlokom občinske skupščine oblikujejo skupno delegacijo.

#### 49. člen

Če se med mandatnim obdobjem občinske skupščine ustanovi na območju občine nova temeljna samoupravna organizacija ali skupnost, se vključi njena delegacija v opravljanje funkcij občinske skupščine v skladu z zakonom in odlokom občinske skupščine.

#### 50. člen

Člane delegacije volijo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih izmed sebe neposredno s tajnim glasovanjem.

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti določajo v svojih statutih v skladu z zakonom število članov in sestavo svoje delegacije ter način izvolitve in odpoklica delegacije.

#### 51. člen

Dve ali več delegacij temeljnih samoupravnih organizacij oziroma skupnosti, povezanih z delom in drugimi skupnimi interesi v združenem delu ali z interesi v občini, ki jim glede na merila, določena s tem statutom, ne pripada samostojno delegatsko mesto v zboru združenega dela, se združujejo v konferenco delegacij zaradi delegiranja skupnega delegata v zbor združenega dela, za obravnavanje vprašanj iz pristojnosti občinske skupščine, določanja skupnih stališč za delegate in zaradi uresničevanja drugih svojih pravic in dolžnosti v zvezi z opravljanjem funkcij občinske skupščine.

#### 52. člen

Konference delegacij se oblikujejo s sporazumi temeljne samoupravne organizacije in skupnosti v skladu s tem statutom in odlokom občinske skupščine.

S sporazumom o oblikovanju konference temeljne samoupravne organizacije in skupnosti uredijo način in postopek oblikovanja konference, način delegiranja delegatov v konferenco, pravice in dolžnosti konference ter razmerja med konferenco in delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, način pošiljanja delegatov v zbor združenega dela občinske skupščine, način sprejemanja stališč in smernic, materialne pogoje za delo konference, izvrševanja strokovnih in administrativno-tehničnih nalog za konferenco, sedež konference in druga vprašanja, pomembna za delo konference.

#### 53. člen

Število delegatov, ki jih delegacije oziroma konference delegacij zbora združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter krajevnih skupnosti delegirajo v zbor občinske skupščine, se določi sorazmerno s številom delovnih ljudi in občanov v teh organizacijah oziroma skupnostih, vendar tako, da je zagotovljena ustrezna zastopanost posameznih področij družbenega dela oziroma posameznih območij.

#### 54. člen

Zbor združenega dela občinske skupščine določa, v skladu z zakonom, sam ali sporazumno z zbori združenega dela drugih občinskih skupščin, skupine delegatov zaradi delegiranja delegatov v zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije.

V primeru, ko zbor združenega dela sam oblikuje skupino delegatov, šteje ta skupina 10 delegatov. Če pa oblikuje skupino delegatov sporazumno z zbori združenega dela drugih občin, se število delegatov v skupini določi v sporazumu, ki ga sklenejo zbori združenega dela.

#### 55. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor občinske skupščine na skupni seji določijo izmed članov vseh delegacij, ki delegirajo delegate v te zbor skupino 7 delegatov zaradi delegiranja delegata v zbor občin SR Slovenije.

#### 56. člen

Delegati družbenopolitičnega zbora občinske skupščine volijo delegate družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije, kot to določa zakon.



## 57. člen

Vsaka delegacija ali konferenca delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti delegira iz svojega sestava, glede na vprašanja, ki se obravnavajo v občinski skupščini, svoje delegate tako, da bodo najbolje zastopali interese njene organizacije oziroma skupnosti in interese celotne družbe.

Delegacija oziroma konferenca delegacij lahko določi delegata za posamezno sejo zbor občinske skupščine ali za določeno zadevo, ki je na dnevnem redu seje zbor občinske skupščine.

## 58. člen

Pri zavzemanju stališč o vprašanjih, o katerih se odloča v skupščini, ravnajo delegati v skladu s smernicami svojih samoupravnih organizacij in skupnosti in temeljnimi stališči delegacij oziroma družbenopolitičnih organizacij, ki so jih delegirale, kakor tudi v skladu s skupnimi in splošnimi družbenimi interesi in potrebami, vendar so samostojni pri opredeljevanju in glasovanju.

## 59. člen

Delegat je dolžan o delu občinske skupščine in skupščin drugih družbenopolitičnih skupnosti in o svojem delu obveščati delegacije in temeljne samoupravne organizacije in skupnosti oziroma družbenopolitične organizacije, ki so ga delegirale in jim je odgovoren za svoje delo.

Samoupravne organizacije in skupnosti s svojimi splošnimi samoupravnimi akti podrobneje določijo pravice, dolžnosti in odgovornosti delegatov in delegacij, razmerje med delegati, delegacijami in pristojnimi samoupravnimi ter strokovnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, način in obliko medsebojnega obveščanja in druga pomembna vprašanja, s katerimi se zagotavljajo pogoji za delovanje delegatov in delegacij.

## 60. člen

Vsak delegat ima pravico dajati zboru, katerega član je, predloge odlokov in drugih aktov in sprožiti vsako vprašanje z delovnega področja zboru; ob upoštevanju pravic in dolžnosti delegacij.

## 61. člen

Delegat ima na zasedanjih zboru pravico predlagati zboru, katerega član je, naj obravnava vprašanje, ki se nanaša na delo izvršnega sveta, na izvrševanje zakonov in drugih predpisov ali na delo upravnih organov.

Delegat ima na zasedanju zboru pravico zahtevati od izvršnega organa odgovor na vprašanja, ki se tiče njegovega dela ali zadev iz njegove pristojnosti.

## 62. člen

Da bi lahko izvrševal svoje dolžnosti, ima delegat pravico zahtevati od upravnih organov ter od organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti podatke, ki so mu potrebni za njegovo delo v občinski skupščini.

## 63. člen

Delegat v skupščini uživa imuniteto.

Delegat ne more biti klican na kazensko odgovornost, ne priprt, ali kaznovan za mnenje, ki ga je izrazil ali za glas, ki ga je dal v zboru, katerega član je, in v skupščini.

Delegat ne more biti priprt brez dovoljenja zboru, katerega član je, prav tako se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne more začeti kazenski postopek brez dovoljenja zboru.

Brez dovoljenja zboru, katerega član je, sme biti delegat priprt samo, če je zaloten pri kaznivem dejanju, za katerega je predpisana kazen strogega zavora nad pet let. V takem primeru mora državni organ, ki je delegatu vzel prostost, to sporočiti predsedniku zboru. Ta predloži primer zboru, da določi, ali naj se postopek nadaljuje oziroma ali naj ostane odločba o odvzemu prostosti v veljavi.

Zbor sme vzpostaviti imuniteto tudi delegatu, ki se nanjo ni skliceval, če je to potrebno za opravljanje njegove funkcije.

Če zbor ni zbran, odloči mandatno-imunitetna komisija ustreznega zboru ob poznejši potrditvi zboru o tem, ali dovoljuje odvzem prostosti oziroma nadaljevanje kazenskega postopka in o vzpostavitvi imunitete delegatu.

Kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti soodloča s skupščino družbenopolitične skupnosti, uživajo člani te skupščine imuniteto v skladu z drugim odstavkom tega člena.

## 6. Oblike osebnega izjavljanja v občini

## a) Referendum

## 64. člen

Občinska skupščina lahko razpiše referendum, da delovni ljudje in občani neposredno odločajo o posameznem vprašanju, da se vnaprej izrečejo o predlogu odloka ali drugega akta iz njene pristojnosti ali da potrdijo že sprejet odlok ali drug akt občinske skupščine.

Občinska skupščina mora razpisati referendum za sprejem odločitve o uvedbi samoprispevka za financiranje skupnih ali splošnih družbenih potreb v občini in v drugih, z zakonom določenih primerih.

## 65. člen

Delovni ljudje oziroma občani v krajevni skupnosti obvezno odločajo z referendumom, kadar se uvede samoprispevek za financiranje skupnih in splošnih potreb v krajevni skupnosti.

## 66. člen

Razpis referenduma v občini lahko predlagajo družbenopolitične organizacije občine, krajevne skupnosti, temeljne in druge organizacije združenega dela v občini, samoupravne interesne skupnosti za območje občine ter zbori delovnih ljudi in občanov.

O predlogu za razpis referenduma mora občinska skupščina odločiti v 60 dneh in skleniti, da se referendum razpiše ali zavrniti predlog za razpis.

O svoji odločitvi mora občinska skupščina obvestiti predlagatelja.

## 67. člen

Občinska skupščina mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj tretjina zborov delavcev v združenem delu občine, najmanj tretjina zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih na območju občine, občinski svet zveze sindikatov oziroma občinska konferenca socialistične zveze delovnega ljudstva.

Zahteva za razpis referenduma mora biti obrazložena. V zahtevi mora biti jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referenduma.

Občinska skupščina mora razpisati referendum v 60 dneh po prejemu zahteve za razpis.

## 68. člen

Občinska skupščina razpiše referendum z odlokom.

Odlok o razpisu referenduma mora vsebovati navedbo zadeve, ki je predmet referenduma, dan izvedbe referenduma in območje, za katero se referendum razpisuje.

Odlok o razpisu referenduma se objavi v uradnem glasilu.

## 69. člen

Referendum v občini vodi občinska volilna komisija za volitve delegatov v skupščino družbenopolitičnih skupnosti.

Občinska volilna komisija ugotavlja in objavlja izid referenduma.

## b) Podpisovanje in posebne pismene izjave

## 70. člen

Občinska skupščina lahko odloči, da delavci v združenem delu v občini oziroma delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami sprejmejo odločitev o posameznem vprašanju, pomembnem za delavce v združenem delu oziroma za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih oziroma odločijo o drugih vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine.

Sklep o sprejemanju odločitev s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami sprejme občinska skupščina oziroma njen zbor, ki je po tem statutu pristojen odločati o posameznem vprašanju.

## 71. člen

Delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami odločajo o vprašanjih, pomembnih za delavce v združenem delu v občini ter za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih oziroma o vprašanjih, o katerih po tem statutu enakopravno odločata zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti.

Odločitev je sprejeta, če se je zanjo s podpisom oziroma posebnimi pismenimi izjavami izrekla večina delavcev v združenem delu v občini, ter večina delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, ki imajo pravico glasovanja.



## 72. člen

Delavci v združenem delu v občini s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami odločajo o vprašanih, pomembnih za delavce v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v občini oziroma o vprašanih, o katerih po tem statutu samostojno odloča zbor združenega dela.

Odločitev je sprejeta, če se je zanjo s podpisom ali posebnimi pismenimi izjavami izrekla večina delavcev v združenem delu v občini.

## 73. člen

Delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami odločajo o zadevah, pomembnih za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih oziroma vprašanih, o katerih po tem statutu samostojno odloča zbor krajevne skupnosti.

Odločitev je sprejeta, če se je zanjo s podpisom ali posebnimi pismenimi izjavami izrekla večina delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, ki imajo pravico glasovanja.

## 74. člen

Glede podajanja predlogov in zahtev, odločanja o zahtevah za spremembo odločitev s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami, rokov, organov za vodenje postopka odločanja, ugotavljanja in objavljanja izida, obveznega upoštevanja sprejetih odločitev ter glede drugih vprašanj pri odločanju s predpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami, se smiselno uporabljajo določbe zakona o referendumu in tega statuta.

## c) Zbori delavcev

## 75. člen

Delavci v združenem delu odločajo na svojih zborih o vprašanih, pomembnih za delavce v združenem delu in v občini.

Statut delovne organizacije določa postopek sklica in odločanja na zboru delavcev.

## d) Zbor delovnih ljudi in občanov

## 76. člen

Delovni ljudje in občani neposredno sodelujejo pri reševanju družbenih zadev oziroma jih neposredno rešujejo na zborih delovnih ljudi in občanov. Poleg vprašanj, ki imajo splošen pomen za življenje in delo na območju posameznih zborov, obravnavajo tudi vprašanja, ki imajo splošen pomen za življenje in delo v občini in širših družbenopolitičnih skupnostih.

## 77. člen

Zbori delovnih ljudi in občanov se sestajajo po naseljih ali njihovih delih, organizacijah združenega dela ali njihovih delih, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in na druge načine, glede na to, ali gre za vprašanja, ki zadevajo ožje ali širše interese.

## 78. člen

Zbore delovnih ljudi in občanov sklicuje predsednik občinske skupščine, svet krajevne skupnosti, delavski svet organizacije združenega dela oziroma svet v delu organizacije združenega dela, odbor krajevne organizacije SZDL, odbor osnovne sindikalne organizacije in delegacije po lastni presoji ali na pobudo delovnih ljudi in občanov, organizacij in društev.

## 79. člen

Sklicatelj zbora mora razglasiti sklic zbora delovnih ljudi in občanov najmanj sedem dni pred njegovim začetkom. Razglas mora vsebovati predlog dnevnega reda, čas in kraj zbora ter kdo je sklicatelj in na čigavo zahtevo sklicuje zbor.

Razglas sklica zbora delovnih ljudi in občanov se objavi na krajevno običajen način.

## 80. člen

Zbor delovnih ljudi in občanov ima predsedstvo, ki vodi delo zbora in zagotovi, da so v zapisniku vsi sklepi in predlogi, po potrebi pa tudi posamezna oziroma ločena mnenja.

Kolikor ni drugače določeno z zakonom ali s tem statutom, se sklepi sprejemajo javno in z večino glasov navzočih. Zbor je sklepčen, če je navzočih na zboru najmanj desetina upravičencev z območja za katero se sklicuje zbor, razen če je z zakonom ali s tem statutom drugače določeno.

## 81. člen

Organi družbenega samoupravljanja organizacij združenega dela iz območja zbora delovnih ljudi in občanov, morajo na zahtevo zbora poročati o svojem delu in dajati potrebna pojasnila.

Predstavniki organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti ter drugih organizacij se morajo udeležiti zbora, kadar so na dnevnem redu vprašanja s področja njihovega delovanja.

## 82. člen

O sklepih zbora delovnih ljudi in občanov, ki se nanašajo na njihovo delovanje, morajo obvezno razpravljati prizadeti organi in organizacije in o svojih stališčih v 30 dneh obvestiti zbor.

## 83. člen

Zbori delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih predvsem obravnavajo:

— vprašanja, ki so splošnega pomena za naselja, krajevno skupnost ali občino. V zvezi s tem sprejemajo sklepe, dajejo predloge, pobude in pripombe za reševanje teh vprašanj,

— postavljajo vprašanja o delu organov občine in organov samoupravljanja v organizacijah združenega dela,

— obravnavajo poročila o delu krajevne skupnosti in občinske skupščine,

— obravnavajo poročila in pojasnila o delu zavodov in organizacij s področja javnih in družbenih dejavnosti, gospodarstva in drugih dejavnosti ter dajejo mnenja o delu ter predloge za izboljšanje dela teh organizacij,

— obravnavajo in dajejo mnenje k predlogu statuta občine in njegovim spremembam, k predlogu urbanističnega načrta, kakor tudi k urbanističnim zasnovam na območju občine ter statuta krajevne skupnosti,

— obravnavajo in dajejo mnenja k osnutku odlokov in odločb občinske skupščine, s katerimi se vzpostavljajo materialne obveznosti za občane,

— razpravljajo in sklepajo o uvedbi krajevnega samoprispevka,

— dajejo mnenja in predloge pred sprejemom posameznih predpisov in drugih aktov, glede katerih to določa ustava, zakon in statut občine,

— opravljajo nadzor nad delom organov krajevne skupnosti,

— opravljajo druge naloge po veljavnih predpisih in sklepih občinske skupščine ter krajevne skupnosti.

## e) Javne razprave

## 84. člen

Občinska skupščina lahko sklene, da posamezna vprašanja iz svoje pristojnosti da v javno razpravo. V javni razpravi se delovni ljudje in občani osebno izjavljajo na svojih zborih o vprašanih, ki so dana v javno razpravo. Po končani javni razpravi občinska skupščina obvesti javnost o stališčih, ki jih je sprejela in o razlogih zanje. Javno razpravo organizira socialistična zveza delovnega ljudstva ali sindikalna organizacija.

## IV. PRAVICE IN DOLŽNOSTI OBČINE

## 85. člen

Delovni ljudje in občani opravljajo funkcijo oblasti in uresničujejo vse druge skupne interese, razen tistih, ki jih v skladu z ustavo in tem statutom uresničujejo v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Delovni ljudje in občani zlasti:

— ustvarjajo in razvijajo materialne in druge pogoje za življenje in delo; spremljajo, usmerjajo in usklajujejo gospodarski in družbeni razvoj, določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje materialne, socialne, kulturne, telesno-kulturne in druge skupne potrebe, urejajo medsebojne odnose, zagotavljajo in organizirajo opravljanje zadev skupnega pomena za delovne ljudi in občane ter zadev splošnega družbenega pomena in v ta namen ustanavljajo skupne organe družbenega samoupravljanja ter organe oblasti; zagotavljajo neposredno izvrševanje zakonov, če to po zakonu ni v pristojnosti širših družbenopolitičnih skupnosti, zagotavljajo uresničevanje in varstvo ustavnih svoboščin, pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov; zagotavljajo uresničevanje enakopravnosti narodov in narodnosti; varujejo zakonitosti ter organizirajo in oprav-



ljajo družbeno nadzorstvo; zagotavljajo javni red in mir, varstvo ljudi in premoženja, medsebojno poravnavanje sporov, organizirajo in uresničujejo družbeno samozaščito; urejajo in organizirajo ljudsko obrambo, izvajajo in usklajujejo priprave za splošni ljudski odpor ter urejajo druga vprašanja s teh področij;

— skrbijo za urejanje naselij in drugega prostora, za varstvo človekovega okolja; za urejanje in smotrno izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi;

— z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb in z gradnjo komunalnih naprav zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov na teh področjih;

— zagotavljajo in skrbijo za varstvo matere, otroka in družine, za varstvo občanov, ki niso zmožni sami skrbeti zase, skrbijo za varstvo vojaških, delovnih in drugih invalidov; za zdravstveno varstvo ter socialno varnost delovnih ljudi;

— skrbijo za varstvo borcev narodnoosvobodilne vojne in drugih borcev ter žrtev fašističnega nasilja;

— načrtujejo in po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo razvoj stanovanjske graditve, sprejemajo odločitve o urbanistični dokumentaciji, zagotavljajo smotrno izkoriščanje stavbnega zemljišča in povezujejo vse dejavniki, ki sodelujejo pri graditvi stanovanj, posebno skrb posvečajo stanovanjskim problemom občanov in družin, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči;

— razvijajo varstvo, vzgojo in izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih, skrbijo za ustanavljanje, delovanje in razvoj kulturnih in prosvetnih organizacij in društev, skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov in spominskih obeležij ter spomenikov ljudske revolucije;

— oblikujejo kadrovsko politiko in zagotavljajo njeno uresničevanje, usklajujejo politiko zaposlovanja in poklicnega usmerjanja mladine;

— uresničujejo sodelovanje z drugimi občinami in družbenopolitičnimi skupnostmi;

— sodelujejo z ustreznimi tujimi in mednarodnimi organi in organizacijami ter lokalnimi skupnostmi tujih držav v okviru sprejete zunanje politike Socialistične federativne republike Jugoslavije in mednarodnih pogodb.

## 1. Družbeno in prostorsko planiranje v občini

### 86. člen

Delovni ljudje in občani občine, organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih z družbenim planiranjem zagotavljajo:

— skupno razvojno družbeno-ekonomsko politiko na podlagi samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, s katerimi se zagotavlja uresničevanje razvoja občine in njegovo usklajevanje z razvojem regije in širše družbenopolitične skupnosti ter pospeševanje in usklajevanje posameznih dejavnosti;

— ekonomsko in družbeno kontrolo nad celoto družbene reprodukcije ter nad pogoji, sredstvi in rezultati dela na vseh stopnjah v vseh oblikah združenega dela;

— usklajevanje odnosov v razvoju gospodarstva in družbene dejavnosti ter materialnih proporcij v celotni družbeni reprodukciji in njenih posameznih delih, obvladovanje stihijskega delovanja trga in razvojnih neenakosti v delovnih pogojih in pridobivanju dohodka;

— najugodnejše pogoje za razvoj proizvodnih sil in produktivnosti dela, stalno izboljševanje materialnih in drugih življenjskih pogojev ter vsestranski razvoj osebnosti delovnega človeka kot svobodnega družbenega proizvajalca in ustvarjalca.

### 87. člen

Vsebina družbenega planiranja v občini so skupni interesi in cilji gospodarstva in družbenega razvoja, ki izhajajo iz ocenjenih možnosti in pogojev in so izraženi v družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih med delavci, organiziranimi v združenem delu ter delovnimi ljudmi in občani v samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

### 88. člen

Dohodek je osnovna kategorija planiranja, ekonomskih analiz in ocen uresničevanja planov.

Planiranje dohodka obsega zlasti njegovo ustvarjanje, razporejanje za osebno, skupno in splošno porabo, za razširitev materialne osnove združenega dela in za rezerve v okviru samoupravnih medsebojnih odnosov, pravic in obveznosti.

V dohodku, ki ga dosega temeljne organizacije združenega dela v materialni proizvodnji, so izraženi rezultati celotnega družbenega dela, zato se z delitvijo tako doseženega dohodka vrednoti in zagotavlja materialno osnovo za delo delovnih ljudi v drugih gospodarskih in družbenih dejavnostih, blagovnem in denarnem prometu, znanosti, izobraževanju, kulturi, zdravstvu in socialnem varstvu in drugod v skladu s cilji in interesi delovnih ljudi.

Plan občine in plani samoupravnih interesnih skupnosti morajo biti v skladu z dohodkom, ki so ga planirale temeljne organizacije združenega dela v materialni proizvodnji.

### 89. člen

Srednjeročni plan je temeljni plan ekonomskega in družbenega razvoja občine in se sprejema za obdobje pet let.

Občina ima lahko tudi dolgoročni družbeni plan, ki se sprejema za obdobje daljše od pet let.

Odločitev o izdelavi dolgoročnega plana sprejme skupščina.

### 90. člen

Dolgoročni plan občine se sprejema za dobo desetih let. Z njim se določi splošna orientacija za razvoj gospodarstva in družbe, dolgoročni cilji in smeri razvoja, spremembe v strukturi gospodarstva in družbenih dejavnosti in razvoj samoupravnih socialističnih produkcijskih odnosov.

### 91. člen

V skladu z načelom začasnega in kontinuiranega planiranja morajo vsi nosilci družbenega planiranja v občini v obdobju, v katerem se uresničuje srednjeročni plan, nenehno, najmanj pa enkrat letno analizirati kako se ta uresničuje, da bi v skladu s cilji in nalogami srednjeročnega plana določili konkretne naloge za prihodnje plansko leto ter sprejeli ustrezne smernice in ukrepe, s katerimi je treba nastopiti v prihodnjem letnem obdobju.

### 92. člen

Plan samoupravne organizacije oziroma samoupravne skupnosti se sprejema na podlagi enega ali več poprej sklenjenih samoupravnih sporazumov o temeljih plana samoupravne organizacije oziroma skupnosti. Plan občine se sprejme na podlagi enega ali več poprej sklenjenih sporazumov in dogovorov.

### 93. člen

Plan krajevne skupnosti temelji na samoupravnih sporazumih o temeljih plana, ki jih sklepajo temeljne organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki imajo pravico in dolžnost, da v njej uresničujejo določene interese delavcev oziroma svojih članov samoupravne interesne skupnosti ter delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih.

### 94. člen

Organi upravljanja organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter organi občine morajo pravočasno organizirati in usmeriti pripravlanje samoupravnih sporazumov in dogovorov.

Strokovne službe in upravni organi občine so odgovorni za pravilnost in strokovno utemeljenost podatkov in realnost ocen in podatkov.

### 95. člen

Temeljna organizacija združenega dela v skladu z zakonom samostojno pripravlja in spremlja svoj plan ter pripravlja elemente za samoupravne sporazume o temeljih plana delovne organizacije, sestavljene organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti.

### 96. člen

Družbeni plan občine sprejme občinska skupščina na podlagi poprej sklenjenih sporazumov in dogovorov.

Občinska skupščina sprejme na predlog izvršnega sveta odlok o pripravi družbenega plana občine. Za pripravo družbenega plana občine skrbi izvršni svet, ki je odgovoren, da se pravočasno določi delovni program priprave družbenega plana in opravijo vsa dejanja, ki so nujna za pripravo in pravočasno predložitev osnutka oziroma predloga družbenega plana.



## 97. člen

Dogovore o osnovah družbenega plana občine sklepajo v skladu z zakonom in tem statutom po predhodni javni razpravi, izvršni svet občinske skupščine, pristojni organi OZD, SIS, KS in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

## 98. člen

Osnutek družbenega plana občine pripravi izvršni svet in ga predloži v obravnavo občinski skupščini. Če skupščina meni, da je osnutek plana primeren, ga sprejme in da v javno razpravo zborom delovnih ljudi v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah, zborom občanov v krajevnih skupnostih in družbenopolitičnim organizacijam, da ga obravnavajo in dajo k njemu svoje pripombe in predloge.

Na podlagi usklajenih stališč iz javne razprave o osnutku družbenega plana občine določi izvršni svet dokončen predlog družbenega plana z obrazložitvijo in ga predloži v sprejem občinski skupščini.

## 99. člen

Izvršni svet je dolžan spremljati uresničevanje sprejetega družbenega plana in skupščini v roku, ki ga sama določi, najmanj pa enkrat letno predložiti poročilo o uresničevanju srednjeročnega plana v preteklem obdobju, skupaj s svojo oceno možnosti za razvoj v naslednjem letu ter s predlogi ukrepov, ki so potrebni za uresničevanje planov v tekočem letu.

Na podlagi analize o uresničevanju družbenega plana občine ter ocenjenih možnosti za njegovo uresničevanje predlaga izvršni svet občinski skupščini smernice za uresničevanje družbenega plana v posameznem letu.

Če izvršni svet ugotovi, da družbenega plana ne bo mogoče uresničiti, predlaga občinski skupščini spremembe in dopolnitve družbenega plana.

Družbeni plan se spremeni po postopku, ki je z zakonom in tem statutom določen za sprejemanje družbenega plana občine.

## 100. člen

Za uskladitev gospodarskih in drugih dejavnosti lahko občina sprejme s sosednjimi občinami skupni družbeni načrt razvoja.

## 101. člen

Za urejanje, gradnjo, rekonstrukcijo in sanacijo naselij, komunalno opremljanje naselij ter varstvo družbenih prostorskih koristi, sprejme občinska skupščina urbanistični program, urbanistične načrte, zazidalne načrte in urbanistični red. Navedeni akti urbanističnega načrtovanja se sprejmejo po predhodni javni razpravi.

V urbanističnih in zazidalnih načrtih morajo biti predvideni tudi objekti za zadovoljevanje splošnih in skupnih potreb.

## 2. Gospodarstvo

## 102. člen

Delovni ljudje v občini zagotavljajo materialne, družbene in druge pogoje za delo, razvoj proizvodnih sil in porast družbenega in osebnega standarda v skladu s pogoji, razvojno politiko občine in potrebami delovnih ljudi in občanov.

Ti pogoji se zagotavljajo:

— z ustanavljanjem temeljnih organizacij združenega dela na področju proizvodnje, blagovnega prometa, prometa, nudenja in opravljanja uslug in storitev ter drugih gospodarskih dejavnosti pod pogoji, določenimi z zakoni

— s krepitvijo in nadaljnjim razvojem proizvodnih zmogljivosti ter z maksimalnim in smotrno izkoriščanjem naravnih bogatstev na območju občine

— z rekonstrukcijo zastarelih in fizično dotrajanih kapacitet in usposabljanjem le-teh za sodobno in visoko akumulativno proizvodnjo

— z zagotavljanjem skladnega razvoja gospodarstva in intenzivnega gospodarjenja zaradi uspešnejšega vključevanja v družbeno in mednarodno delitev dela

— vzpodbuja vse oblike z združevanjem dela in sredstev družbene reprodukcije organizacij združenega dela, katerih cilj je dvig produktivnosti dela in ekonomičnosti poslovanja

— skrbi za pospeševanje in razvoj kmetijske proizvodnje, zagotavlja smotrno izkoriščanje kmetijskih površin v družbeni in zasebni lasti, ki omogočajo uvajanje sodobnih metod gospodarjenja ter sprejema ustrezne ukrepe

— skrbi za urejanje in varstvo gozdov, še posebej pa za pogozdovanje kraških goličav

— s krepitvijo materialne osnove organizacij združenega dela na področju proizvodnje, prometa, opravljanja storitev in blagovnega prometa

— s stalnim izboljševanjem kvalifikacijske strukture delavcev v organizacijah združenega dela, z izvajanjem splošnega, strokovnega družbenoekonomskega in idejnopolitičnega izobraževanja delovnih ljudi

— s širšo uporabo rezultatov znanstveno-raziskovalnega dela v proizvodnji in drugih dejavnostih

— z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim sporazumevanjem o združevanju, namenu in koriščenju sredstev za gospodarski razvoj v skladu s potrebami in možnostmi organizacij združenega dela in delovnih ljudi

— s samoupravnim odločanjem o delitvi dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah ter skupnostih

— z zagotavljanjem pogojev, da lahko vse zainteresirane organizacije združenega dela v skladu z načelom enotnosti jugoslovanskega tržišča opravljajo svoje dejavnosti na območju občine Sežana

— s prostorskim planiranjem in izgradnjo poslovnih prostorov v skladu z načrti gospodarskega in družbenega razvoja

— z izgradnjo in vzdrževanjem cest, ulic, vodovodov, kanalizacije, električnega in PTT omrežja in drugih objektov infrastrukture

— z ustvarjanjem pogojev za hitrejši razvoj uslužnostnih dejavnosti, trgovine, gostinstva in družbene prehrane, turizma, obrtnišva, domače dejavnosti in drugih dejavnosti, ki prispevajo k izboljšanju življenjskih pogojev in dela delovnih ljudi ter njihovih družin

— z razvijanjem zdravstvenih, socialnih, izobraževalnih, otroških in drugih ustanov v družbenih dejavnostih

— z razvijanjem bančništva, financ, zavarovalništva in podobnih dejavnosti

— s politiko davkov in prispevkov

— z olajšavami in drugo pomočjo organizacijam združenega dela, ki so v težkem ekonomskem položaju ali poslujejo na meji rentabilnosti, kadar je to družbeno opravičljivo

— z usklajevanjem interesov in potreb organizacij združenega dela s politiko gospodarskega razvoja občine in širših družbenopolitičnih skupnosti

— s sprejemanjem drugih ukrepov in ustvarjanjem ugodnih pogojev za gospodarski razvoj občine v skladu s politiko družbenoekonomskega razvoja države in SR Slovenije.

## 103. člen

Delavci, delovni ljudje in občani neposredno in po svojih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter občinski skupščini in njenih organih zagotavljajo pogoje za opravljanje tistih gospodarskih in družbenih dejavnosti, ki so nujno potrebni za njihovo življenje in delo.

Občinska skupščina določi z odlokom, ki temelji na zakonu, katere dejavnosti, katere organizacije združenega dela, ki opravljajo gospodarske in druge družbene dejavnosti so posebnega družbenega pomena in uredi način uresničevanja posebnega družbenega interesa ter v skladu z njim način uresničevanja samoupravnih pravic delavcev.

## 104. člen

Na področju komunalnih dejavnosti, energetike, vodnega gospodarstva, prometa in zvez in drugih dejavnosti materialne proizvodnje, v katerih delovanje tržnih zakonitosti ni podlaga za usklajevanje dela in potreb in za vrednotenje delovnih uspehov, če je trajno opravljanje teh dejavnosti nujno za zadovoljevanje potreb določenih uporabnikov, se lahko ustanovijo samoupravne interesne skupnosti, v katerih se uresničujejo skupni interesi določeni s samoupravnim sporazumom.

V teh samoupravnih interesnih skupnostih se delovni ljudje kot uporabniki proizvodov in storitev združujejo z delavci, ki opravljajo te dejavnosti in zadovoljujejo v njih svoje osebne in skupne potrebe, združujejo sredstva in določajo namen njihove uporabe, opredeljujejo pogoje in način opravljanja teh dejavnosti, spremljajo in uresničujejo programe dela in razvoja, vplivajo na oblikovanje cen, uresničujejo druge skupne interese ter medsebojno urejajo druga razmerja, pravice, obveznosti in odgovornosti.

## 105. člen

Občina vzpostavlja razmerja med organizacijami združenega dela, ki opravljajo družbene dejavnosti, vzpodbuja samoupravno sporazumevanje



mevanje in družbeno dogovarjanje ter ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti, v katerih delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani v procesu celotnega družbenega dela združujejo sredstva, uresničujejo socialno varnost in druge skupne interese in cilje.

### 3. Družbene dejavnosti

#### 106. člen

Delavci ter drugi delovni ljudje in občani v občini določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje potrebe na področju vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva in telesne kulture.

Za organizirano zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb po stori-  
tvah dejavnosti iz prejšnjega odstavka delavci in drugi delovni ljudje neposredno in po svojih organizacijah združenega dela in drugih organizacij in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, po načelih vzajemnosti in solidarnosti ustanovljajo samoupravne interesne skupnosti.

V samoupravnih interesnih skupnostih delovni ljudje uresničujejo svobodno menjavo dela, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju družbenih dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko razvoja, obsega pravic in način njihovega uresničevanja, združujejo sredstva za opravljanje teh dejavnosti, opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese pri opravljanju teh dejavnosti.

Delovni ljudje kot neposredni koristniki storitev družbenih dejavnosti in delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, s samoupravnim sporazumom določijo, katere skupne potrebe in interese uresničujejo v občinskih in katere v širših samoupravnih interesnih skupnostih oziroma zvezah in skupnostih teh skupnosti.

#### 107. člen

Delavci ter drugi delovni ljudje in občani v občini skrbijo, da se vzgojnoizobraževalna dejavnost uresničuje v enotnem vzgojno-izobraževalnem sistemu, oblikujejo skupno politiko na področju vzgoje in izobraževanja, združujejo sredstva in delo za opravljanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti, vzajemno in solidarno izenačujejo materialne možnosti za vzgojo in izobraževanje in skrbijo za stalno rast izobraževalne ravni delavcev in delovnih ljudi, za napredek, za razširitev materialne osnove vzgoje in izobraževanja in izpopolnjevanje učiteljev in drugih strokovnih delavcev za vzgojo in izobraževanje, ustanovljajo osnovne šole in zagotavljajo pogoje za njihovo delo ter uresničujejo druge skupne interese na področju vzgoje in izobraževanja.

#### 108. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini oblikujejo skupne interese po raziskovalni dejavnosti, usmerjajo raziskovalne pobude, dajejo pobude za načrtovanje družbenega razvoja občine, sodelujejo pri oblikovanju politike in programov raziskovalne dejavnosti v republiki, skrbijo za informiranost o raziskovalnem delu, pomembnem za razvoj občine, pospešujejo uporabo raziskovalnih rezultatov v praksi in uresničujejo druge skupne interese po raziskovalni dejavnosti.

#### 109. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za organizirano in samoupravno zagotavljanje vsestranskih možnosti za kulturno življenje, za oblikovanje politike razvoja kulturnih dejavnosti, za razvijanje in zadovoljevanje kulturnih potreb ter za pospeševanje vseh oblik kulturnih dejavnosti (ustvarjanje, posredovanje in varstvo kulturnih vrednot) ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju kulture.

#### 110. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini uresničujejo pravico do zdravstvenega varstva, združujejo delo in sredstva za zagotavljanje zdravstvenega varstva, z delovnimi ljudmi in občani občin v okviru regije odločajo in usklajujejo vrste in obseg pravic iz zdravstvenega zavarovanja, politike razvoja in pospeševanja zdravstvene dejavnosti ter teritorialne razporejenosti zdravstvenih organizacij, opravljajo druge zadeve ter uresničujejo druge skupne interese na področju zdravstvenega varstva.

Delavci, delovni ljudje in občani posvečajo posebno skrb preventivnemu zdravstvenemu varstvu, odstranjevanju obolenj in invalidnosti ter zagotavljanju za življenje in delo primernih higienskih razmer.

#### 111. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj telesno-kulturne dejavnosti ter za zdrav telesni razvoj delovnega človeka in občana, oblikujejo politiko razvoja telesne kulture in rekreacije, pospešujejo telesnokulturne dejavnosti v vzgojnovarstvenih zavodih, šolah, organizacijah združenega dela ter ustanavljanje množičnih telesnokulturnih organizacij in vključevanje delovnih ljudi in občanov v njihovo dejavnost, vzdrževanje telesno-vzgojnih objektov ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju telesne kulture.

#### 112. člen

Za uresničevanje ciljev družbenega varstva otrok delavci ter delovni ljudje in občani v občini po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo ugodne pogoje za ustanovitev in življenje družine, za uresničevanje materinstva, telesni in duševni razvoj ter vzgojo in socialno varnost vseh otrok ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju družbenega varstva otrok.

#### 113. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj socialnega skrbstva, za organizirano nudenje raznih oblik družbene pomoči delovnim ljudem in občanom, ki so te skrbi potrebni, za odpravljanje vzrokov za nastanek socialnih problemov, sprejemajo program razvoja socialnih zavodov in jih ustanovljajo ter skrbijo za njihov razvoj in delovanje, opravljajo druge zadeve ter uresničujejo druge skupne interese na področju socialnega skrbstva.

### 4. Varstvo borcev NOV

#### 114. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini posvečajo posebno skrb udeležencem narodnoosvobodilne vojne in članom njihovih družin.

V skladu s predpisi občinske skupščine zagotavljajo sredstva za družbeno pomoč borcem NOV borcem za severno mejo 1918—1919 in slovenskim dobrovoljcem iz vojn 1912-1918 in ožjim članom njihovih družin, ki nimajo zadostnih sredstev za preživljanje, zagotavljajo zdravstveno zaščito vsem tistim borcem in njihovim družinskim članom, ki tega varstva nimajo iz karšnegakoli drugega naslova, jim dajejo družbeno pomoč za zdravljenje in rekreacijo, skrbijo za rehabilitacijo invalidov in zaposlovanje borcev ter zagotavljajo pomoč otrokom padlih borcev NOV, ki niso sposobni za delo.

### 5. Kadrovska politika in zaposlovanje

#### 115. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih so nosilci kadrovske politike v občini in usmerjajo kadrovanje v skladu z načelom demokratične samoupravne kadrovske politike.

#### 116. člen

Pri uresničevanju ciljev in načel kadrovske politike delovni ljudje in občani zlasti:

- sprejemajo letne, srednjeročne in dolgoročne kadrovske programe;
- sprejemajo programe strokovnega, idejnopolitičnega, družbenoekonomskega in splošnega izobraževanja kadrov;
- načrtujejo strukturo kadrov, ki je potrebna za dolgoročni razvoj temeljnih in drugih organizacij združenega dela;
- določajo in razporejajo sredstva za izobraževanje kadrov;
- določajo merila in pogoje za izbiro kadrov na odgovorna delovna mesta;
- skrbijo, da so na družbene, samoupravne in poslovodne funkcije izbrani delavci z zahtevanimi sposobnostmi, znanjem, družbenopolitičnimi in moralnoetičnimi kvalitetai;
- spremljajo uresničevanje kadrovske politike.

#### 117. člen

Delovni ljudje in občani, organizirani v družbenopolitičnih organizacijah, posebno v Socialistični zvezi delovnega ljudstva in sindikatih, oblikujejo usmerjajo in spremljajo uresničevanje kadrovske politike,



predvsem pa usklajujejo stališča in kriterije za kandidiranje delovnih ljudi na odgovorna delovna mesta v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter za nosilce družbenih funkcij.

#### 118. člen

Zaradi uspešnejšega uresničevanja temeljnih načel in ciljev kadrovske politike delovni ljudje in občani v občini z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi urejajo in usklajujejo družbenoekonomska in druga razmerja pri oblikovanju, uresničevanju in izvajanju kadrovske politike.

#### 119. člen

Delavci, ki v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih upravljajo družbena sredstva in z njimi razpolagajo, ter delovni ljudje in občani v občini ustvarjajo pogoje za uresničevanje pravice do dela.

#### 120. člen

Delovni ljudje in občani oblikujejo in izvajajo politiko zaposlovanja v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, v samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje ter v občinski skupščini.

Delovni ljudje in občani v občini oblikujejo politiko zaposlovanja z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi ter z družbenimi plani.

Pri oblikovanju in izvajanju politike zaposlovanja delovni ljudje in občani posebno skrb posvečajo zaposlovanju žena, mladine in oseb z zmanjšano delovno sposobnostjo.

#### 121. člen

Delavci v združenem delu in delavci, katerih dopolnilno delo uporabljajo delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom z delovnimi sredstvi, ki so lastnina občanov oziroma delavci, katerih dopolnilno delo uporabljajo druge osebe, se združujejo v samoupravno interesno skupnost za zaposlovanje, v kateri si delavci po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo stalno strokovno pomoč, potrebno za uresničevanje pravice do dela, oziroma za zagotavljanje in varovanje zaposlitve ter zavarovanje za primer brezposelnosti v skladu z zakonom in splošnimi akti skupnosti.

## 6. Varstvo človekovega okolja

#### 122. člen

Delavci, delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, občina in druge samoupravne organizacije in skupnosti: imajo pravico in dolžnost zagotavljati pogoje za ohranitev in izboljšanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja z namenom, da zagotavljajo osnovne pogoje za življenje in delo.

Delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela, občina, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti imajo pravico in dolžnost preprečevati zdravju škodljive posledice, ki nastajajo v proizvodnji, porabi in prometu.

#### 123. člen

Občinska skupščina z družbenimi plani, prostorskimi plani in svojimi predpisi zagotavlja in določa smotrno izrabo prostora in pri tem posveča posebno skrb ohranitvi naravnih vrednot človekovega okolja, nepremičnin in drugih stvari posebnega kulturnega zgodovinskega pomena ter drugih z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja.

#### 124. člen

Občinska skupščina in njeni organi skrbijo za ohranitev in izboljševanje okolja delovnega človeka in občana in pri tem spremljajo in ohranjajo stanje in razvoj naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja ter skrbijo za učinkovito ukrepanje na tem področju.

Občinska skupščina in njeni organi posvečajo posebno skrb varstvu voda, ohranitvi obstoječih parkovnih površin in zelenic ter površin, namenjenih za rekreacijo.

#### 125. člen

Delovni ljudje in občani v občini samostojno ali skupaj z delovnimi ljudmi in občani drugih občin ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti, v katerih združujejo sredstva, zagotavljajo pogoje za varstvo človekovega okolja ter usklajujejo in uresničujejo druge skupne

potrebe in interese pri sprejemanju in izvajanju ukrepov za varstvo in izboljševanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja.

## 7. Sredstva za skupne in splošne družbene potrebe v občini

#### 126. člen

Delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani, ki na področjih družbenih dejavnosti po načelih vzajemnosti in solidarnosti uresničujejo svoje osebne in skupne potrebe in interese ter delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost na teh področjih, organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih, uresničujejo svobodno menjavo dela, združujejo delo in sredstva ter s samoupravnim sporazumevanjem in z drugimi oblikami družbenega samoupravljanja na podlagi ustave in zakona v skladu z materialnimi možnostmi, odločajo o vsebini, obsegu in načinu opravljanja teh dejavnosti ter o obsegu in načinu združevanja sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov.

Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb razporejajo delavci iz dohodka temeljne organizacije združenega dela, v kateri delajo, in iz svojih osebnih dohodkov, drugi delovni ljudje pa iz svojega dohodka in drugih prihodkov.

#### 127. člen

Za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb razporejajo delavci del dohodka temeljne organizacije združenega dela. Za zadovoljevanje teh potreb pa delavci iz svojih osebnih dohodkov, občani pa iz svojih osebnih dohodkov, drugih prihodkov ter od premoženja plačujejo davke, takse in druge davščine, ki se izbirajo v proračunu občine.

#### 128. člen

V okviru z zakonom določenega sistema, virov in vrst davkov, taks in drugih davščin, delovni ljudje in občani v občini samostojno določajo višino davkov, taks in drugih davščin ter z njimi samostojno razpolagajo.

Delavci, delovni ljudje in občani v občini usklajujejo višino davkov, taks in drugih davščin z delavci, delovnimi ljudmi in občani drugih občin.

#### 129. člen

Delovnim ljudem in občanom v krajevni skupnosti se v proračunu občine zagotavljajo sredstva za zadovoljevanje določenih splošnih družbenih potreb.

#### 130. člen

Občinska skupščina s proračunom občine vsako leto posebej določi obseg, višino in namen sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb v občini.

Razpored sredstev za posamezne namene mora biti usklajen s predvidenimi potrebami in predvideno višino sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb.

Predlog proračuna določi izvršni svet. Izvršni svet je odgovoren tudi za izvrševanje proračuna občine.

#### 131. člen

Da bi delavci, delovni ljudje in občani lahko odločali o obveznostih za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb, se predlogi za določanje teh obveznosti praviloma istočasno in enkrat na leto dajejo v razpravo in sprejem delavcem v temeljnih organizacijah in občanom v krajevni skupnosti, da se o njih izrečejo. Za odločitev mora biti delavcem v temeljni organizaciji in občanom praviloma na voljo najmanj 30 dni.

#### 132. člen

Organi in organizacije, ki so jim sredstva za delo zagotovljena iz občinskega proračuna, so dolžni občini predložiti svoj program dela in potrebne utemeljitve o vrsti, obsegu in vsebini nalog, o pogojih dela in drugih okoliščinah, ki so pomembne za določanje višine sredstev.

## 8. Družbeno varstvo samoupravnih pravic

#### 133. člen

Oblike in način uresničevanja družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine določajo ustava, zakon in ustrezni samoupravni splošni akti.

#### 134. člen

Občinska skupščina nastopa pri uresničevanju družbenega varstva z začasnimi ukrepi, če nastanejo v organizaciji združenega dela bistvene



motnje v samoupravnih odnosih, ali so huje prizadeti družbeni interesi, ali če organizacija združenega dela ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti.

Občinska skupščina lahko nastopi zoper organizacijo združenega dela z ukrepi družbenega varstva, ki jih določa zakon.

#### 135. člen

O začasnih ukrepih odloča občinska skupščina na predlog družbenega pravobranilca samoupravljanja in izvršnega sveta.

#### 136. člen

Občinska skupščina lahko v skladu z zakonom zadrži izvršitev sklepov, drugih aktov in dejanj, s katerimi bi bile kršene samoupravne pravice delovnih ljudi in prizadeta družbena lastnina.

Če občinska skupščina zadrži izvršitev takih aktov ali dejanj, mora začeti postopek pred pristojnim sodiščem.

## 9. Nadzorstvo nad zakonitostjo

#### 137. člen

Občinska skupščina in pristojni upravni organi opravljajo nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela na območju občine in samoupravnih interesnih skupnostih, ustanovljenih za območje občine, če ni z zakonom določeno, da ga opravlja organ druge družbenopolitične skupnosti.

Z nadzorstvom nad zakonitostjo dela po prvem odstavku tega člena je mišljeno tudi nadzorstvo glede usklajenosti samoupravnih splošnih aktov organizacije združenega dela z ustavo in zakonom, kakor drugimi samoupravnimi splošnimi akti, s katerimi morajo biti v skladu.

Pri nadzorstvu nad zakonitostjo dela ima organ iz prvega odstavka tega člena pravice in dolžnosti, ki jih določa zakon.

#### 138. člen

Organizacija združenega dela je dolžna občinski skupščini na njeno zahtevo posredovati obvestila in podatke, ki so ji potrebni pri opravljanju nadzorstva nad zakonitostjo dela.

#### 139. člen

Določbe členov 137 in 138 tega statuta o nadzorstvu nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela, se uporabljajo tudi za druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini, če zakon ne določa drugače.

## V. OBČINSKA SKUPŠČINA

### 1. Položaj in pristojnosti

#### 140. člen

Občinska skupščina je organ družbenega samoupravljanja in najvišji organ oblasti v občini v okviru pravic in dolžnosti občine.

Občinska skupščina izvršuje svoje pravice in dolžnosti na podlagi ustave SR Slovenije, zakonov in tega statuta.

#### 141. člen

Občinska skupščina v okviru pravic in dolžnosti občine določa politiko in odloča o temeljnih vprašanjih, ki so pomembna za politično, gospodarsko, socialno in kulturno življenje ter družbeni razvoj občine.

Občinska skupščina:

- odloča o spremembi statuta občine,
- določa splošna načela, cilje in smer politike družbenega razvoja občine;
- sprejema družbeni plan občine, njegove spremembe in dopolnitve ter smernice in druge ukrepe za njegovo uresničevanje;
- sprejema odloke in druge splošne akte v skladu z zakonom ter daje njihovo obvezno razlago;
- sprejema proračun občine in potrjuje zaključni račun proračuna;
- spodbuja samoupravno sporazumevanje in sodeluje pri družbenem dogovarjanju ter v skladu z zakonom predpisuje posameznim samoupravnim organizacijam in skupnostim obveznost sklepanja samoupravnih sporazumov;

— obravnava vprašanja, ki so skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini in usklajuje njihove odnose in interese;

— razpisuje občinski referendum,

— skrbi za izvajanje določene politike predpisov in drugih splošnih aktov in določa politiko izvrševanja predpisov in drugih splošnih aktov ter obveznosti organov in organizacij v zvezi z njihovim izvrševanjem,

— odloča o razpisu javnega posojila,

— obravnava vprašanja s področja ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite,

— organizira in opravlja družbeno nadzorstvo na območju občine ter izvršuje nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v občini,

— določa organizacijo upravnih organov, njihove pravice in dolžnosti ter pooblastila,

— opravlja nadzorstvo nad delom izvršnega sveta, upravnih organov in skupščini odgovornih nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij ter usmerja delo teh organov,

— uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine ter obravnava mnenja in predloge organov, ki v občini poleg nje uresničujejo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine,

— sprejemačasne ukrepe, če so v organizacijah združenega dela ali drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti,

— ustanavlja organizacije združenega dela in druge organizacije,

— daje soglasje, voli, imenuje in razrešuje posamezne funkcionarje in člane organov, če tako določa zakon, ta statut ali drugi predpis,

— opravlja druge zadeve, za katere je pristojna po ustavi, zakonu, tem statutu in drugih predpisih.

#### 142. člen

Zbori občinske skupščine odločajo o vprašanjih iz pristojnosti skupščine samostojno, enakopravno ali na skupni seji vseh zborov.

#### 143. člen

Občinska skupščina lahko sklene, da posamezna vprašanja iz svoje pristojnosti da v javno razpravo delovnim ljudem in občanom v organizacijah združenega dela ter v drugih samoupravnih organizacijah, skupnostih in krajevnih skupnostih.

Občinska skupščina lahko sklene, da predlog predpisa ali drugo vprašanje iz svoje pristojnosti predloži delovnim ljudem in občanom, da o njem odločijo z referendumom, s podpisovanjem ali posebnimi pismenimi izjavami.

#### 144. člen

Občinska skupščina mora dati pred sprejetjem v javno razpravo predlog:

- spremembe in dopolnitve statuta občine
- urbanističnega programa občine,
- dolgoročnega, srednjeročnega in letnega družbenega plana občine,
- prostorskega plana,
- občinskega proračuna,
- načrtov obsežnejših komunalnih investicij.

#### 145. člen

Predlagatelj, ki odloča o vprašanju, ki je dano v javno razpravo, je dolžan:

- osnutek akta ali gradiva objaviti oziroma zagotoviti, da se delovni ljudje in občani z njim pravočasno seznanijo;
- predlog obrazložiti in navesti družbene, ekonomske in druge razloge za njegov sprejem,
- določiti primeren rok za javno razpravo,
- zagotoviti zbiranje vseh mnenj iz javne razprave,
- zagotoviti strokovno obdelavo mnenj, stališč in predlogov,
- skrbeti, da se akt pred zaključkom javne razprave ne začne spreminjati,
- ob sprejemanju akta obravnavati mnenja, stališča in predloge iz javne razprave in se do njih opredeliti,
- na primeren način obvestiti udeležence javne razprave o stališčih, ki jih je zavzel do predlogov iz javne razprave.



## 2. Sestava občinske skupščine

### 146. člen

Občinsko skupščino sestavljajo:

- zbor združenega dela,
- zbor krajevnih skupnosti,
- družbenopolitični zbor.

### 147. člen

»Zbor združenega dela sestavlja 59 delegatov, od tega je 47 delegatov temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti z gospodarskega področja, 5 delegatov s prosvetnokulturnega področja, 2 delegata s socialnozdravstvenega področja, 2 delegata delovnih ljudi, ki delajo s svojimi delovnimi sredstvi v kmetijstvu, obrtnih in podobnih dejavnostih in delavcev, s katerimi ti združujejo svoje delo in delovna sredstva, 3 delegati delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kakor tudi aktivnih vojaških oseb in civilnih oseb v službi v oboroženih silah SFRJ.«

### 148. člen

Zbor združenega dela se oblikuje na ta način, da delegacije, skupna delegacija in konference delegacij delovnih ljudi z vseh področij združenega dela, ki imajo delegatsko mesto oziroma mesta v zboru, delujejo izmed svojega sestava, upoštevajoč vsebino vprašanj, ki se bodo obravnavala v skupščini, delegate za seje.

### 149. člen

»Zbor krajevnih skupnosti sestavlja 33 delegatov. V zbor krajevnih skupnosti pošilja delegacija vsake krajevne skupnosti po enega delegata.«

### 150. člen

»Število delegatov, ki jih v zbor združenega dela delegirajo delegacije, skupna delegacija oziroma konference delegacij temeljnih samoupravnih delegacij, se določi z odlokom.«

### 151. člen

Družbenopolitični zbor sestavlja 21 delegatov delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbenopolitičnih organizacijah.

## 3. Področje in delo

### 152. člen

Zbor združenega dela odloča oziroma sodeluje pri odločanju o vprašanjih, ki so pomembna za delavce in druge delovne ljudi v združenem delu.

Zbor krajevnih skupnosti odloča oziroma sodeluje pri odločanju o vprašanjih, ki so pomembna za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih oziroma občini.

Družbenopolitični zbor sodeluje pri odločanju o vprašanjih uresničevanja razvoja in varstva z ustavo določenega socialističnega samoupravnega sistema.

### 153. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor obravnavajo in odločajo o vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine enakopravno oziroma skupaj. Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti pa tudi samostojno.

O zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, o katerih soodločajo na podlagi ustave in tega statuta skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, odločajo pristojni zbori skupščine enakopravno s skupščino ustrezne samoupravne interesne skupnosti.

### 154. člen

»Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno:

odločajo:

- o uvedbi postopka za spremembo statuta,
- o razpisu referendumu,
- o razpisu javnega posojila,
- o pobratanju z drugimi občinami,
- o združevanju sredstev občine z drugimi občinami in o organizaciji skupnih organov, organizacij in služb,
- o vključitvi občine v skupnost občin

dajejo soglasje:

— k imenovanju in razrešitvi funkcionarjev, če tako določa zakon ali drugi predpis

sprejemajo:

- statut in spremembe statuta občine
- poslovnik občinske skupščine
- družbeni plan občine
- družbeni plan razvoja regije

sprejemajo odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na:

— družbenoekonomski razvoj občine, programe dolgoročnega razvoja in družbeni plan občine ter akte o tekoči družbenoekonomski politiki,

— uresničevanje z družbenimi načrti začrtane politike in v skladu s tem usmerjanje delitve dohodka,

— zaposlovanje in socialno varnost delovnih ljudi in občanov,

— skrb za udeležence NOV,

— ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito v občini,

— pristojnost in delo izvršnega sveta občinske skupščine,

— pristojnost, organizacijo in delo sekretariata občinske skupščine

— ustanavljanje in organizacijo občinskih organov in njihovih služb

—časne ukrepe, če so v organizacijah združenega dela ali drugih samoupravnih odnosih, če so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti,

— razpis občinskega posojila ter uvedbo občinskega samopriskpevka

— občinski referendum,

— ustanavljanje odborov, komisij in drugih delovnih teles vseh zborov občinske skupščine,

volijo in razrešujejo:

— predsednika in podpredsednika občinske skupščine,

— predsednika, podpredsednika in člane izvršnega sveta,

— predsednika in člane stalnih in občasnih delovnih teles občinske skupščine,

— predsednika in sodnike temeljnega sodišča, sodnike porotnike, sodnike za prekrške in njegovega namestnika,

— predsednika in sodnike sodišča združenega dela

imenujejo in razrešujejo:

— družbenega pravobranilca samoupravljanja in njegovega namestnika

— javnega pravobranilca in njegovega namestnika,

— javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva na predlog javnega tožilca SR Slovenije,

— komandirja postaje milice v soglasju z republiškim sekretarjem za notranje zadeve,

— sekretarja občinske skupščine,

— predstojnika občinskih upravnih organov in drugih služb, če tako določa zakon ali predpis občinske skupščine,

— predsednika in člane sveta za ljudsko obrambo,

— predsednika in člane sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu,

— druge funkcionarje v skladu z zakonom,

— predsednike in člane stalnih komisij, odborov in drugih delovnih teles,

opravljajo:

— druge zadeve, ki jih določajo zakoni ali drugi predpisi.

### 155. člen

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno:

— sprejemata proračun in zaključni račun proračuna občine, opravljata nadzor nad izvrševanjem proračuna,

— sprejemata odloke in druge splošne akte, s katerimi se urejajo pravice in dolžnosti delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti (če po tem statutu ni za to pristojen posamezni zbor),

— sprejemata odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine,

— odločata o zadolžitvah, prevzemanju jamstva in o drugih premoženjsko pravnih razmerjih v občini,

— sprejemata odloke in druge splošne akte s področja davkov, taks in drugih davščin,

— odločata o ukrepih za varstvo vrednot človekovega okolja,

— odločata o ustanovitvi organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena,



- dajeta soglasje k programu razvoja organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena,
- opravljata družbeni nadzor na območju občine ter izvršujeta nadzor nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti,
- odpravljata in razveljavljata predpise in splošne akte izvršnega sveta, če so ti v nasprotju z ustavo, zakonom ali drugimi predpisi,
- uresničujeta družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine ter obravnavata mnenja in predloge organov, ki v občini poleg njih izvršujejo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine,
- odločata o vseh vprašanjih, ki so pomembna za življenje in delo delavcev v združenem delu ter delovnih ljudi in občanov na področju prostorskega planiranja in urejanja prostora, izgradnje in urejanja naselij, stanovanjskega gospodarstva, komunalnih dejavnosti, gospodarjenja s stavbnimi zemljišči, javnega prometa in na drugih področjih (če posamezne zadeve niso v pristojnosti posameznega zbora),
- potrjujeta samoupravne sporazume o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti in statute teh skupnosti, če tako določa zakon,
- odločata o začasni ureditvi posameznih vprašanj, od katerih je odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, če organi skupnosti o teh vprašanjih ne odločijo sami,
- odločata o vprašanjih opravljanja osebne dela s sredstvi, ki so lastnina občanov
- imenujeta individualne poslovodne organe organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena in jih po zakonu in drugih predpisih imenuje občinska skupščina,
- imenujeta člane organov samoupravnih organizacij in skupnosti, ki jih po zakonu in drugih predpisih imenuje občinska skupščina,
- opravljata druge zadeve iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih po tem statutu ne opravljajo vsi zbori enakopravno oziroma za katere ni pristojen posamezen zbor.

## 156. člen

Zbor združenega dela samostojno in v skladu s svojo pristojnostjo sprejema odloke in druge splošne akte ter ukrepe za urejanje zadev, ki se nanašajo na:

- stanje in razvoj posameznih gospodarskih področij,
- medsebojna razmerja v združenem delu in delovna razmerja,
- samoupravne družbenoekonomske odnose in delitev dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela ter druga vprašanja, ki imajo splošen pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine,
- predloge in stališča zborov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, ter jih obvešča o svojih stališčih, ukrepih in sklepih,
- usklajevanje posameznih in skupnih interesov delovnih ljudi na vseh področjih združenega dela in samostojnega osebne dela s sredstvi, ki so last občanov,
- varstva pri delu,
- začasne ukrepe v organizacijah združenega dela.

## 157. člen

Odločitev o izločitvi dela dohodka temeljne organizacije združenega dela za skupne in splošne družbene potrebe ter o namenu in obsegu sredstev za te potrebe ne more biti sprejeta, če je ne sprejme zbor združenega dela.

## 158. člen

- Zbor krajevnih skupnosti samostojno v skladu s svojo pristojnostjo:
- sprejema odloke in druge splošne akte, ki urejajo življenje in delo delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih,
  - obravnava in usklajuje programe razvoja krajevnih skupnosti v občini ter proučuje, usmerja in spodbuja delo krajevnih skupnosti,
  - določa kriterije za delitev sredstev za krajevne skupnosti ter daje drugim zborom in skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti mnenja in stališča glede problematike krajevnih skupnosti in glede vprašanj, ki jih vsebujejo programi razvoja krajevnih skupnosti v občini,
  - obravnava vsa vprašanja in odnose, ki so pomembni za življenje delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti in ki se nanašajo na področje sodelovanja med krajevnimi skupnostmi v občini in izven nje, gospodarjenja in uporabe dobrin v splošni rabi ter uporabe mestnega zemljišča,
  - obravnava vprašanja, ki se nanašajo na imena cest, ulic, trgov, poti in parkov na območju občine,

- vzpodbuja sodelovanje med delegacijami krajevnih skupnosti zaradi uspešnega skupnega reševanja nalog iz pristojnosti zbora krajevnih skupnosti in sporazumnega reševanja drugih vprašanj,
- obravnava delovanje neposrednih oblik samoupravljanja v krajevni skupnosti in daje priporočila za razvoj in delovanje teh oblik,
- obravnava pripombe in predloge zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in jih obvešča o svojih stališčih in sklepih,
- zadrži izvršitev splošnega akta krajevne skupnosti, če meni, da je akt v nasprotju z ustavo ali zakonom in uvede postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti tega akta,
- opravlja druge zadeve, pomembne za življenje in delo delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih.

## 159. člen

Družbenopolitični zbor spremlja politično stanje in razvoj v občini, skrbi da se na vseh področjih gospodarskega samoupravnega razvoja in v zvezi s tem zavzema stališča in daje predloge drugima zboroma občinske skupščine oziroma skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti v zadevah iz pristojnosti občinske skupščine.

Družbenopolitični zbor sodeluje v postopku sprejemanja odlokov in drugih splošnih aktov z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti v zadevah iz njune samostojne delovne pristojnosti tako, da daje zboroma stališča v zadevah, ki se nanašajo na:

- samoupravno socialistično usmeritev razvoja na vseh področjih družbenega dela
- temeljna vprašanja usmerjanja delitve dohodka in osebnih dohodkov
- sistem informiranja in splošne pogoje javnega obveščanja.

Odlok oziroma drug splošni akt, ki ga sprejme zbor združenega dela oziroma zbor krajevnih skupnosti in h kateremu daje stališča družbenopolitični zbor, po določbah drugega odstavka tega člena je sprejet, če ga zbor združenega dela oziroma zbor krajevnih skupnosti sprejme v skladu s stališčem družbenopolitičnega zbora.

## 160. člen

Skupščina samoupravnih interesnih skupnosti občine na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva enakopravno z zborom združenega dela, zborom krajevnih skupnosti in družbenopolitičnim zborom:

- sprejemajo odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine, ki se nanašajo na dejavnost, za katero je posamezna samoupravna interesna skupnost ustanovljena,
- določajo politiko na področju dejavnosti posamezne samoupravne interesne skupnosti,
- sprejemajo plane in programe razvoja dejavnosti na področju posamezne SIS,
- odločajo o drugih vprašanjih, če tako določa zakon.

## 161. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor na skupni seji volijo delegate v zvezni zbor, glasujejo o listi delegatov za člane predsedstva republike in o kandidatih iz te liste, določijo in oblikujejo skupino delegatov za delegiranje delegata v zbor občin skupščine SR Slovenije, odločajo o pobratenu z drugimi občinami, podeljujejo priznanja in nagrade občine Sežana in opravljajo druge zadeve, če tako določa zakon ali drugi predpis.

## 162. člen

Zakon, ki ne sodeluje pri odločanju o posameznem vprašanju, ima pravico, da razpravlja o tem vprašanju, zavzema stališča in daje svoje predloge pristojnemu zboru, če gre za vprašanje, ki imajo poseben pomen za izvrševanje njegovih nalog.

Pristojni zbor mora pred odločitvijo razpravljati o stališčih in predlogih, ki mu jih v smislu prvega odstavka tega člena pošlje drugi zbor.

## 163. člen

Zbori zasedajo in odločajo na svojih sejah. Kadar zbori enakopravno sodelujejo pri odločanju, lahko zasedajo skupaj, glasujejo pa ločeno.

## 164. člen

Zbor sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina delegatov zbora. Zbor sprejema sklepe in druge akte z večino glasov navzočih delegatov, razen če se z zakonom ali tem statutom ne zahteva posebna večina. Glasovanje je javno. Če zbor v skladu s poslovnikom tako sklene, se glasuje tajno.

Glasujejo lahko samo pooblašteni delegati.



## 165. člen

Občinska skupščina ima svoj poslovnik, s katerim ureja način dela, postopek za sprejemanje predpisov in drugih aktov, način usklajevanja stališč, natančneje določa delovna področja zborov, soodločanje skupščin SIS s pristojnimi zbori, način usklajevanja njihovega dela in druge za delo občinske skupščine in njenih zborov pomembne zadeve.

**Predsednik, podpredsednik skupščine in predsedniki zborov**

## 166. člen

Občinska skupščina ima predsednika in podpredsednika.

Občinska skupščina izvoli predsednika izmed delegatov v zborih skupščine na predlog občinske konference SZDL po prej opravljenem kandidacijskem postopku.

Kandidati so izvoljeni, če so dobili najmanj dve tretjini glasov vseh delegatov v skupščini.

Predsednik in podpredsednik se volita za štiri leta in ne moreta biti več kot dvakrat izvoljena za to dolžnost.

## 167. člen

Predsednik občinske skupščine:

- predstavlja skupščino in zastopa občino kot pravno osebo,
- sklicuje in vodi skupne seje zborov,
- skrbi, da se dela po skupščinskem poslovniku, skupaj s predsedniki zborov razlaga določbe poslovnika skupščine in njenih zborov glede pristojnosti zborov in teles občinske skupščine in sprejema stališča o drugih, s poslovníkom skupščine določenih vprašanjih, ki so skupnega pomena za delo zborov,
- podpisuje odloke in druge splošne akte, ki jih sprejema občinska skupščina,
- opravlja druge zadeve, ki so mu dane v pristojnost z zakonom, tem statutom, poslovníkom in drugimi predpisi.

Če je predsednik občinske skupščine zadržan, ga nadomešča podpredsednik.

## 168. člen

Vsak zbor občinske skupščine ima predsednika, ki ga izvoli zbor izmed delegatov zbora z večino glasov vseh delegatov zbora na predlog občinske konference SZDL.

Vsak zbor izvoli izmed delegatov zbora z večino glasov vseh delegatov zbora tudi namestnika predsednika zbora, ki nadomešča predsednika zbora, kadar je ta zadržan.

## 169. člen

Predsednik zbora predstavlja zbor, sklicuje in vodi njegove seje, kadar zbor odloča samostojno, skrbi, da zbor posluje po poslovníku, podpisuje odloke in druge splošne akte, ki jih sprejme zbor in opravlja druge zadeve, ki so mu dane v pristojnost s tem statutom, poslovníkom zbora in drugimi predpisi.

## 170. člen

Z izvolitvijo za predsednika in podpredsednika skupščine oziroma za predsednika zbora se mandat teh delegatov spremeni tako, da postanejo predsednik in podpredsedniki skupščine in predsedniki zborov stalni člani občinske skupščine.

Z izvolitvijo za predsednika ali podpredsednika skupščine ali za predsednika zbora, delegacije, v kateri je izvoljen funkcionar, ne izgubi delegatskega mesta v skupščini.

## 171. člen

Občinska skupščina ima predsedstvo, ki med vojno odloča o vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine, če se ta ne more sestati.

Predsedstvo občinske skupščine predloži sprejete splošne akte v potrditev občinski skupščini, brž ko se ta lahko sestane.

Sestavo in pristojnosti predsedstva občinske skupščine določa zakon.

## 172. člen

Za opravljanje strokovnih in organizacijsko-tehničnih nalog v zvezi z delovanjem skupščine občine, njenih zborov in delovnih teles ter za sodelovanje z delegacijami in konferencami delegacij ima skupščina občine strokovno službo skupščine.

Strokovno službo vodi sekretar skupščine, ki ga imenuje občinska skupščina za dobo štirih let in je po preteku te dobe lahko ponovno imenovan za to funkcijo.

Sekretar skupščine je za svoje delo in za delo strokovne službe odgovoren skupščini občine.

Organizacijo in delovno področje strokovne službe skupščini določi občinska skupščina z odlokom.

**Delovna telesa občinske skupščine in zborov**

## 173. člen

Zbori občinske skupščine lahko ustanovijo komisijo, odbore in druga stalna ali občasna delovna telesa.

Sestava, naloge in način dela delovnih teles se določi z aktom o ustanovitvi.

## 174. člen

Zbori občinske skupščine imajo naslednje stalne komisije:

- komisijo za volitve in imenovanja
- komisijo za prošnje in pritožbe
- komisijo za družbeni nadzor
- komisijo za zadeve borcev in invalidov NOV
- komisijo za odlikovanja
- komisijo za verske zadeve
- komisijo za pregled samoupravnih aktov organizacij združenega dela.

## 175. člen

Zbori občinske skupščine lahko ustanovijo s skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti skupna delovna telesa za zadeve, o katerih te skupščine enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščine.

## 176. člen

Občinska skupščina ustanovi komisije za obravnavanje zadev, ki so skupnega pomena.

Zbori občinske skupščine lahko ustanovijo odbore za proučevanje sistemskih vprašanj, določenih skupnih vprašanj ali proučevanje posameznih zadev.

## 177. člen

V delovnem telesu, ki ga ustanovi več zborov občinske skupščine morajo biti zastopani delegati vseh zborov, ki so delovno telo ustanovili.

Člani posameznih komisij se lahko imenujejo tudi izmed strokovnih in javnih delavcev, vendar število teh članov ne more biti večje od števila članov, imenovanih izmed delegatov zborov.

## 178. člen

Vsak zbor občinske skupščine ima komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja delegatov.

Sestavo, naloge in način dela komisij za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja določa poslovnik za delo skupščine.

**VI. IZVRŠNI SVET  
IN OBČINSKI UPRAVNI ORGANI****1. Izvršni svet**

## 179. člen

Izvršni svet je izvršilni organ občinske skupščine.

Izvršni svet skrbi za izvajanje politike in za izvrševanje zakonov, predpisov in drugih splošnih aktov občinske skupščine, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, ki jih sprejme in sklepa občinska skupščina in za izvrševanje družbenega plana občine.

Izvršni svet spremlja in obravnava družbenoekonomsko stanje in razvoj občine in je odgovoren občinski skupščini v okviru pravic in dolžnosti občine za stanje na vseh področjih družbenega življenja v občini ter za to, da se zagotovi celovitost, kontinuiteta in dogovorjeni cilji pri uresničevanju politike družbenega razvoja v občini.

Izvršni svet je odgovoren občinski skupščini tudi za delo občinskih upravnih organov, predvsem pa za to, da vsak na svojem področju izvajajo oziroma zagotavljajo izvajanje politike, ki jo je določila občinska skupščina in skupščine širših družbenopolitičnih skupnosti ter izvajanje zakonov in drugih predpisov ter drugih splošnih aktov občinske skupščine in organov širših družbenopolitičnih skupnosti.

Izvršni svet uresničuje svojo odgovornost z izvrševanjem pravic in dolžnosti, ki jih ima po ustavi, tem statutu ter pri zakonu in drugih predpisih.

## 180. člen

Pri uresničevanju svoje odgovornosti in v okviru svoje funkcije izvršni svet:



- skrbi za uresničevanje politike občinske skupščine,
  - skrbi, da se izvajajo zakoni in drugi predpisi, družbeni plani občine in širših družbenopolitičnih skupnosti, proračun občine, odloki in splošni akti občinske skupščine ter samoupravni splošni akti,
  - predlaga občinski skupščini izdajo odlokov in drugih splošnih aktov ter določa predlog družbenega plana občine, občinskega proračuna in zaključnega računa,
  - daje občinski skupščini mnenja o predlogih odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih skupščini pošiljajo pooblašeni predlagatelji,
  - izvršuje občinski proračun,
  - izdaja predpise za izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine in posameznih zborov,
  - skrbi za izvajanje sklepov občinske skupščine s področja družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev,
  - skrbi za izvajanje politike ljudske obrambe in za izvrševanje priprav na obrambo v občini,
  - določa predlog obrambnega načrta občine in skrbi, da upravni organi pripravljajo in dopolnjujejo načrte sovje dejavnosti za delo v vojni,
  - usklajuje in usmerja delo občinskih upravnih organov, da bi se zagotovilo izvajanje politike in izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine,
  - daje soglasje k aktu o določitvi notranjih organizacijskih enot in sistemizacij delovnih mest v občinskih upravnih organih,
  - odloča o sporu o pristojnosti med posameznimi občinskimi upravnimi organi,
  - predlaga ukrepe za izboljšanje organizacije in dela občinskih upravnih organov,
  - daje mnenja k predlogom za ustanovitev medobčinskih upravnih organov in spremlja njihovo delo,
  - ustanavlja odbore, komisije in druga stalna in občasna delovna telesa za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti,
  - opravlja druge zadeve, določene z ustavo, zakonom, tem statutom in drugimi splošnimi akti občinske skupščine.
- Izvršni svet v okviru svoje funkcije opravlja še druge naloge, na podlagi predpisa občinske skupščine.

## 181. člen

Pri obravnavanju svojih pravic in dolžnosti in v okviru svoje odgovornosti občinski skupščini za stanje na vseh področjih družbenega življenja v občini sodeluje izvršni svet z občinskimi družbenopolitičnimi organizacijami, krajevnimi skupnostmi in samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter s temeljnimi in drugimi organizacijami združenega dela.

## 182. člen

Izvršni svet sestavljajo predsednik, eden ali več podpredsednikov in določeno število članov.

Vsakokratni sestav in število članov izvršnega sveta določi občinska skupščina z odlokom. Z odlokom občinske skupščine se določi tudi, kateri predstojniki občinskih upravnih organov bodo člani izvršnega sveta.

Občinska konferenca SZDL po opravljenem kandidacijskem postopku predlaga kandidata za predsednika izvršnega sveta in poda mnenje k njegovemu predlogu za sestavo izvršnega sveta.

Predsednika, podpredsednika in druge člane izvršnega sveta izvoli občinska skupščina za štiri leta in so lahko ponovno izvoljeni še za štiri leta.

Predsednik, podpredsednik in člani izvršnega sveta so izvoljeni, če so dobili najmanj dve tretjini glasov vseh delegatov vsakega zbora.

## 183. člen

Predsednik izvršnega sveta vodi in vsklajuje delo v izvršnem svetu, predstavlja izvršni svet, sklicuje seje izvršnega sveta in jih vodi ter spremlja in skrbi za izvajanje sklepov izvršnega sveta ter podpisuje akte, ki jih izdaja izvršni svet.

Če je predsednik izvršnega sveta odsoten ali zadržan, ga nadomešča v vseh pravicah in dolžnostih podpredsednik izvršnega sveta, ki ga sam določi.

## 184. člen

Izvršni svet obravnava in odloča o vprašanjih iz svoje pristojnosti na sejah.

Izvršni svet sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina vseh članov izvršnega sveta.

Izvršni svet odloča z večino glasov vseh članov.

## 185. člen

Izvršni svet poroča in obvešča občinsko skupščino oziroma posamezne zборе občinske skupščine o stanju in problemih na vseh področjih družbenega življenja v občini.

Izvršni svet jih obvešča tudi o izvrševanju zakonov, odlokov, drugih predpisov in splošnih aktov. Izvršni svet predlaga občinski skupščini oziroma posameznim zborom tudi oblikovanje politike do določenih vprašanj ter sprejem potrebnih odlokov in drugih splošnih aktov.

Izvršni svet mora občinski skupščini in posameznim zborom na njihovo zahtevo dati poročilo o izvajanju politike in o izvrševanju zakonov, odlokov in drugih aktov občinske skupščine.

## 186. člen

Po obravnavi poročila izvršnega sveta lahko skupščina oziroma pristojni zbori zavzamejo stališča do dela izvršnega sveta ter določijo izvršnemu svetu obveznosti za izvajanje politike za izvrševanje zakonov in drugih aktov ter nove naloge in smernice za nadaljnje delo.

## 187. člen

Izvršni svet lahko predlaga pristojnemu zboru skupščine, da se odloži obravnavanje predloga odloka ali drugega splošnega akta skupščine ali, da se zaradi obravnave določenega vprašanja sestavi skupna komisija iz članov pristojnega zbora in članov izvršnega sveta, ali da se skliče seja pristojnega zbora skupščine, na kateri bi izvršni svet obrazložil svoje stališče.

## 188. člen

Če izvršni svet meni, da ne bo mogel zagotoviti izvajanja določene politike ali izvrševanje odloka ali drugega splošnega akta občinske skupščine, katerega izdajo se predlaga, ali da ne more prevzeti odgovornosti za opravljanje svoje funkcije, če ne bo sprejet predlagani odlok ali drug splošni akt, katerega izdajo predlaga, lahko postavi vprašanje zaupnice.

Vsak zbor občinske skupščine lahko na predlog najmanj desetih delegatov v zboru postavi vprašanje zaupnice izvršnemu svetu.

O vprašanjih zaupnice izvršnemu svetu obravnava in odloča občinska skupščina.

O zaupnici odloča občinska skupščina.

## 189. člen

Izvršni svet lahko kolektivno odstopi.

Odstopi lahko tudi predsednik izvršnega sveta ali vsak njegov član.

Odstop predsednika ali večine članov izvršnega sveta ima za posledico odstop celotnega izvršnega sveta.

Izvršni svet, predsednik oziroma njegov član, ima pravico, da svoj odstop obrazloži.

## 190. člen

Če odstopi predsednik izvršnega sveta, če izvršni svet kolektivno odstopi, ali če mu je bila izglasovana nezaupnica, izvršuje izvršni svet svojo funkcijo do izvolitve novega izvršnega sveta.

## 191. člen

Člani izvršnega sveta se udeležujejo sej občinske skupščine in njenih zborov, ter so dolžni na zahtevo dajati mnenja k osnutkom predpisov in mnenja o drugih vprašanjih s področja dela izvršnega sveta in občinskih upravnih organov.

## 192. člen

Člani izvršnega sveta so odgovorni za izvajanje smernic in stališč izvršnega sveta o vseh zadevah, ki jim jih poveri izvršni svet.

Člani izvršnega sveta so za izvajanje politike skupščine občine ter smernic in stališč izvršnega sveta odgovorni občinski skupščini in izvršnemu svetu.

Člani izvršnega sveta imajo pravico in dolžnost, da poročajo izvršnemu svetu o problematiki na delovnem področju, za katero so odgovorni in, da dajejo pobude za reševanje vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta.

## 193. člen

Pri izvrševanju svojih nalog ima izvršni svet pravico zahtevati od organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter državnih organov, da mu dajo podatke in pojasnila o vprašanjih iz njegovega delovnega področja. Organizacije in organi so mu podatke in pojasnila dolžni dajati.

## 194. člen

Vsak član izvršnega sveta ima pravico predlagati obravnavanje posameznih vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta, dati pobudo za pri-



pravo predpisov in drugih splošnih aktov za katerih predlaganje je pristojen izvršni svet, in predpisov, ki jih sam izdaja, dati pobudo za uveljavljanje novih rešitev pri urejanju socialističnih, samoupravnih, družbenoekonomskih odnosov in drugih odnosov, ki so širšega skupnega in splošnega pomena, predlagati izvršnemu svetu, da določi načelna stališča in smernice za delo občinskih upravnih organov ter udeleževati se obravnavanja in odločanja o vseh vprašanih, o katerih odloča izvršni svet.

#### 195. člen

Občinska skupščina z odlokom natančneje uredi delovno področje izvršnega sveta, način dela izvršnega sveta, razmerje izvršnega sveta do občinske skupščine in njenih organov, upravnih organov in samoupravnih interesnih skupnosti, ustanavljanje strokovnih služb pri izvršnemu svetu in druga vprašanja, pomembna za delovanje izvršnega sveta.

### 2. Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito

#### 196. člen

Občinska skupščina ima svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito, katerega sestavo in pristojnosti določa zakon.

### 3. Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

#### 197. člen

Občinska skupščina ima svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Organizacijo, pristojnosti in delo sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, določa zakon.

### 4. Občinski upravni organi

#### 198. člen

Upravni organi občine opravljajo naloge iz občinske pristojnosti na upravnem področju, za katere so ustanovljeni.

Upravni organi izvajajo politiko, ki jo je določila občinska skupščina in skupščine širših družbenopolitičnih skupnosti, izvršuje zakone, druge predpise in splošne akte občinske skupščine in izvršnega sveta ter organov širših družbenopolitičnih skupnosti in zagotavljajo njihovo izvrševanje.

Upravni organi odgovarjajo za stanje in spremljajo stanje in razvoj na področjih, za katere so ustanovljeni, opozarjajo na pojave, ki jih ugotovijo pri izvajanju zakonov in drugih predpisov ter določene politike in dajejo pobude za reševanje vprašanj s teh področij izvršnemu svetu in občinski skupščini.

Upravni organi pripravljajo predpise in druge splošne akte in opravljajo druge strokovne zadeve v okviru svoje pristojnosti za potrebe občinske skupščine, posameznih zborov, izvršnega sveta ter drugih organov in teles občinske skupščine.

Upravni organi odločajo o upravnih stvareh, opravljajo upravno nadzorstvo in druge upravne zadeve, izdajajo izvršilne predpise in druge upravne akte ter opravljajo druge naloge, ki spadajo v njihovo pristojnost na podlagi ustave, zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov.

#### 199. člen

Upravni organi so samostojni v okviru svojih pooblastil in za svoje delo odgovarjajo občinski skupščini in izvršnemu svetu.

Upravni organi so pri svojem delu dolžni ravnati se v skladu z načelnimi stališči in smernicami občinske skupščine in izvršnega sveta.

Upravni organi sodelujejo med seboj, z upravnimi organi drugih družbenopolitičnih skupnosti ter z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi o vprašanih, na katerih imajo te organizacije in skupnosti interes in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu.

#### 200. člen

Upravni organi s svojim delom zagotavljajo na področjih, ki spadajo v njihovo pristojnost in na katerih so neposredno odgovorni za izvrševanje predpisov, učinkovito uresničevanje pravic in interesov delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter redno seznanjajo skupščino in izvršni svet o stanju na posameznih področjih, ju obveščajo o svojih ugotovitvah ter dajejo predloge za uspešnejše ter učinkovitejše delovanje občinske uprave.

Na področjih iz pristojnosti samoupravnih interesnih skupnosti, delovnih organizacij posebnega družbenega interesa in drugih skupnosti in organizacij, kjer te skupnosti samostojno spremljajo dogajanja, sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politike, predlagajo in izvajajo ustrezne ukrepe ter dajejo predloge iz svojega delovnega področja. Upravni organi sodelujejo s temi skupnostmi in organizacijami, izmenjujejo stališča in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu, še posebej pa v zadevah, v katerih samoupravne interesne skupnosti sodelujejo z občinsko skupščino.

#### 201. člen

Upravni organi so organizirani kot oddelki, uprave, biroji in sekretariati.

Upravne organe, njihovo delovno področje in kdo določi njihovo notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest določi občinska skupščina s posebnim odlokom.

#### 202. člen

Posamezne upravne organe vodijo predstojniki, ki jih imenuje občinska skupščina na seji vseh treh zborov. Predstojnik upravnega organa je neposredni starešina delavcev tega organa.

#### 203. člen

Predstojnik upravnega organa organizira in vodi delo upravnega organa in skrbi za uspešno izvrševanje upravnih nalog ter za pravilnost in zakonitost dela upravnega organa.

#### 204. člen

Predstojnik upravnega organa je za svoje delo in za delo organa, ki ga vodi ter za izvrševanje sklepov in smernic občinske skupščine in izvršnega sveta osebno odgovoren občinski skupščini in izvršnemu svetu.

#### 205. člen

Predstojnik upravnega organa je dolžan poročati občinski skupščini, njenim zborom in izvršnemu svetu o stanju na ustreznem področju in o delu upravnega organa, katerega vodi.

Na zahtevo občinske skupščine, njenega zbora, izvršnega sveta in njihovih delovnih teles mora dajati obvestila in pojasnila o vprašanih s področja organa, ki ga vodi. Na vprašanja delegatov na seji skupščine ali sejah zborov je dolžan dati odgovor.

#### 206. člen

Delo upravnih organov je javno, kolikor ni z zakonom ali aktom občinske skupščine, izdanim na podlagi zakona, določeno, da je treba posamezne podatke varovati kot tajnost oziroma, da se ne smejo objaviti.

#### 207. člen

Delavci, ki opravljajo naloge upravnega organa, sestavljajo delovno skupnost upravnega organa.

Pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev delovne skupnosti upravnega organa se urejajo s samoupravnimi akti delovne skupnosti na podlagi ustave in zakona.

Občinska skupščina zagotovi s proračunom sredstva za delo občinskih upravnih organov glede na pomen, zahtevnost in obseg nalog teh organov.

#### 208. člen

Z zakonom in odlokom občinske skupščine na podlagi zakona se lahko poveri organizacijam združenega dela in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, družbenim organizacijam, društvom in drugim organizacijam, da urejajo s svojimi akti določene odnose širšega interesa, da odločajo v posamičnih zadevah o določenih pravicah in obveznostih in da izvršujejo druga javna pooblastila.

Z zakonom in odlokom občinske skupščine na podlagi zakona se lahko določi, kako se izvršujejo javna pooblastila, ki so poverjena posameznim organizacijam in skupnostim, kot tudi določajo pravice skupščine in drugih organov družbenopolitične skupnosti glede dajanja smernic tem organizacijam in skupnostim in opravljanja nadzora v zvezi z izvrševanjem javnih pooblastil.

## VII. DRUŽBENI SVETI

#### 209. člen

Zaradi zagotovitve stalnega sodelovanja občinske skupščine in njenih organov z družbenopolitičnimi organizacijami v občini, ustanovi občinska skupščina družbene svete.



Družbeni sveti zagotavljajo demokratično izmenjavo mnenj, družbeno koordinacijo in oblikovanje stališč teh organov in organizacij glede določanja in izvajanja politike na posameznih področjih družbenega življenja in dela v občini.

Na podlagi družbenega dogovora ustanovi občinska skupščina družbene svete z odlokom v katerem določi področje dela, sestavo in način dela družbenih svetov.

#### 210. člen

Zaradi podružbljanja funkcij upravnih organov, obravnavanja vprašanj, ki se nanašajo na izvajanje politike in izvrševanje zakonov in drugih predpisov ter za spremljanje dela teh organov, ustanovi občinska skupščina družbene svete tudi pri posameznih upravnih organih oziroma na posameznih področjih upravnega delovanja.

Družbene svete za posamezna področja upravnega delovanja ustanovi občinska skupščina z odlokom.

### VIII. AKTI OBČINSKE SKUPŠČINE IN NJENIH ORGANOV

#### 211. člen

Občinska skupščina in njeni organi sprejemajo odloke in druge splošne akte ter druge akte v okviru pravic in dolžnosti.

#### 212. člen

Sprejem odloka in drugega splošnega akta lahko predlaga vsak delegat v svojem zboru, izvršni svet, skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, komisija občinske skupščine oziroma krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Vsak zbor lahko predlaga sprejem predpisa ali splošnega akta, ki ga sprejema drug zbor oziroma zbori enakopravno.

#### 213. člen

Predlagatelj odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih sprejema občinska skupščina, je praviloma izvršni svet v okviru svojih pravic in dolžnosti.

Če je predlagatelj odloka oziroma drugega splošnega akta drugi pooblaščen predlagatelj, mora izvršni svet k predlogu podati svoje mnenje.

#### 214. člen

Odloke sprejema občinska skupščina v dvofaznem ali enofaznem postopku.

Občinska skupščina sprejema v dvofaznem postopku odloke ali druge akte, ki neposredno posegajo v pravice in dolžnosti delavcev, delovnih ljudi in občanov oziroma samoupravnih organizacij in skupnosti ali jim nalagajo nove materialne obveznosti.

Odlok se lahko izda v enofaznem postopku samo takrat, kadar je to nujno zaradi preprečevanja in odpravljanja večjih motenj v gospodarstvu občine, kadar to zahtevajo interesi ljudske obrambe, državne varnosti, naravne nesreče, druge posebne potrebe občine.

Določbe drugega odstavka ne veljajo za sprejemanje odlokov o začasnih ukrepih.

#### 216. člen

Predpis ali splošni akt se objavi v uradnem glasilu občine in začne veljati osmi dan po objavi, če ni v samem predpisu drugače določeno.

### IX. VARSTVO DRUŽBENE LASTNINE IN ZAKONITOSTI

#### 217. člen

Varstvo družbene lastnine in zakonitosti uresničujejo v občini skupščina občine in njej odgovorni organi, temeljno sodišče, samoupravna sodišča, temeljno javno tožilstvo, družbeni pravobranilec samoupravljanja, občinski javni pravobranilec, organ za kaznovanje prekrškov in postaja milice.

#### 218. člen

Občinska skupščina spremlja in obravnava delo organov, ki uresničujejo družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine, sprejema ukrepe in zagotavlja pogoje za čimuspšejnše delo teh organov.

## 1. Temeljno sodišče

#### 219. člen

Sodno funkcijo v občini izvršuje temeljno sodišče kot organ državne oblasti v mejah svoje pristojnosti določene z ustavo in zakonom. V okviru temeljnega sodišča posluje v občini enota tega sodišča.

#### 220. člen

Temeljno sodišče je pri opravljanju sodne funkcije neodvisno in deluje v skladu z ustavo, zakonom, s samoupravnimi splošnimi akti ter v skladu s socialistično moralo.

#### 221. člen

Temeljno sodišče, kot organ državne oblasti spremlja in preučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih funkcij in daje občinski skupščini ter državnim organom in samoupravnim organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno sodišče ima pravico in dolžnost obveščati občinsko skupščino o uporabi zakonov in o svojem delu.

## 2. Samoupravna sodišča

#### 222. člen

Sodno funkcijo v občini opravljajo tudi samoupravna sodišča, ki se ustanavljajo kot sodišča združenega dela, arbitraže, poravnalni sveti, razsodišča in v drugih oblikah izvajanja sodne funkcije.

Samoupravna sodišča rešujejo spore iz družbeno-ekonomskih in drugih samoupravnih razmerij, ki so določeni z ustavo in zakonom, kot tudi spore, ki jim jih poverijo delovni ljudje v organizacijah združenega dela, v interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih iz njihovih medsebojnih razmerij, ki jih samostojno urejajo ali ki izvirajo iz pravic, s katerimi pogosto razpolagajo, če ni z zakonom določeno, da določene vrste sporov rešujejo redna sodišča.

#### 223. člen

Samoupravna sodišča se ustanavljajo s samoupravnim aktom ali s sporazumom strank, v skladu z ustavo in zakonom.

#### 224. člen

Občani lahko sporazumno poverijo reševanje posameznih sporov o pravicah, s katerimi prosto razpolagajo, poravnalnim svetom, razsodiščem ali drugim samoupravnim sodiščem, če ni z zakonom drugače določeno.

#### 225. člen

Sodišče združenega dela spremlja in preučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegove funkcije in daje organizacijam združenega dela, drugim organizacijam in skupnostim, državnim organom ter skupščinam občinskih samoupravnih interesnih skupnosti in občinski skupščini predloge za uresničevanje samoupravnega položaja samoupravnih organizacij in skupnosti, za uresničevanje samoupravnih pravic delovnih ljudi ter druge predloge za zagotavljanje ustavnosti in zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

## 3. Temeljno javno tožilstvo

#### 226. člen

Temeljna javna tožilstva se ustanovijo z zakonom. V občini deluje enota javnega tožilstva.

#### 227. člen

Temeljno javno tožilstvo je samostojen državni organ, ki preganja storilce kaznivih dejanj in drugih z zakonom določenih dejanj, ki so kazniva, uporablja z zakonom določene ukrepe za varstvo interesov družbene skupnosti, vlaga pravna sredstva za varstvo ustavnosti in zakonitosti ter opravlja druge z zakonom določene zadeve.

Temeljno javno tožilstvo opravlja svoje naloge na podlagi ustave in zakona ter v skladu s politiko občine, ki je izražena v splošnih aktih občinske skupščine.



Temeljno javno tožilstvo spremlja in preučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih funkcij ter daje občinski skupščini, družbenim in drugim organom, samoupravnim organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno javno tožilstvo ima pravico in dolžnost, da obvešča občinsko skupščino v okviru svojega delovnega področja o uporabi zakonov in splošnih aktov ter o svojem delu.

#### 4. Družbeni pravobranilec samoupravljanja

##### 228. člen

Družbeni pravobranilec samoupravljanja kot samostojni organ občine ukrepa in vlaga pravna sredstva ter izvršuje druge z zakonom določene pravice in dolžnosti, da se uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine v občini.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne pred občinsko skupščino, ustavnim sodiščem ali sodišči postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine, kot tudi postopek, da se razveljavijo ali odpravijo sklepi in drugi akti, s katerimi se kršijo samoupravne pravice oziroma je prizadeta družbena lastnina.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine na lastno pobudo ali na pobudo delavcev organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij, državnih organov in občanov.

Državni organi in organi samoupravnih organizacij in skupnosti so dolžni dati občinskemu družbenemu pravobranilcu samoupravljanja na njegovo zahtevo podatke in informacije, ki so pomembne za opravljanje njegove funkcije.

#### 5. Občinski javni pravobranilec

##### 229. člen

Javni pravobranilec zastopa občino, njene organe, organizacije in sklade, ki so pravne osebe ter krajevne skupnosti pred sodišči in drugimi organi glede njihovih premoženjskih pravic in koristi ter izvršuje druge pravice in dolžnosti, določene z zakonom.

Javni pravobranilec spremlja in proučuje družbene odnose, ki so pomembni za uresničevanje njegove funkcije ter daje organom in organizacijam iz prejšnjega odstavka in družbenopolitičnim organizacijam v občini predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Javni pravobranilec je za svoje delo odgovoren občinski skupščini, kateri je dolžan poročati o svojem delu ter jo obveščati o pojavih, ki imajo poseben pomen za pravno varnost družbenega premoženja.

#### 6. Organ za kaznovanje prekrškov

##### 230. člen

Občinski sodnik za prekrške je samostojen organ občine in je za svoje delo odgovoren občinski skupščini.

Občinski sodnik za prekrške spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki imajo pomen za uresničevanje njegove funkcije ter obvešča občinsko skupščino o uporabi predpisov o prekrških in o vprašanjih, ki se pojavljajo pri njegovem delu.

Na zahtevo občinske skupščine je sodnik za prekrške dolžan poročati o svojem delu.

Občinski sodnik za prekrške obvešča organizacijo združenega dela in druge organizacije in skupnosti o negativnih pojavih v teh organizacijah, ki jih je ugotovil pri svojem delu.

Občinskega sodnika za prekrške voli in razrešuje občinska skupščina, ki tudi določi število sodnikov in prekrške.

#### 7. Postaja milice

##### 231. člen

Postaja milice je organ za neposredno opravljanje nalog s področja javne varnosti na območju občine.

Postaja milice oziroma njen oddelek ustanovi in odpravi občinska skupščina v soglasju z republiškim sekretarjem za notranje zadeve.

##### 232. člen

Postaja milice v občini v sistemu družbene samozaščite varuje življenje in skrbi za varnost ljudi in premoženja, preprečuje kazniva dejanja, odkriva kazniva dejanja ter odkriva ter prejema storilce kaznivih dejanj, opravlja določene zadeve s področja varstva z ustavo določenega reda, vzdržuje javni red in mir, nadzoruje in ureja promet na javnih cestah, pomaga odpravljati posledice naravnih nesreč, sodeluje s pristojnimi upravnimi organi v zadevah, ki spadajo v delovno področje postaje, predlaga uvedbo postopka o prekršku in s svojim delom prispeva h krepitvi in podružabljanju družbene samozaščite ter opravlja druge zadeve, ki jih določajo zakoni in drugi predpisi.

Postaja milice sodeluje z odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih pripravi varnostnih načrtov in nudi enotam narodne zaščite ustrezno pomoč.

#### 8. Pravna pomoč

##### 233. člen

Občina zagotavlja občanom in organizacijam, zaradi ureditve in varstva njihovih zakonitih pravic in koristi, pravno pomoč z odvetništvom in drugimi oblikami pravne pomoči.

Občinska skupščina je dolžna spremljati probleme službe pravne pomoči.

#### 9. Občinska straža

##### 234. člen

Za nadzorstvo nad izvrševanjem občinskih predpisov o javnem redu in miru, higienskem in zdravstvenem stanju prebivalstva in komunalni dejavnosti, lahko ustanovi občinska skupščina občinsko stražo.

Pravice in dolžnosti občinske straže določa zakon in odlok o ustanovitvi.

### X. LJUDSKA OBRAMBA, VARNOST IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

##### 235. člen

Občina ureja, usklajuje in organizira ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito v skladu s temelji sistema ljudske obrambe, ustavo in zakoni, določa svoj obrambni načrt, organizira in vodi teritorialno obrambo, milico in narodno zaščito, civilno zaščito in druge obrambne priprave, ob napadu na državo pa organizira in vodi splošni ljudski odpor.

#### 1. Ljudska obramba

##### 236. člen

Pravice in dolžnosti občine na področju ljudske obrambe izvršujejo v mejah določenih pristojnosti občinska skupščina, svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito, izvršni svet, upravni organ za ljudsko obrambo in drugi upravni organi, štab za teritorialno obrambo in štab za civilno zaščito, med vojno pa tudi predsedstvo občinske skupščine.

##### 237. člen

Delovni ljudje in občani neposredno sodelujejo pri oblikovanju in uresničevanju politike ljudske obrambe v krajevnih skupnostih, temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, samoupravnih interesnih skupnostih, preko svojih delegatov in delegacij, pa tudi v organih upravljanja navedenih organizacij in v republiki ter federaciji.

Pravice in dolžnosti na področju ljudske obrambe uresničujejo ženske enakopravno z moškimi.

Za uspešno organiziranje in izvajanje obrambnih priprav v miru, ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni se delovni ljudje in občani ustrezno organizirajo v skladu z zakoni in obrambnimi načrti.

Ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah pričnejo delovni ljudje in občani samoiniciativno



takoj izvajati samozaščitne ukrepe in postopke, ki obsegajo neposredno osebno zaščito, medsebojno pomoč za reševanje ogroženih ljudi in imetja v družini, stavbi, krajevni skupnosti, temeljni in drugi samoupravni organizaciji in skupnosti in državnem organu. Po potrebi se samoorganizirajo v skupine, ki jih vodijo člani štabov za civilno zaščito, člani odborov za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ali druge ustrezne osebe.

#### 238. člen

V krajevni skupnosti se delovni ljudje in občani organizirajo, pripravljajo in usposabljaajo za oborožen boj in za druge oblike odpora, za varstvo in reševanje ogroženega prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah, za preskrbo oboroženih sil in prebivalstva ter za opravljanje drugih nalog, ki so določene z zakoni, statutom in obrambnim načrtom krajevne skupnosti in občine.

Delovni ljudje in občani iz sosednjih krajevnih skupnosti se samoupravno dogovarjajo in povezujejo za opravljanje nalog s področja ljudske obrambe, ki so skupnega pomena.

V obrambnih pripravah krajevne skupnosti sodelujejo vse temeljne in druge organizacije in skupnosti, družbenopolitične in družbene organizacije na njenem območju.

S samoupravnim sporazumom ali drugim dogovorom med svetom krajevne skupnosti in organi upravljanja ter drugimi organi organizacij in skupnosti se določijo naloge, ki so skupnega pomena in sredstva za njihovo izvrševanje.

#### 239. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti določijo izvajanje obrambnih priprav v svojih razvojnih načrtih ter v skladu s sprejetimi nalogami in sklepi pristojnih občinskih organov izdelajo in sprejmejo svoje obrambne načrte, zagotavljajo sredstva za financiranje lastnih in skupnih potreb ljudske obrambe in izvajajo priprave za delo v vojni ter za zaščito in reševanje delovnih ljudi in materialnih dobrin ob vojnih akcijah ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter izrednih razmerah.

Organizacije in skupnosti iz prvega odstavka tega člena se vključujejo v obrambne priprave krajevne skupnosti, v kateri imajo svoj sedež, sodelujejo z njo, dajejo pomoč njenim organom pri izvrševanju nalog s področja ljudske obrambe ter sodelujejo tudi z drugimi krajevnimi skupnostmi, v katerih živijo njihovi delavci.

#### 240. člen

Za izvajanje priprav na splošni ljudski odpor ustanovijo krajevne skupnosti, temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti odbore za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

#### 241. člen

Krajevne skupnosti, temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti so odgovorne za zaščito in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah. V ta namen skrbijo za pripravlanje in usposabljanje delovnih ljudi in občanov za samozaščito, odredijo ukrepe civilne zaščite ter organizirajo štabe in enote civilne zaščite.

Delo štabov za civilno zaščito v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, kakor tudi organov in organizacij na območju občine, ki izvajajo varstvo pred posledicami vojnih akcij, naravnih in drugih hudih nesreč ter drugih izrednih razmer usklajuje občinski štab za civilno zaščito.

#### 242. člen

Teritorialna obramba je del ljudske obrambe v SR Sloveniji in oboroženih sil Socialistične federativne republike Jugoslavije, najširša oblika pripravlanja in organiziranja delovnih ljudi in občanov, njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti in družbenopolitičnih skupnosti za oborožen odpor ter za odpravljanje in preprečevanje širjenja posledic naravnih in drugih hudih nesreč.

#### 243. člen

Občina določi v skladu z enotnim razvojem teritorialne obrambe v SR Sloveniji sestav štabov in enot na svojem območju.

Štabe in enote teritorialne obrambe lahko ustanavljajo z odobritvijo sveta občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito tudi krajevne skupnosti, temeljne in druge organizacije

združenega dela, morajo jih pa ustanoviti, če je tako določeno z obrambnim načrtom občine ali širše družbenopolitične skupnosti.

Občinski štab za teritorialno obrambo vodi štabe in enote na območju občine, kolikor zanje ni pristojen višji štab za teritorialno obrambo.

#### 244. člen

Za odkrivanje nevarnosti pred vsemi vrstami vojnih akcij in nevarnosti naravnih in drugih hudih nesreč ter za alarmiranje se v občini ustanovi služba za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje. Za delovanje službe za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje se ustanovi občinski center za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje. Taki centri se lahko ustanovijo tudi v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, če je to v skladu z občinskim načrtom službe za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje.

#### 245. člen

Delovni ljudje in občani zagotavljajo sredstva za uresničevanje načrtov in programov na način, kot zagotavljajo uresničevanje drugih skupnih potreb v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, v samoupravnih interesnih skupnostih oz. kot zagotavljajo uresničevanje skupnih potreb v občini. Občina zagotavlja financiranje skupnih potreb ljudske obrambe na območju občine iz sredstev proračuna in s sredstvi, ki jih za skupne potrebe z družbenim dogovorom zagotavljajo temeljne in druge organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge skupnosti, da bi izvrševale posamezne naloge ljudske obrambe in ustvarjale možnosti za zadovoljitev potreb obrambe, ki so širšega pomena.

## 2. Družbena samozaščita

#### 246. člen

Občinska skupščina pri uresničevanju nalog na področju družbene samozaščite skrbi za varnost in družbeno samozaščito v občini tako, da:

- obravnava stanje družbene samozaščite v občini na podlagi poročil, ocen in analiz organov, ki skrbijo za zakonitost ter poročil drugih organov in družbenopolitičnih organizacij
- sprejema stališča, smernice in druge ukrepe za učinkovito delovanje nosilcev družbene samozaščite
- sprejema stališča, smernice in druge ukrepe za učinkovito delovanje narodne zaščite v občini
- obravnava druga vprašanja, ki so pomembna za krepitev varnosti in družbene samozaščite v občini
- obravnava poročila in programe skupnosti varstva pred požari ter poročila sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu
- sprejema odloke in druge predpise za zagotovitev učinkovitega uresničevanja pravic, dolžnosti in odgovornosti na področju varnosti in družbene samozaščite.

#### 247. člen

Izvršni svet in svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito pri uresničevanju nalog, ki jih na področju varnosti in družbene samozaščite ima občinska skupščina, skrbita za poročila, analize, ocene itd. in sta občinski skupščini odgovorna za uresničevanje njenih sklepov.

#### 248. člen

Vsi organi in službe občinske skupščine, tako upravni, pravosodni kot inšpekcijski, v okviru svojih pristojnosti nudijo nosilcem družbene samozaščite strokovno pomoč. Dajejo jim predloge, priporočila in pobude za učinkovito organiziranje in razvijanje družbene samozaščite ter pripravljajo analize ter poročila o samozaščiti aktivnosti na svojem področju.

Organi občinske skupščine, ko poročajo o delu in problematiki iz svoje pristojnosti, poročajo tudi, kako je na njihovem področju organizirana samozaščitna aktivnost, kako se uresničujejo naloge in dajejo predloge za aktivnejše in učinkovitejše delo nosilcev družbene samozaščite v krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela in drugih organizacijah ter skupnostih.

#### 249. člen

Varstvo pred požari je dejavnost splošnega družbenega pomena in posebna oblika družbene samozaščite, zato je potrebno enotno organizirano ravnanje delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, družbenopolitičnih organizacij in skupnosti ter njihovih strokov-



nih služb in vseh ostalih, ki so kakorkoli odgovorni za preventivno dejavnost na področju varstva pred požari in gasilstva.

#### 250. člen

Družbena samozaščita v cestnem in železniškem prometu je pravica in dolžnost občanov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, društev in drugih organizacij ter skupnosti.

### XI. JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ

#### 251. člen

Delo občinske skupščine in njenih organov, organov upravljanja organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij in društev je javno.

#### 252. člen

Občinska skupščina, organ samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena so dolžni pravočasno in pravilno seznanjati javnost o pripravi, sprejemu aktov ali ukrepov ter izvrševanju nalog iz svojega delovnega področja, o vprašanjih, ki so predmet družbenih dogovorov ali samoupravnih sporazumov ter o predlogih odločitev, ki zadevajo najširši krog delovnih ljudi in občanov.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti ter druge skupnosti in organizacije so dolžne objektivno, popolno in pravočasno seznanjati delovne ljudi in občane o dogodkih, pojavih in dejavnostih v organizacijah združenega dela ter krajevnih skupnostih in družbenem življenju v občini.

#### 253. člen

Občinska skupščina in njeni organi, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti ter druge organizacije in skupnosti seznanjajo delovne ljudi in občane na zborih, s posebnimi priporočili, publikacijami in podobno, prek interesnih glasil, občinskega glasila in prek drugih sredstev javnega obveščanja.

#### 254. člen

O delu občinske skupščine in njenih organov obveščajo javnost predsednik občinske skupščine, predsednik zbora, predsednik izvršnega sveta ter za posamezne upravne organe predstojniki teh organov.

Osebe iz prvega odstavka tega člena lahko pooblastijo tudi druge osebe za obveščanje javnosti.

#### 255. člen

Statuti organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti določajo način in osebe, ki so odgovorne in pooblaščenice za obveščanje javnosti ter zadeve in podatke, ki pomenijo tajnost ali se ne smejo objaviti.

#### 256. člen

S področja dela občinske skupščine in njenih organov so tajni in se ne smejo objaviti podatki:

- iz načrtov in programov dela teritorialne obrambe,
- o organizaciji civilne zaščite,
- o strateških objektih,
- o opremi ljudske obrambe,
- drugi podatki, za katere tako sklene občinska skupščina.

#### 257. člen

Seje občinske skupščine so javne.

Predstavniki organov upravljanja v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v skladu s poslovníkom lahko sodelujejo v delu skupščine.

#### 258. člen

Uresničevanje načela javnosti ne sme biti v nasprotju z interesi varnosti in obrambe države in z drugimi družbenimi interesi, ki jih določa zakon.

### XII. ODGOVORNOST NOSILCEV SAMOUPRAVNIH ORGANOV IN DRUGIH FUNKCIJ

#### 259. člen

Vsi organi in organizacije in drugi nosilci samoupravnih javnih in drugih družbenih funkcij opravljajo svojo funkcijo na podlagi in v okviru ustave, zakonov, statotov in danih pooblastil.

Vsi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij so pri svojem delu in opravljanju funkcij pod družbenim nadzorstvom.

#### 260. člen

Vsak nosilec družbene funkcije v občinski skupščini in njenih organih, ki ga voli ali imenuje občinska skupščina je skupščini osebno odgovoren za opravljanje svoje funkcije. Občinski skupščini so kolektivno odgovorni izvršni svet in delovna telesa, ki jih imenuje občinska skupščina.

#### 261. člen

Funkcionarji občinske skupščine so osebno odgovorni za opravljanje svoje funkcije v okviru svojih pravic, dolžnosti in pooblastil. V okviru politične odgovornosti in ocene njegovega dela lahko občinska skupščina funkcionarju postavi vprašanje njegove zaupnice, ga odkliče ali razreši funkcije.

#### 262. člen

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične organizacije, delegacije in delegati imajo pravico podati pobudo za ugotovitev politične odgovornosti delegatov, funkcionarjev skupščine in delavcev občinskih upravnih organov ter drugih strokovnih služb.

Občinska skupščina in drugi pristojni organi so dolžni obravnavati pobudo, proučiti navedbe v pobudi in ugotoviti dejansko stanje ter storiti vse potrebne ukrepe. O svojih ukrepih so dolžni obvestiti pobudnike.

#### 263. člen

Izvoljeni ali imenovani nosilec samoupravljanja, javne ali druge funkcije ima pravico odstopiti in odstop obrazložiti.

### XIII. OBVEŠČANJE DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV

#### 264. člen

Informiranje je ustavna pravica in dolžnost vseh delovnih ljudi in občanov, organiziranih v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih. Informiranje je dejavnost posebnega družbenega pomena.

#### 265. člen

Sistem informiranja v občini predstavljajo sredstva javnega obveščanja, statistični sistem, sistem družbenih evidenc, INDOK center ter ostale službe v delegatskem sistemu in drugi dejavniki, ki v občini sodelujejo v procesu informiranja.

S sistemom informiranja se v občini zagotavlja usklajeno evidentiranje, zbiranje, obdelava in izkazovanje podatkov in dejstev, ki so pomembna za spremljanje, planiranje in usmerjanje družbenega razvoja ter dostopnosti teh informacij o teh podatkih in dejstvih.

#### 266. člen

Za obveščanje delegatov in delegacij v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in drugih organizacijah in skupnostih ter za obveščanje vseh delovnih ljudi in občanov se v občini lahko ustanovi informacijsko-dokumentacijski center (INDOK center), ki lahko deluje kot samostojni center ali v sestavi kakšne druge organizacije ali skupnosti.

### XIV. SODELOVANJE OBČINE Z DRUGIMI DRUŽBENOPOLITIČNIMI SKUPNOSTMI IN ORGANIZACIJAMI

#### 267. člen

Občina sodeluje z drugimi, zlasti sosednjimi občinami, v interesu zadovoljevanja skupnih potreb delovnih ljudi in občanov, krepitev samoupravnih odnosov in proizvodnih sil.

V ta namen občina Sežana z drugimi občinami:

- usklajuje programe in razvojne načrte,
- usklajuje posamezne akcije,
- ustanavlja skupne organe, organizacije in službe,
- združuje sredstva in ustanavlja skupne sklade,
- zagotavlja medsebojno pomoč in izmenjuje izkušnje.



## 268. člen

Pri uresničevanju svojih pravic obveznosti v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom občinska skupščina sodeluje s temeljnimi in drugimi organizacijami združenega dela, krajevnimi skupnostmi, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, družbenopolitičnimi organizacijami ter drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v občini.

## 269. člen

Medsebojno sodelovanje z drugimi občinami se ureja z družbenimi dogovori.

Za urejanje določenih zadev skupnega pomena lahko občina ustanovi z drugimi občinami skupni medobčinski organ samoupravljanja ali k že ustanovljenemu organu pristopi.

## 270. člen

Občina Sežana je član skupnosti slovenskih občin.

## 271. člen

Zaradi razvijanja bratstva in enotnosti, zraslega v NOV, občina Sežana sodeluje z drugimi občinami v Jugoslaviji in lahko z drugimi izmenja listine o pobratenju.

## 272. člen

Občina Sežana in njeni organi sodelujejo z republiškimi, predstavniškimi in drugimi organi in organizacijami ter skupnostmi in izmenjuje mnenja o zadevah, ki so pomembne za občino in republiko, ter daje mnenja in stališča o predlogih aktov in o vprašanjih, ki jih obravnava republiška skupščina in drugi organi.

## 273. člen

Občina Sežana kot obmejna občina razvija vzdušje dobrega sosedstva s tem, da sodeluje z občinami v Italiji, posebno s tistimi, v katerih živi slovenska narodnostna skupnost.

## XV. SPREMEMBA STATUTA OBČINE

## 274. člen

Pobudo za spremembo statuta lahko dajo: občinska skupščina, njen zbor ali izvršni svet, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

## 275. člen

O pobudi, da se začne postopek za spremembo statuta, razpravlja izvršni svet in jo s svojim stališčem predloži občinski skupščini.

O uvedbi postopka za spremembo statuta odloča občinska skupščina na seji vseh zborov.

## 276. člen

Na podlagi sprejetega sklepa o uvedbi postopka za spremembo statuta pripravi posebna komisija občinske skupščine osnutek sprememb statuta in ga predloži občinski skupščini. Osnutek sprememb statuta da občinska skupščina v javno razpravo.

Po končani javni razpravi poda posebna komisija občinski skupščini predlog sprememb statuta.

Sprememba statuta je sprejeta, če zanjo glasujeta dve tretjini delegatov vsakega zbora občinske skupščine.

## 277. člen

Posamezne določbe statuta so zaradi uresničevanja statuta lahko razčlenijo in dopolnijo tudi s statutarnim odlokom. Statutarni odlok se sprejema po enakem postopku in ima enako veljavo kot sprememba statuta.

## XVI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

## 278. člen

Odloki in drugi splošni akti, ki jih mora po določbah tega statuta sprejeti občinska skupščina, morajo biti sprejeti najkasneje v enem letu od uveljavitve tega statuta.

## 279. člen

Delovna telesa občinske skupščine nadaljujejo z delom v okviru pristojnosti, ki jih imajo po obstoječih predpisih občinske skupščine.

Občinski upravni organi nadaljujejo z delom v okviru pristojnosti, ki jih imajo po obstoječem odloku občinske skupščine.

## 280. člen

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati statut občine Sežana št. 011-3-73-1 z dne 5. marca 1974 (Uradne objave, št. 3-74 in 18-74).

## 281. člen

Ta statut začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah.

Št.: 011-1-78-1

Sežana, 2. marca 1978

Predsednik  
BORIS BERNETIČ, l. r.

## VODNOGOSPODARSKO PODJETJE »HIDRO« P. O. KOPER

Na podlagi 25. člena zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 16-74), 4. člena odloka skupščine občine Koper o določitvi melioracijskih območij v občini Koper (Uradne objave, št. 4-67), 3. člena odloka skupščine občine Piran o mejah melioracijskega območja (Uradne objave, št. 22-67) in 120. člena statuta Vodnogospodarskega podjetja »Hidro« p. o. Koper sta delavski svet VGP »Hidro« Koper na seji dne 12. decembra 1977 in Območna vodna skupnost Primorske Koper dne 14. decembra 1977 sprejela

### ODLOČBO O NADOMESTILIH ZA VZDRŽEVANJE MELIORACIJSKIH OBJEKTOV

## 1.

Uporabniki melioracijskih objektov na melioracijskih območjih iz 1. člena odloka skupščine občine Koper o določitvi meje melioracijskih območij v občini Koper in 1. člena odloka skupščine občine Piran o mejah melioracijskega območja, ki jim je osuševanje v posredno ali neposredno korist in uporabniki, ki jim je zagotovljeno dovajanje vode za namakanje ter vsi, ki uporabljajo melioracijske objekte za odvajanje odplak v naravne vodne tokove ali zbiralnike, plačujejo v letu 1978 nadomestilo po določitvi te odločbe.

## II.

Nadomestilo za osuševanje zemljišč plačujejo uporabniki in lastniki zemljišč od kvadratnega metra površine zemljišča, ki leži na melioracijskem območju in sicer:

## 1. Ankaransko-rižansko polje:

- za kmetijska in gozdna zemljišča po 0,045 din,
- za gradbena zemljišča stanovanjskih objektov po 0,090 din,
- za zemljišča cest in železnic po 0,224 din,
- za ostala gradbena zemljišča (industrijo, trgovino, gostinstvo, obrtništvo in drugih dejavnosti) po 0,448 din.

## 2. Semedelsko-badaševiško polje:

- za kmetijska in gozdna zemljišča po 0,112 din,
- za gradbena zemljišča stanovanjskih objektov po 0,224 din,
- za gradbena zemljišča šolstva, prosvete in telesne vzgoje po 0,336 din,
- za zemljišča cest in železnic po 0,560 din,
- za ostala gradbena zemljišča (industrijo, trgovino, gostinstvo, obrtništvo in druge dejavnosti) po 1,120 din.

## 3. Sečoveljsko polje:

- za kmetijska in gozdna zemljišča po 0,086 din,
- za gradbena zemljišča stanovanjskih objektov po 0,173 din,
- za zemljišča in železnice po 0,432 din.

## III.

Nadomestilo za namakanje zemljišč plačujejo uporabniki in lastniki zemljišč na melioracijskih območjih, ki jim je zagotovljeno dovajanje vode za namakanje in sicer po 0,48 dinarjev od kub. metra dobavljene vode.

## IV.

Nadomestilo za odvajanje odplak plačujejo vsi, ki uporabljajo melioracijske objekte za odvajanje odplak v naravne vodne tokove ali zbi-



ralnike po količini kub. metra odvodne odplake in stopnji onesnaženosti in znaša letno po 25,92 din od enega populacijskega ekvivalenta.

Količina izpuščene onesnažene vode in stopnja njene onesnaženosti se preračunavajo v populacijske ekvivalente tako, kot je določeno z navodilom o načinu preračunavanja količine onesnažene vode in stopnja onesnaženosti v enote (Uradni list SRS, št. 12-66, 21-67 in 34-67).

#### V.

Nadomestila so dohodek Vodnogospodarskega podjetja »Hidro« Koper; plačuje se na njegov žiro račun.

Nadomestilo se plačuje za čas od 1. januarja do 31. decembra 1978.

#### VI.

Zavezanci nadomestil iz II. in IV. točke te odločbe plačujejo nadomestila v štirih enakih obrokih, ki zapadejo v plačilo na koncu vsakega trimesečja, razen za IV. trimesečje, ki zapade v plačilo 15. decembra 1978, plačati pa jih morajo v 15 dneh po zapadlosti.

Zavezanci nadomestil iz III. točke te odločbe priglašajo najpozneje do 30. novembra 1978 količino kub. metrov »uporabljene vode za namakanje Vodnogospodarskemu podjetju »Hidro« Koper. Nadomestilo iz drugega odstavka te točke se plača v enem obroku in sicer v 15 dneh po zapadlosti. Če zavezanec ne plača nadomestila v 15 dneh po zapadlosti, se le-ta izterja sodnim potom.

#### VII.

Nadomestilo iz II., III. in IV. točke te odločbe se odmeri pismeno z aktom, ki ga izda direktor Vodnogospodarskega podjetja »Hidro« Koper. Zoper akt o odmeri nadomestila je dovoljen ugovor na komisijo delavskega sveta Vodnogospodarskega podjetja »Hidro« Koper, Konzulska 2.

#### VIII.

Ta odločba začne veljati, ko jo potrdita skupščina občine Koper za semedelsko-badaševiško polje in ankaransko-rižansko polje ter skupščina občine Piran za Sečoveljsko polje.

Na podlagi te odločbe izda Vodnogospodarsko podjetje uporabnikom pismeni akt o višini nadomestila.

Odločba se objavi na oglasni deski VGP »Hidro« Koper in v Uradnih objavah.

Št.: 40-324-5-77-78

Koper, 20. februarja 1978

Predsednik  
delavskega sveta:  
GRGURIČ MILIVOJ, l. r.

Predsednik IO skupščine  
OVS Primorske — Koper  
RENČELJ STANKO, dipl. ing.

To odločbo sta potrdili skupščina občine Koper s sklepom št. 324-2-78 dne 23. marca 1978 in skupščina občine Piran s sklepom št. 324-1-78 z dne 6. marca 1978.